

Oversikt over høringsuttalelser
Agro Saltdal v/Ivar Ramsvik
Beiarn kommune
Bodø kommune
Bodø og omegn turistforening
Direktoratet for mineralforvaltning
Forsvarsbygg,
Friluftsrådene landsforbund
Harald Sæterhaug
Jan Gunnar Sande
Malvin Olsen
Meløy kommune
Miljøkraft Nordland/Sweco Norge
NJFF Nordland v/jaktutvalget
NOF Rana og Rana zoologiske forening v/Per Ole Syvertsen
Nordland fylkeskommune
Osbakk grunneierlag
Rana kommune
Rana Turistforening,
Rana utviklingselskap
Reindriftsforvaltningen Nordland
Rolf Monsen,
Røde Kors hjelpekorps Salten
Saltdal JFF
Saltdal kommune
Salten friluftsråd
Salten Pitesamiske forening v/Knut Sivertsen
Salten regionråd
Sametinget
Statskog SF
Stolpen Gård v/advokatene Smith, Jentoft og Simonsen
Svaipa Sameby v/Olof Valkeapää
Søndre Lønsdal hytteforening v/Georg de Besch dy
Tore Sivertsen m.fl.
Tore Ytterdahl og Gry Føyerland Blix
Trond Aakvik
Tømmerdal grunneierlag v/Arild Moen
Viggo Skogmo

Dato, 13. desember 2012

Til
Fylkesmannen i Nordland
Statens hus
8002 Bodø

Innspill til oppstartsmelding - revidering av verneområdene på Saltfjellet

Agro Saltdal ser det som svært viktig at de begrensninger som ligger i forhold til utøvelse av landbruksdrift i dagens verneforskrift og forvaltningsplan endres nå som forskrifter og planer skal revideres.

Agro Saltdal har følgende innspill til oppstartsmeldinga:

- Motorferdsel i forbindelse med landbruksdrift i verneområdene må tillates, også på barmark men da etter etablerte traseer:
 - Tverrlia-Jarbrufjell
 - Jarbrufjell-Kvitbergvatn
 - Tverrlia-Jordbrua-Mellommoen
- Vedlikehold av eksisterende traseer i verneområdene må tillates
- Motorferdsel i forbindelse med skadefelling og ekstraordinære uttak av rovvilt må tillates, også på barmark men da etter etablerte traseer.

Vennlig hilsen

Agro Saltdal
v/leder Ingvar Ramsvik

Agro Saltdal er et samarbeidsorgan for faglagene i landbruket i Saltdal, og består av;

- *Saltdal bondelag*
 - *Saltdal bonde- og småbrukerlag*
 - *Saltdal sau og geit*
 - *Saltdal produsentlag*
 - *Saltdal sausankerlag*
 - *Saltdal østre beitelag*
 - *Saltfjellet reinbeitedistrikt*
 - *Saltdal skogeierlag.*
-

Deres dato:
Deres ref.:
Gradering:

Objektkode: /
Emnekode: P K12

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10

8002 BODØ

INNSPILL TIL OPPSTARTSMELDING FOR FORVALTNINGSPLAN, REVISJON OG UTVIDELSE AV VERNEOMRÅDENE I SALTFJELLET

Av Beiarn kommunes totale landareal på 1222 km² (inkl. ferskvann) utgjør verneområdene i Saltfjellet 326,22 km² eller 26,7 %. Verneområdene er lett tilgjengelig for de fleste, og de er viktige områder for utøvelse av friluftsliv, jakt og fiske. Områdene er også viktige beiteområder for landbruksnæringen og for ulike utmarksnæringer.

I kommunen er det i hovedsak to innfallsporter til verneområdene; Tollådalen og Beiarfjellet. Det foregår også en del ferdsel fra Ramskjell, Tverrådalen, Øvre Beiardal og Stabbursdalen. Hoved innfallsporene bør tilrettelegges bedre. I Tollådal bør parkeringsplassen utvides og forbedres, og på Beiarfjellet bør det etableres toalett i tilknytning til parkeringsplassen ved tunellen, ev. også i Stabbursdalen for de som ferdes der. Informasjonstavler må settes opp.

Forvaltningsplanen bør legge til rette for økt vinteraktivitet ved motorisert oppkjøring av skiløyper – både turløyper og konkurranseløyper. Med lange vintrer kan oppkjørte skiløyper være både trivsels- og helsefremmende og dermed viktige i et folkehelseperspektiv. Vi vil spesielt peke på at muligheten for en skiløype fra Beiarfjellet til Stabbursdalen og videre til Tollådalen nødvendigvis vil måtte berøre deler av verneområdet. Her nevnes også at kjentmannsturer for hjelpekorpsene er viktig for utøvelse av friluftsliv.

Verneområdene i Saltfjellet er muligens de eneste hvor tillatelse til motorferdsel avgrenses til månedene mars og april. Vi foreslår at dette tas ut av forskriftene. Alternativt bør det åpnes for bruk av motorkjøretøy i februar og deler av mai måned (i fjellet).

Forvaltningsplanen må legge til rette for ridning / kløv inn i verneområdene. Aktuelle hestetraséer er fra Staupåmo inn til Lapphytta, fra Tollådal inn til Riebbivaggi og fra Tverrådal til Bukkhågen.

For øvrig nevnes at det må legges til rette for at gapahuken i Tollådal (skoleanlegg) kan forbedres og at det utarbeides en skiltplan for navnemerking langs løypetraséer i verneområdene.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Otto John Navjord
skogbrukssjef

Fylkesmannen i Nordland
Miljøvernavdelingen
Moloveien 10
8000 Bodø

Dato: 31.10.2012
Saksbehandler: Jan Wasmuth
Telefon direkte: 75 55 50 14
Deres ref.:
Løpenr.: 63644/2012
Saksnr./vår ref.: 2010/6164
Arkivkode:026

Oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat ble opprettet ved kongelig resolusjon 8. september 1989. Samtidig ble bestemmelsene for Semska – Stødi naturreservat (vernet ved Kronprinsregentens resolusjon av 20. august 1976) revidert. Til sammen utgjør disse områdene ca 2770 km² i kommunene Rana, Rødøy, Meløy, Beiarn, Bodø og Saltdal. I nær tilknytning til Saltfjellet-Svartisen finner vi også Fisktjørna, Blakkådalen og Dypen naturreservater. Nasjonalparken og de tilliggende verneområdene har store verneverdier.

Disse er først og fremst knyttet til den store variasjonsbredden i naturen og at store deler av områdene er uberørt av tekniske inngrep. Nasjonalparken danner grensen for en rekke plante- og dyrearters nord/sør utbredelse, og her møtes også vestlige og østlige arter. Området har også store kvartærgeologiske verdier. Videre brukes områdene mye i friluft- og rekreasjons-sammenheng og av reindriften. Det beiter også sau i deler av området. Det finnes en rekke samiske- og andre kulturminner i området.

Fylkesmannen har fra opprettelsen og fram til 2010 vært forvaltningsmyndighet for alle disse verneområdene, og er i dag forvaltningsmyndighet for Blakkådalen, Dypen, Fisktjørna og Semska-Stødi naturreservater. Fylkesmannen er også ansvarlig for vurdering av utvidelse av nasjonalparken i Rana og Rødøy kommuner, og oppdatering av de eksisterende verneforskriftene og en vurdering av verneform.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ble konstituert i september 2010 og overtok da forvaltningsmyndigheten for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområder og Storlia naturreservat. Foruten den løpende forvaltningen, er midtre Nordland nasjonalparkstyre også ansvarlig for å utarbeide forvaltningsplan for verneområdene på Saltfjellet.

Forvaltningsplanen tilfredsstillende ikke dagens krav og etter 22 år er det behov for en gjennomgang og oppdatering. Det foreligger også skjønnsforutsetninger i forbindelse med erstatningssaken etter vernet.

Utviklingen i verneområdene

En rekke fremmede arter er registrert innenfor verneområdenes grenser. Disse er det satt i gang et program for å få fjernet. Fjellreven har de siste årene vært nesten utryddet. I gjennom et avlsprogram er det satt ut fjellrev på Saltfjellet. Sammen med innvandring fra Sverige kan det se ut

som en ny stamme er i ferd med etablere seg. Bjørn har vært observert i verneområdene, jerv har et nøkkelområde på Saltfjellet og gaupebestanden har klart seg til tross for et visst jakttrykk. Dagens rovviltforvaltning styres av rovviltnemda og skal være lik innenfor og utenfor verneområdene.

Verneområdene omfatter også kjerneområdene for reinbeitedistriktene Hestmannen-Strandtindene og Saltfjellet. Erfaringsmessig beiter også svensk rein i deler av områdene. De siste årene har bestanden av beitende rein økt betydelig. Det er en konflikt mellom rovdyr og beitende rein. Det hevdes av næringa at mengden rovdyr har økt.

Driftsformene for næringsinteressene i verneområdene har endret seg. Det har blitt en stor grad av mekanisering med helikopter og to- og firehjuls motorsyklar. Det foreligger ikke godkjente driftsplaner for reinbeitedistriktene. Dette medfører vanskeligheter med dispensasjonssøknader som reindriftslov og verneforskrifter forutsetter.

I Beiarn og Saltdal slippes det sau ut i verneområdet. Dette er ikke i konflikt med verneinteressen. Fra Bjøllånes slippes det sau og storfe inn i verneområdene. Her er erosjonen stor og verneinteressene påføres skade.

Barmarkskjøring skjer i hovedsak i regi av reindriftnæringa. Kjøreskadene er tydelige og over myr kan de traseene være mer enn 50 m brede. Avbøtende tiltak er nødvendig for å bevare verneverdien. Dagens kjøring skjer uten at de er gitt noen form for dispensasjon. Nye retningslinjer for barmarkskjøring må utarbeides.

De vernede områdene har blitt svært populære som turistmål. Saltfjellet landskapsvernområde har et besøkstall på 150-160.000 turister hvert år. Dette gir en betydelig slitasje. Saltfjellstua hadde en økning fra 1997 på 100 overnattingsdøgn til i dag med omtrent 620 overnattingsdøgn pr år. Det er samme tendensen på de andre hyttene i verneområdet. Noe av bygningsmassen i verneområdene er i dårlig forfatning og trenger en oppgradering. Dette ligger det til rette for i dagens forskrifter.

Bygging av nye foreningshytter der behovet er stort, bør vurderes i ny forvaltningsplan. Motorisert ferdsel på vinterstid er en innarbeidet praksis som fungerer. Denne praksisen kan etter Bodø kommunes vurdering videreføres.

Jakt etter småvilt er tillat. De siste årene har det vært etablert jaktcamper med lagring av utstyr fra år til år. Dette er praksis som ikke favoriserer allmenhetens bruk av områdene til jakt og vi synes dette ikke er forenlig med verneformålet.

De siste årene har bestanden av småvilt vært svært lav. Det bør i nye vernebestemmelser vurderes jaktforbud på småvilt i perioder til bestanden tar seg opp til et akseptabelt godt nivå.

Vi mener det er viktig at forvaltningsplanen gis retningslinjer slik at verneverdien ivaretas og ikke forringes.

Forvaltningsplanen vil inneholde følgende hovedkapittel

- Innledning
- Presentasjon av nasjonalparken og forvaltningen
- Beskrivelse av landskap, plante- og dyrelivet med bevaringsmål
- Brukerinteresser og forvaltningsmål
- Forvaltningsoppgaver og tiltak

- Tilrettelegging for bruk (P-plasser ved innfallsporter, merking av stier, klopplegging, åpne hytter etc)
- Skjøtselstiltak for å fremme verneformålet (skjøtsel av kulturlandskap, granplantinger etc.)
- Motorferdsel (i tilknytning til hytter og næring)

For å etterkomme de behovene i naturmangfoldloven, etterkomme behovet for jegere og opplevelse av en levende natur må også forvaltningsplanen gi forvaltningen reelle muligheter til å ivareta disse interessene.

Utvidelsene av nasjonalparken berører Bodø kommune i liten grad. Prinsipielt ønsker vi en nasjonalpark som gir et helhetlig bilde av verneinteressene slik at kvaliteten blir høyest mulig. Vi antar et dette kan være i konflikt med både kraftutbygging, primærnæringer og turisme. De delene av verneområdet i nordøst, ved Håvvamåhkke, som er foreslått utvidet i Bodø, er en justering for å få en mer helhet i verneformålet. Arealet er lite og ligger i et myrområde med små koller med bjørkeskog. Det er vanskelig å se at dette er i konflikt med kommersielles interesser.

Når det gjelder motorferdsel i verneområdene er det ulik praksis i sørlige og nordlige del av området. Det er ønskelig at lik praksis etableres. En strategi der korteste vei til målet brukes er foreslått av grunneiere og hytteeiere. En mer fleksibel holdning knyttet til tidspunkt for kjøring er et annet innspill som er kommet til kommunen. Det kan noen ganger, i mildværsperioder, være gunstig å kjøre på nattefrossen skare framfor å måtte holde seg til dårlig «dagsnø».

Uttalelse fra samfunnskontoret, Bodø kommune:

Vi mener det er positivt at man justerer forvaltningsplanen slik at verneområdet ivaretas på mest mulig ens måte i hele området.

Utvidelsen av parken ved Håvvamåhkke er en naturlig grensejustering som ikke er i konflikt med kommersielle interesser. De øvrige justeringene av verneområdenes grenser berører ikke Bodø kommune, vi mener likevel at dette vil øke parkens verdi.

Det bør bli ens bestemmelser for motorferdsel i hele området, der det også gis tillatelse til å kjøre korteste vei til hytte eller eiendom. Barmarkskjøring, også innenfor næring, må utøves på forsiktigste måte og i samarbeid med vernemyndigheten.

Vernemyndigheten anmodes om å legge inn i bestemmelsene mulighetene for bedre jaktregulering av småvilt.

Med hilsen

Odd-Tore Fygle
Leder samfunnskontoret

Jan Wasmuth
Miljøvernssjef

Mottatt FM-NO

17 DES. 2012

Bodø og Omegns
Turistforening
Stiftet 13. januar 1890

Postboks 751, 8001 Bodø

Besøksadresse: Sandgt. 3
2. etg.

Telefon: 75 52 14 13
Telefax: 75 52 14 91

www.bot.no
post@bot.no

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Deres ref:
2011/9453

Vår ref:
12-017-3

Arkivkode:
82

Dato
13. desember 2012

Innspill til arbeidet med nye verneforskrifter og forvaltningsplan for Saltfjell-Svartisen Nasjonalpark

Det vises Oppstartsmelding for utarbeidelse av ny forvaltningsplan og oppdatering av verneforskrifter for nasjonalparken med tilliggende landskapsvernområder og naturreservater, samt utvidelse av nasjonalparken.

Bodø og Omegns Turistforening (BOT) har en vesentlig del av sin virksomhet i disse verneområdene og er en av de aktørene som både sterkest påvirker bruk av områdene gjennom sin tilrettelegging, og som blir sterkest påvirket av de endringer i verneforskrifter og forvaltningsplan som blir foretatt. Turistforeningen er kanskje den fremste forsvarer av allemannsretten i utmark og bør derved være å betrakte som rettighetshaver på linje med andre rettighetshavere i dette området og ha innflytelse i samsvar med dette.

BOT var i sin tid en av forkjemperne for opprettelsen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og har siden heget om parkens verneverdier ved sin tilrettelegging og virksomhet. BOT engasjerte seg også kraftig mot utbygging av de uavklarte vassdragene i tilknytning til parken og tok sammen med Rana Turistforening initiativ til den utvidelse av parken som det nå arbeides med. Videre var BOT aktivt med under utarbeidelsen av den første forvaltningsplanen, hvor vi bl.a. avstod fra tilrettelegging i Store Stormdal, øvre Blakkåga, Vestergila og Riebbevagge fordi noen områder i parken bør beholde sin karakter av "kvalifisert villmark". I samsvar med dette har vi lagt ned den merkede ruta fra Blakkådalshytta til Beiarn. Ny forvaltningsplan har derfor stor betydning for BOT, og de innspillene som følger nedenfor har vært gjenstand for en grundig organisasjonsmessig behandling i foreningens ulike organer.

Når det gjelder de store spørsmålene i Oppstartsmeldinga har BOT følgende innspill:

- BOT støtter sterkt utvidelsen av Saltfjell-Svartisen Nasjonalpark med Melfjordloftan/Glomdalen, samt Håvamåhke, og innlemmelsen av elvestrengene i Glomåga, Blakkåga, Trespåga og Bjøllåga i selve nasjonalparken.
- BOT støtter også tanken om en mer enhetlig verneform for hele verneområdet, ved at Gåsvatn og Saltfjell Landskapsvernområde og Storlia Naturreservat og inngår i den store Nasjonalparken. Ved at Midtre Nordland Nasjonalparkstyre da blir forvaltningsmyndighet for hele det sammenhengende verneområdet, vil både forvaltning og drift bli mer smidig og bedre tilpasset skiftende behov.

- BOT støtter også tanken om at Semska-Stødi naturreservat kan inngå i parken, men da fortsatt med spesielle regler for ferdsel i hekketiden.
- Selv om forvaltningsplanen ikke vil inneholde eksplisitte "soner" med ulike restriksjoner på tilrettelegging, så bør det etter BOTs mening i de nye verneforskriftene åpnes for at det kan differensieres mellom ulike områder i parken. Dette vil også være i samsvar med den nye Naturmangfoldloven. Det er særs viktig for BOT at det villmarkspreget som vi har bidratt til i vestlige deler av Saltfjell-Svartisen Nasjonalpark ikke blir forringet. Slike strengere regler for deler av parken må da gjelde alle brukere av parken, inklusive reindriften.
- BOT vil peke på at den største trusselen mot verneverdiene i dag utgjøres av barmarkskjøringen til den stadig mer mekaniserte reindriften. De nye verneforskriftene og den nye forvaltningsplanen må inneholde virkemidler for å bringe denne under kontroll. Det vil her være naturlig at Nasjonalparkstyret må godkjenne driftplaner for reindriften i de vernede områder det har ansvaret for.

BOT har også en del spesielle innspill knyttet direkte til driften av hytte- og rute-systemet i nasjonalparken:

- **Gilastua:** BOT støtter Rana Turistforening sitt ønske om å sette opp ei ny foreningshytte omtrent der den gamle Gilastua stod fra 1882 – 1962 (ved Tespåvatnet) . Dette vil korte ned den lange etappen mellom Krukkistua og Bjellånes slik at denne delen av nasjonalparken blir mer tilgjengelig for barnefamilier og eldre turgåere.
- Mulighet for **ny hytte ved et av Oksvatnan**. Ved Stor-Oksvatn er det i dag et naust tilhørende Jeger- og Fiskeforeninga og en gamme. Ei ny turistforeningshytte her ville korte ned den lange etappen mellom Tverrbrennstua og Bjellåvasstua slik at denne delen av nasjonalparken blir mer tilgjengelig for barnefamilier og eldre turgåere.
- **T-merking til Tåkeheimen**. BOT ønsker å rydde i tilfeldig merking og etablere en klar og tydelig merket rute langs Engenbreen opp til Tåkeheimen. Der er i dag betydelig trafikk langs brekanten, og det vil være av store betydning for sikkerheten at denne ruta blir merket. Bortsett fra denne merkingen har ikke BOT ytterligere planer om merking i terrenget i det utvidede nasjonalparkområdet.
- **Jordbruhytta:** BOT ønsker å endre funksjonen til en del av uthuset her, slik at dette også kan fungere som sikringsbu med 4 sengeplasser.
- **Mer effektiv og miljøvennlig transport til foreningshytter:** BOT vil foreslå at at den årlige stortransporten av ved og materiell blir et fast og påregnelig oppdrag for Fjelltjenesten/SNO, og derved kan samordnes med øvrig nødvendig kjøring i Nasjonalparken. BOT mener også at det bør være enklere prosedyrer for å få tillatelse til transport av nødvendig fellesutstyr til foreningshytter enn av personlig utstyr til private hytter. En måte å ordne det på kan være å gi flerårige tillatelser der det er spesifisert hva man har lov til å transportere innenfor hvilket tidsrom og at man skal gi beskjed når transporten går. Med ustabile værforhold og korte tidsrom for dispensasjoner (2-4 uker) blir slik transport ofte unødvendig vanskeliggjort.
- **Mulighet for vindgenerator som strømkilde** på hytter som brukes i den mørkeste årstida. På de fleste hyttene benyttes solcellepanel som energikilde for belysning. Dette er et viktig sikkerhetstiltak da det reduserer bruken av stearinlys, som representerer brannfare. I den mørkeste årstida lades ikke batteriet, og da blir det fort mørkt. Det er ønskelig med en mulighet for å kunne sette opp en liten vindgenerator i tilknytning til hytter som har en del besøk i perioden (pr i dag gjelder det Tverrbrennstua og Bjellåvasstua for BOTs del).
- **Tillatelse til å hente vann til rundvask på Midtistua:** Nåværende forskrift og forvaltningsplan åpner ikke for at det kan gis tillatelse til å hente vann med snøscooter til den årlige rundvasken av Midtistua. Enkelte år kan vann tas med på turen inn, når elva mellom Nordre og Søndre Bjellåvatn krysses, men ofte er forholdene slik at rundvaskerne må smelte snø på gassapparatet, med de utslipp og det merarbeid dette medfører. BOT ønsker derfor tillatelse til én tur hvert år til Søndre Bjellåvatn for å hente vann til rundvask. Et annet alternativ kunne vært ved brua ovenfor vatnet, men her er det stri strøm og vanskelige isforhold som vil utgjøre en sikkerhetsrisiko.
- **Nødby i Steindalen:** I nåværende forvaltningsplan åpnes det for bygging av ei enkel nødby i Steindalen. BOT ønsker at muligheten for det fortsatt skal holdes åpen; for området er fortsatt like værhardt.

- Mulighet **for naust ved Smååsvatnan** (for eksempel i nærheten av naustet til Bodø jeger- og fiskerforening). Det vil bety et bedre tilbud til barnefamilier og andre som velger å tilbringe et døgn eller to på lett tilgjengelige Tverrbrennstua.
- **Fortsatt tillatelse for turistforeninger til å arrangere organiserte turer i verneområdet.** Som en følge av dette punktet i nåværende forvaltningsplan, ble BOT i 1989 gitt en ikke tidsavgrenset tillatelse til å arrangere fellesturer i nasjonalparken. Punktet bør videreføres i den nye planen slik at informasjonen er kjent for de som bruker området.

Bodø og Omegns turistforening håper at disse innspillene blir tatt hensyn til i det videre arbeidet med nye verneforskrifter og ny forvaltningsplan for dette storslåtte Nasjonalparkområdet.

BOT er på sin side innstilt på å delta aktivt i den videre prosessen og møter gjerne Fylkesmannen og Nasjonalparkstyret i forbindelse med dette.

Vennlig hilsen

Berit Irgens
daglig leder

Bjørnar Nystrand
styreleder

Fra: Hansen Stein[stein.hansen@dirmin.no]

Dato: 31.10.2012 16:37:05

Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland

Tittel: 12/00664-1 - Oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet

Deres ref: 2011/9453

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) viser til ovennevnte sak, mottatt 10.07.2012.

DMF har ingen merknader til oppstartsmeldingen, og kommer eventuelt tilbake når det foreligger et konkret planforslag.

Med hilsen

Stein Erik Hansen
senioring.

tlf. sentralbord +47 73 90 40 50 direkte +47 73 90 42 60

mob. tlf. +47 995 45 072

www.dirmin.no

Vår saksbehandler
Tiril Wormdal Selboe

Vår dato
03.10.2012

Vår referanse
2012/3936-1/

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til
Fylkesmannen i Nordland
Statens Hus, Moloveien 10
8002 BODØ

Oppstartsmelding for forvaltningsplan - revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet

Det vises til saken om oppstarts melding for forvaltningsplan – revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet. Forsvarsbygg uttaler seg med den hensikt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser i saker som behandles etter Naturmangfoldloven.

I verneområdene i Saltfjellet har forsvaret de tre hyttene Rena 52, Rena 55 og en hytte i Lønsdal. Hyttene brukes til overnatting og som utgangspunkt for vedlikehold. I tilknytning til Rena 55 og hytta i Lønsdal kjøres det ved vedlikehold av forsvarets anlegg med snøskuter vinterstid. Utgangspunktet for denne snøskuter kjøringen er MESTA sin brøytestasjon på nordsiden av Saltfjellet. Omfanget av denne ferdselen ligger som regel på mellom 6-8 turer, ved behov for reparasjoner kan antallet komme opp i 8-16 turer. Reparasjoner må som regel utføres hver vinter. Forsvarsbygg ønsker at denne bruken skal føres inn i forskriftene.

Vi ønsker at unntaket for nødvendig militær operativ virksomhet og nødvendig militær lavflyging videreføres i nye verneforskrifter at. Forbudsbestemmelser knyttet til motorisert ferdsel, må utformes slik, at nødvendig transport for å ivareta vedlikehold og reparasjon av Forsvarets anlegg kan gjennomføres.

Bjørn Bergesen

Leder Arealplan
Forsvarsbygg utleie utleietjenester arealplan

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:

Forsvarsstaben Postboks 800, Postmottak 2617 LILLEHAMMER

Postadresse	Fakturaadresse	Telefon	E-postadresse	Org. nr.
Postboks 405	Fakturasenteret	815 70 400	post@forsvarsbygg.no	975 950 662
Sentrum	Postboks 4394	Telefaks	Internett	Bankkonto
0103 Oslo	2308 Hamar	23 09 78 03	www.forsvarsbygg.no	4714 10 00280

Friluftsrådene Landsforbund

Eyvind Lychesv 23 B, 1338 SANDVIKA

www.friluftsrad.no

Tlf 6781 5180, Faks 6780 4792, E-post friluft@online.no

Bankkonto 7874 05 76495, Organisasjonsnr 971 262 826

Til
Fylkesmannen i Nordland
fmnopost@fylkesmannen.no
Statens hus, Moloveien 10, 8002 BODØ

Kopi: Salten Friluftsråd og Polarsirkelen Friluftsråd

Deres ref: 2011/9453

Vår ref: 431.29

Dato: 01.11.12

INNSPILL TIL

OPPSTARTSMELDING FOR FORVALTNINGSPLAN, REVISJON OG UTVIDELSE SALTFJELLET-SVARTISEN NASJONALPARK OG OMKRINGLIGGENDE OMRÅDER

Friluftsrådene Landsforbund (FL) viser til utsendelse (av 01.10.2012) om ettersendelse av oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og omkringliggende områder og takker med dette for muligheten til å komme med innspill.

Vår høringsuttalelse legger kun vekt på det generelle forholdet til enkel tilrettelegging for friluftsliv. FL uttaler seg ikke her til regionale og lokale forhold, men viser til og støtter opp om uttalelse fra Salten Friluftsråd.

Verneforskrift – organisert ferdsel

FL er kritisk til generelt forbud mot *organisert ferdsel*. Først og fremst fordi vi ikke kan se at organisert ferdsel truer verneverdier mer enn ikke organisert ferdsel. Tvert om, organisert ferdsel skjer normalt i regi av organisasjoner med gode kunnskaper om, og positive holdninger til, å ta vare på naturkvaliteter. I tillegg er begrepet *organisert ferdsel* vanskelig å definere. Dersom vernemyndigheten likevel tar med et generelt forbud mot organisert ferdsel, anbefales et generelt unntak jfr ordlyd i § 5.1 i Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark: "... Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for guidede fotturer. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, universiteter, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. ..."

Tilrettelegging i våte/sårbare vegetasjonsområder

For store deler av parken er det en restriktiv praksis for fysisk tilrettelegging. FL støtter i utgangspunktet en slik praksis, men påpeker at restriksjonene ikke må bli slik at de hindrer den beste løsningen både ut fra verne- og friluftsinnteresser. Utfordringen knytter seg spesielt til stier i våte og sårbare vegetasjonsområder. Etter FLs vurdering vil det i slike områder vanligvis være fornuftig å tilrettelegge for å unngå unødig terreng-/vegetasjonsslitasje. Et

mindre inngrep, f. eks. klopplegging, vil kunne forebygge mot større slitasjeskader slik som at stier blir utflytende og vegetasjonsslitasjen stor. Forventa klimaendring, med lengre barmarkssesong i mørke perioder og mer nedbør, vil forsterke denne problemstillingen i tida framover. FL ber om at denne problemstillingen tas opp i arbeidet med forskrifter og forvaltningsplan for verneområdene og anbefaler sterkt at det gis en større åpning for denne type tilrettelegging i parken.

Forvaltningsplan, informasjonsstrategi og informasjon

Informasjon er viktig for å stimulere til friluftsliv og for å kanalisere friluftsliv til minst mulig ulempe for andre interesser. Tilrettelegging og tilbud til allmennheten må synliggjøres. Ved evt. endra vernegrenser, må en i forvaltningsplan være oppmerksom på behovet for nye/oppdaterte kart og informasjonstavler.

Vennlig hilsen

Friluftsrådernes Landsforbund

Morten Dåsnes

Daglig leder

Lise-Berith Lian
Friluftslivskonsulent

Fra: polarkraft@gmail.com[polarkraft@gmail.com] Dato: 31.07.2012 17:09:11 Til: Madsen Kjell Eivind Tittel: Fwd: Utvidelse Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark / eiendomsforhold
Vi har i forbindelse med oppstarten av arbeidet med utvidelsen av Svartisen Nasjonalpark, fått tilsendt en adresseliste hvor vi står oppført som bruksnummer under gårdsnummer 25 som ikke er berørt.
Dette stemmer ikke. Vi er i høyeste grad berørt. Se vedlagt kopi av e-post og kart sendt til deg i 2009.

mh
Gry F. Blix

----- Videresendt e-post -----

Fra: **Tore Ytterdahl** <tore@polarkraft.no>
Dato: 16:55 16. februar 2009
Emne: Utvidelse Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark / eiendomsforhold
Til: kma@fmno.no

Vedlagt oversendes kart som viser vår eiendom gnr 25/7 som er utelatt fra tilsendt kartoversikt.

Denne eiendommen har dokumenterte grenser:

Statsarkivet i Trondheim: Nordre Helgeland Sorenskriverembete,
Pantebok nr.11, 1897-1904, side 56, tgl dato 18970921

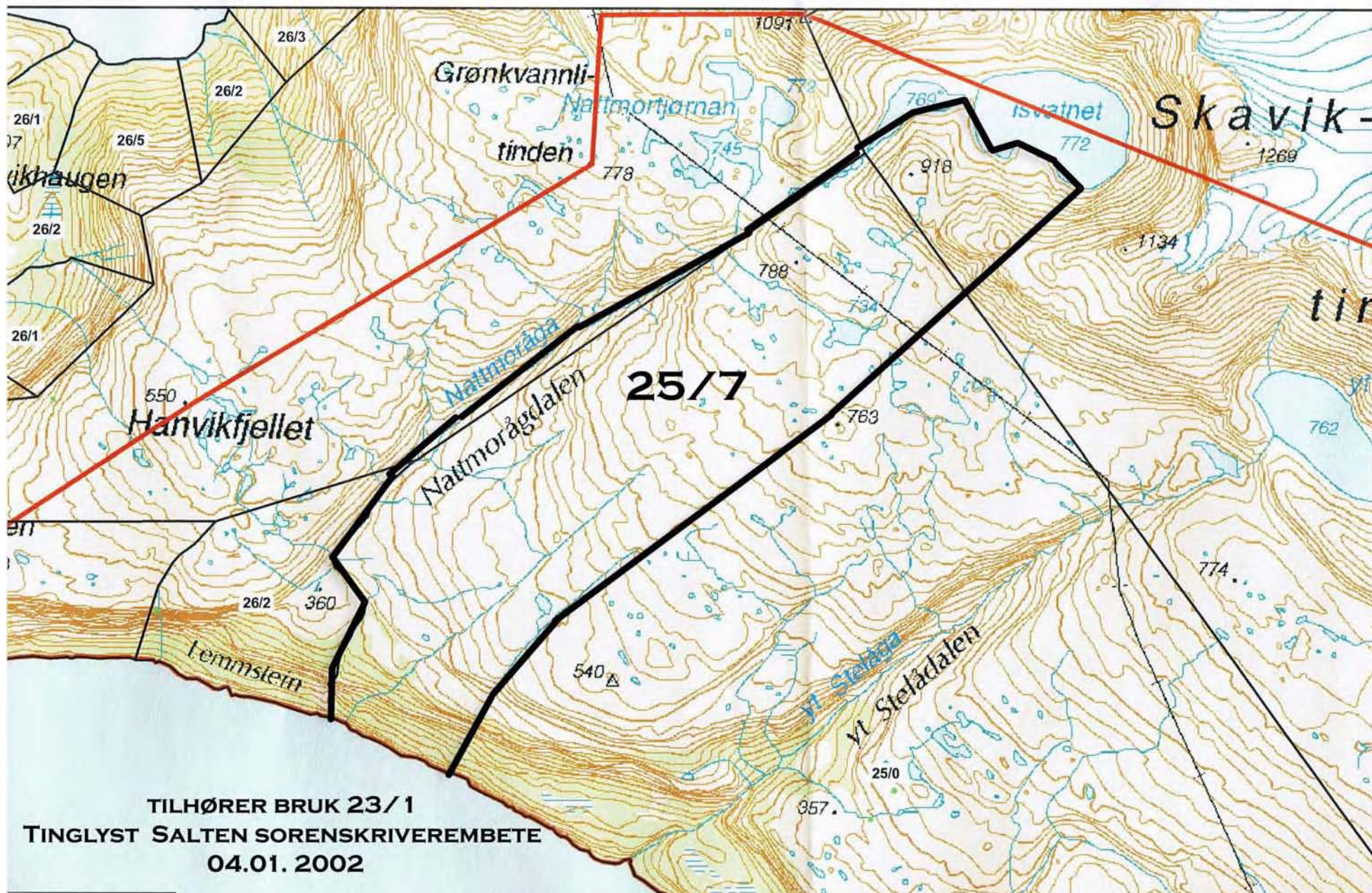
Denne eiendommen har i tillegg til kraftressursene i Nattmålåga, og beiteland i Nattmålådalen, en betydelig mengde utnyttbar vedskog, og eies og drives sammen med hovedbruket 23/1 på sørsiden av Melfjorden.
Vi går imot enhver regulering som innskrenker vår bruk av eiendommen.

Alle vi har snakket med av berørte parter, såvel som Rødøy kommune, har motforestillinger mot det framlagte forslaget.
En naturlig grense for utvidelse av Nasjonalparken, vil etter vår mening være å følge eksisterende 420 Kv- linje hele veien fra Rana til Nordfjorden. Dette kunne kanskje minsket konfliktnivået i saken.

Med Hilsen

Tore Ytterdahl og Gry Føyerland Blix
Sandvika
8182 Melfjordbotn

vedlegg: kartutsnitt

Hvorfor må MNNPS godkjenne og tilrettelegge for begrenset motorisert ferdsel med ATV i LVO og NP fram til Kvitbergvatn i Saltdal kommune etter allerede eksisterende kjørevei trasse?

I Saltdal er det to jaktfelt som kan defineres "Høyfjells jaktfelt" og som ligger langt unna kjørevei. Harondal er ett slikt jaktfelt. Jaktlag, som leier jaktretten for felling av elg av Statskog som gr.eier, har behov for raskt å få felt elg hurtig inn på kjølerom og i riktig mørningstemperatur. Det er også viktig med hurtig transport for å unngå at fluer infiserer elgkjøttet. I 2010 og 2011 hadde mitt jaktlag dispensasjon fra loven om motorisert ferdsel. Vi kjørte en tur med ATV og hentet to elger. Fra Kvitbergvatn til Jarbrufjell gård brukte ATV'en ca. 30 minutter.

- 1. Vi, elgjegere, ønsker oss rasjonell mulighet for kun å frakte ut jaktutbytte med ATV.**
- 2. Vi ønsker kortest mulig bærevstand.**

Jeg viser under videre til allmennhetens forskjellige behov for å benytte kjøreveien

3. Veien kan fungere som "Beredskapsvei" for:
4. Funksjonshemmede personer i barmark- perioden.
5. Rask og effektiv transport av sårede, skadde og syke.
6. Rasjonell transport for næringsdrivende sau-eiere.
7. Fjellvandrere, jegere og fiskere og andre som bruker dravogn med hjul for frakt av bålved og andre nødvendigheter som de ikke klarer bære med seg på tur inne til Haron.

Jeg har ferdes til fots etter veien flere ganger og har sett at våte myrpartier er noe oppkjørte. I veiens våte myrlendte partier kan en legge grove furu planker som beskytter myra fra å bli oppkjørt. I Sverige kalt "Spongad led".

Jeg har vandret i Padjelanta Nasjonalpark, og der har myndighetene flere steder, etter ønske og bestemt av myndighetene, satt opp spongad led for å spare myrene.

Jeg ber med dette at MNNPS tar mine momenter med da nye statutter for nasjonal park og landskapsvern settes!

Med vennlig hilsen

Harald Sæterhaug

jaktleder

Jan Gunnar Sande
Auringmoen

8646 KORGEN

Korgen 19.12 2012

Mottatt FM-NO

17 DES. 2012

Til Fylkesmanneren i Nordland

Midtre Nordland ^{og} nasjonalparkstyre

Innspill vedr. utarbeidelse av forvaltningsplan og oppdatering av verneforskrifter for Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark.

Hensynet til naturen må telle mest i forvaltninga

1. Forby småviltjakt i nasjonalparken

Norge er kanskje det eneste landet i Europa som dessverre har jakt i nasjonalparkene? Småviltet, både rype, skogsfugl og hare er viktig føde for juveler i parken som fjellrev, jaktfalk og Kongeørn. Viltet har også stor egenverdi og opplevelsesverdi for de mange turgåerne i nasjonalparken. I Sverige f.eks er det en viktig regel at det ikke skal være jakt i nærheten av fjellrevhi.

2. Enkelte arter fikk det betydelig verre etter at Stormdalen og Blakkådalen kom med i nasjonalparken. Før var det ei lokal fredning av småviltet i Stormdalen og Blakkådalen. Da var det mye vilt der, særlig rype, og f.eks en art som Kongeørn hekket

regelmessig. Etter at disse områdene ble innlemmet i nasjonalparken, ble den lokale fredninga opphevet. Faktisk resulterte i mye mindre rype og annet vilt og nå er det sjelden at ørna får til å hekke i området. Sann skal det ikke være i en nasjonalpark og det er svært viktig at jaktforbudet blir gjeninnført.

3. Verneforskriftene krytes i dag.

I første setning om formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med omkringliggende verneområder (side 4 i oppstartmelding) står det sitat: „-å bevare et vakker og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster osv

En bevarer ikke dyrelivet med den harde småviltjakt som er i dag, tvert i mot!

Naturmangfoldåret 2010 startet med hard småviltjakt (vinterjakt) i Saltfjellet. I følge Statskogs rypeprosjekt så ble hele 66% av registrert rypebestand i Saltfjellet skutt i sesongen 2009/10 - noe særlig vinterjakt hadde til. Jeg må legge til at det var kunnar for rype i både 2008 og 2009, og det skulle selvfølgelig aldri vært jakt. Vinterjakt er dessuten rein stamfugljakt. Det er kunnar i år også og jeg ber om at styret for nasjonalparken stopper jakta!

Naturmangfoldåret 2010 var et år da det skulle legges særlig vekt på å ta vare på artsrikdommen.

Vi har alle et ansvar for å ta vare på mangfoldet i naturen, både stat, fylke, kommune og hver enkelt av oss, så denne harde jakta var særdeles dårlig p.r. både for jegere, jegerforeninger, nasjonalparken og for Statskog.

Almennheten skal også ha muligheten til naturopplevelse i området.

Den harde jakta gjør at naturopplevelsen forringes for de mange turgjengere i nasjonalparken. 98-99% av det norske folk er ikke småviltjegere.

Nasjonalparkene er smykker - spredt utover landet med det flotteste vi har av natur og dyreliv. Det er en berikelse for oss alle hvis vi vet at det er et rikt dyre- og fugleliv i nasjonalparkene.

Verdiskapninga har Vår Herre stått for da denne flotte naturen ble skapt.

Ettersom flotte fossefall i dag, dessverre måles i kw og kortsiktige kroner, så kan en trygt si at Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med et rikt dyre-, fugle- og planteliv, fantastiske grotter, marmorslott og isbre mm. er verdt ufattelig mange milliarder. Og parken må forvaltes deretter

Hensynet til naturen med sitt flotte dyre-, fugle- og planteliv må telle mest i forvaltninga og ikke jaktinntekter til Statskog og folks økende fritid.

Statlige myndigheter må gripe inn

På møtet om nasjonalparken 16.10.2012 i Mo i Rana, ble det opplyst at det er ei målsetting at statlige myndigheter skal gripe inn dersom forvaltninga ikke er etter Naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Helt enig! Staten må gripe inn nå og stoppe småviltjakt. Vær snill å grip inn både Fylkesmann, Midtre-Nordland nasjonalparkstyre, Statskog, DN og MD!

- I følge Naturmangfoldlovens § 16 skal høsting kun skje når nyeste tilgjengelige kunnskap tilsier at det er et høstingsoverskudd. Det er ikke noe overskudd - lover brytes
- I § 9 har vi fere-vev prinsippet.
Dette tas det heller ikke hensyn til i dag
- Dessuten skal Statskog drive bærekraftig forvaltning det gjør de ikke i dag!

Tillegg:

- Unngå å ta ut jervunger fra hi i nasjonalparken.
- Den eie-lose reinflokken som var nord-vest i parken mot Beiamn skulle ikke vært tatt ut. Sett i ettertid, var den viktig for jerven og det ble mye større tap av sau etterpå.
- Kanskje er reintallet for høyt i nasjonalparken?
- Få ned barmarkskjering

Hensynet til naturen må telle mest i forvaltninga

Jan Gunnar Sande,
Åurungmoen, 8646 Korgen

Fylkesmannen i Nordland

Moloveien 10

8002 BODØ

Malvin Olsen

Nylaengveien 47

8630 STORFORSHEI

Høring i forbindelse med utvidelse av Saltfjellet- Svartisen Nasjonalpark og revisjon av vernebestemmelsene i Storlia Naturreservat

Når det gjelder utvidelsen av Nasjonalparken, har vi tidligere gitt uttrykk for at vi ikke ønsker å avstå mere av eiendommen til verneformål. Fredninga har gitt oss så mange ulemper at drifta av gården er blitt skadelidende.

Særlig det at vi ikke får sette opp gjeterbu har falt oss tungt for brystet .

Etterhvert som rovdyrskadene har økt i omfang har behovet for utvida tilsyn også økt. Denne økningen er så stor at vi ikke har mulighet for å foreta denne selv hvis vi samtidig skal få utført de andre oppgavene som skal gjøres på en gård i løpet av en kort Nordlandssommer. Det være seg vedlikehold av gjerder, bygninger og veier, våronn, slåttonn, besørge vinterved til eget bruk samt uttak av virke for salg. Beiteområdet er stort, det er både storfe og sau på beite og det er umulig å dekke over området i løpet av en dag. Det stadig økende rovdyrpresset har i tillegg ført til at beiteområdet stadig utvides. For å få effektivt tilsyn er det derfor behov for overnatting. Ellers blir det meste av tiden vandring til og fra områdene dyrene befinner seg i. I sommer satte vi opp lavvo, for å kunne overnatte og søke ly ved behov. Plasseringa ble valgt ut fra hvor det er mobildekning av sikkerhetsmessige årsaker. Været , særlig da vinden er et problem i forhold til lavvoene, da de ikke klarte å stå imot denne. Det er derfor ikke mulig å lagre verken soveposer eller nødproviant der. Når man leier inn folk er man samtidig ansvarlig for deres sikkerhet og vi vet ikke hvordan vi kan løse dette.

Meldinger om skadde eller syke dyr er også en utfordring. Her er det om å gjøre å få sjekket dette så snart som mulig, og få dyret heim hvis det er mulig, eventuelt avlive på stedet. Forbudet mot motorisert ferdsel i området gjør at man enten bryter verneforskriftene og kjører inn i området eller bryter dyrevernloven ved å bruke for lang tid på å undersøke saken.

Dyrene har behov for salt og det er mest hensiktsmessig å kjøre ut dette på vinteren med bruk av snøscooter. Vi har fått innvilget en tur årlig etter søknad, og det resulterer i at en kjører så langt en kommer og må legge alt saltet fra seg der og prøve å fordele det utover i beitet når beitesesongen starter. Fram til det skjer har gjerne reinen samt regn og vind åpnet sekkene slik at salt renner utover og skader fjellvegetasjonen som ikke er særlig salttålende. Det blir også unødig stor ferdsel av dyr til

de stedene saltet ligger, og jo færre steder det er, jo større er slitasjonen. Det hadde vært ønskelig med tillatelse til å sette opp permanente slikkesteinsholdere, boltet i fast fjell. Da hadde man i tillegg unngått at dyrene flytter saltsteinene bortover marka og dermed ødelegger plantene i området. Saltet i seg selv ødelegger vegetasjonen i minst like stor grad som selve tråkket av dyr. I tillegg tar det lang tid før saltet er vasket ut av jorda slik at plantene kan etablere seg på nytt.

Gjerdning. Gårdene har i sine skjøter beiterett i store deler av Storlia Naturreservat. Vernet gjør at det ikke er tillatt å sette opp gjerder i området. Det gjør det vanskelig å styre beitinga på en fornuftig måte, særlig når grensene er trukket så nært gårdene som de er.

Direktoratet for Naturforvaltning har pålagt Statskraft å få laksetrappa i Reinforsen i drift igjen. Når det skjer blir nedre del av Bjellåga og Tespa lakseførende. For at grunneierne skal kunne utnytte dette til å utvikle gårdene, kan ikke elveløpene vernes. Det vil være behov for tilrettelegging for å komme seg ned til elva på en sikker måte, og vern setter en effektiv stopper for dette.

Elgjakta og potensialet for kommersiell utnyttelse av denne er også en ting som det settes begrensninger for i og med at ikke kjøttet kan hentes ut med motorisert kjøretøy. Forbudet mot landing med helikopter er et annet problem. Vi har flere ganger vært avhengig av helikopter for å søke i beiteområdet etter dyr, og prosessen for å få dispensasjon er alt for tidkrevende.

Dette er bare noen av de begrensninger vi har i dag. Det er ikke mulig å komme på og forutse hva som kommer i fremtiden, men det er helt klart at slik det fungerer i dag, er det ingen av grunneierne som ser noe som helst positivt med vernet, vi bare føler ulempene.

Grunneierne må få større rettigheter i verneområdene enn tilfellet er i dag. Nødvendig transport og installasjoner må tillates. Hva som er nødvendig må defineres av grunneierne, ikke verken forvaltninga eller naturvernerne.

Hadde forvaltninga tenkt helhetlig og ikke bare sett hvilke restriksjoner som kan legges i forhold til vern, og heller sett på hvordan det praktisk kan løses hadde det kanskje blitt større forståelse og respekt for vernet.

Storforshei den 14.12.2012

Malvin Olsen

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 BODØ

Mottatt FM-NO

29 OKT. 2012

Melding om vedtak

Fra møte i Planutvalget den 25.10.2012.

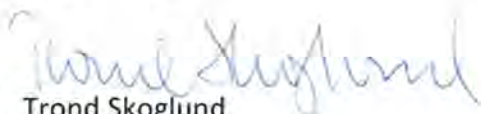
Det underrettes om at det er fattet følgende vedtak i sak nr. 78/12.
**OPPSTARTMELDING FOR FORVALTNINGSPLAN, REVISJON OG UTVIDELSE AV
VERNEOMRÅDENE I SALTFJELLET**

1. Planutvalget viser til brev med oppstartmelding fra Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre datert 26. juni 2012 vedrørende utarbeiding av ny forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
 2. Planutvalget i Meløy stiller seg sterkt kritisk til utvidelse av Saltfjellet – Svartisen Nasjonalpark. Planutvalget i Meløy ønsker ikke at det legges hindringer for fremtidig utvikling innenfor næringsvirksomheter, kraftutbygging og samferdsel.
 3. Planutvalget i Meløy forutsetter at jakt på freda rovvilt innenfor parkens grenser blir tillatt og regulert innenfor kvoter satt av rovviltnemnda.
 4. En viktig atkomstvei til nasjonalparken fra vest, særlig om våren og forsommeren, er anleggsveien (Fjellveien) fra Fykan til Holmvassdammen. Dette er også den viktigste atkomstveien til fjellområdene øst for Glomfjord og den planlagte Láhku nasjonalpark. I dag sikres åpning av Fjellveien rundt påsketider inkludert gjentatt brøyting utover våren gjennom en betydelig frivillig innsats fra Glomfjord Grendeutvalg og ved hjelp av sponsor- og tilskuddsmidler. Uten denne innsatsen vil ikke friluftinteresserte få tilgang til disse fjellområdene før langt ut på sommeren. Det er nødvendig at Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre bidrar for å få til en permanent ordning med åpning/brøyting av Fjellveien, for å sikre allmennheten tilgang til de to nasjonalparkene på våren og forsommeren.
- Sommerstid er turløypa fra Engenbrevatnet til turistforeningshytta Tåkeheimen en mye brukt innfartsåre til nasjonalparken fra vest. Denne løypa har en stigning på 1100 høydemetre i et

svært krevende terreng, og av sikkerhetsmessige grunner er det behov for å ta en skikkelig gjennomgang av løypa og vurdere sikrings- og merketiltak.

- Mye brukte vinterløyper i nasjonalparken bør av sikkerhetsmessige årsaker merkes/kvistes. Dette gjelder for eksempel vinterløypa over Svartisen til Tåkeheimen og løypenettet mellom hyttene lenger øst i nasjonalparken. Kvistmerkede vinterløyper er et vanlig sikkerhetstiltak i nasjonalparkene sørpå.
- Forvaltningsplanen bør legge opp til en soneinndeling med ulikt nivå av tilrettelegging og forvaltning. Randsoner innenfor nasjonalparken bør kunne åpnes opp for naturbasert næringsvirksomhet der det ligger til rette for det. Her bør en også kunne ha en mindre restriktiv motorferdselpraksis på snødekt mark, knyttet til næringsaktivitet og som tilrettelegging for at bevegelseshemmede skal kunne oppleve naturen i nasjonalparken.
- Det bør kunne settes opp trimkasser med registreringsbøker i utvalgte områder i nasjonalparken. Dette er et viktig tiltak for fremme av friluftsliv og folkehelse. Helgelandsbukken i Meløy er et populært toppturmål og kan være aktuelt for plassering av trimkasse.
- Svartisvalmuen har sitt eneste voksested i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og er fredet både gjennom nasjonalparkens bestemmelser og en egen artsfredning i 2001. Sist på 1980-tallet og først på 1990-tallet ble det gjennomført flere undersøkelser for å følge med utviklingen i bestanden av svartisvalmue. Forvaltningsplanen bør legge til rette for oppfølgende undersøkelser av denne sjeldne planten.

Med hilsen

Trond Skoglund

Kommuneplanlegger

Fylkesmannen i Nordland
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Ole Petter Rundhaug
Moloveien 10
8201 Bodø

Deres ref.:

Vår ref.:
Lars Johansen

Dato:
09.10.2012

Svartisdal KU og melding

**Oppstartsmelding for forvaltingsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i
Saltfjellet, høringsuttalelse fra MiljøKraft Nordland AS**

På vegne av MiljøKraft Nordland ved daglig leder Tore Rafdal oversendes høringsuttalelse som knytter seg spesielt til områdene ved Austerdalsvatnet.

Med hilsen
Sweco Norge AS

Lars Johansen
Senior rådgiver

Vedlegg: Høringsuttalelse datert 8. oktober 2010

Kopi med vedlegg:
MiljøKraft Nordland AS
v/Tore Rafdal

MiljøKraft Nordland

Oppstartmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene på Saltfjellet. – Uttalelse fra MiljøKraft Nordland.

MiljøKraft Nordland AS ble etablert i 2001 (Org. Nr. 993 215 430) og har hele Nordland Fylke som dekningsområde. Selskapet er etablert med tanke på utbygging av konkrete energiprojekter og drift av disse.

Konsernet MiljøKraft Nordland AS består forøvrig av selskapene MiljøEnergi Nordland AS (management selskap), **MiljøKraft Industri AS**, Ørtvatn Kraftverk AS og Leiråga Kraftverk AS.

I tillegg eier konsernet 20 % av Nord-Norsk Småkraft AS, og er i ferd med å utvikle MiljøKraft Hattfjelldal AS. Miljøkraft Nordland er i dag et heleiet datterselskap av Øijord & Aanes AS.

Saken

Proessen som starter med denne meldingen er tre-delt:

- Revidering/Utarbeidelse av forvaltningsplan for verneområdene (s. 12 i Oppstartmeldingen)
- Utvidelse av Saltfjell-Svartisen Nasjonalpark (s. 13)
- Oppdatering av verneforskriften for verneområdene på Saltfjellet (s. 15)

Miljøkraft Nordland er med bakgrunn i vår forretningsidé og målsetting spesielt opptatt av andre pkt. Utvidelse av nasjonalparken. Dette kan få konsekvenser for vår virksomhet og spesielt vårt planlagte prosjekt "Svartisdal kraftverk" i Rana kommune. Austerdalsvatnet og områdene omkring dette er aktuelle mhp utvidelse av nasjonalparken og derfor har dette betydning for oss. (Vi har følgende kommentarer til dette:)

Bakgrunn

Fram til slutten av 1950 tallet demmet Austerdalsisen Austedalsvatnet opp til ca kote 270 og Austerdalsvatnet hadde utløp mot Glomdalen i vest. Etter at isen begynte å trekke seg tilbake oppstod det mindre men betydelige vanngjennombrudd under isen, "jøkulaup" mot øst. Det oppstod frykt for at hele isdemningen kunne bryte sammen og forårsake stor skadeflom helt ned til Mo i Rana. Det ble bygget en tappetunnel, som ble tatt i bruk i rundt 1960. Tunnelen senket Austerdalsvatnet til kote 208, som er 6 m under den naturlige terskelen i øst på ca kote 214. Vannet som i dag fortsatt renner i denne tappetunnelen er ikke utnyttet til kraftproduksjon. I forbindelse med bygging av tappetunnelen ble det etablert en vei på nordsiden av Svartisvatnet. Deler av veifundamentet er intakt, men veien er stort sett gjengrodd på hele strekningen.

Austerdalsvatnet er en av Nordlands største turistattraksjoner og turistene fraktes i dag i båt over Svartisvatnet.

Svartisdal kraftverk

Svartisdal kraftverk er i utgangspunktet planlagt å utnytte fallet mellom Austerdalsvatnet (mellom naturlig overløpterskel, HRV kote 214 og LRV dagens naturlige vannstand 208), og Svartisvatnet (Nvst 73 moh), slik at kraftverket får en fallhøyde mellom 135-141 meter. Undersøkelser og utredninger i forbindelse med planleggingen av Svartisdal kraftverk viser at utbyggingen ikke vil ha vesentlige negative konsekvenser miljø og samfunn. Dette er begrunnet bl.a. med at Austerdalsvatnet allerede er kunstig senket til ca kote 208 med en tappetunnel.

Miljøkraft Nordland mener det vil være fornuftig å utnytte dette fallet til å produsere elektrisk energi siden en del av inngrepene allerede er gjort. Planene omfatter å benytte Austerdalsvatnet som magasin med en regulering innenfor dagens naturlige variasjon som er intervallet som følger av tappetunnelens hydrauliske kapasitet. Vi ønsker med andre ord ikke å utvide reguleringen av Austerdalsvatn og mener det vil være positivt for samfunnet at reguleringen som opprinnelig var motivert av flomfare – som ikke eksisterer lenger – nyttes til samfunnsformål. Våre planer viser en årlig produksjon på ca 90 GWh, og utbyggingskostnadene er vurdert å bli relativt lave – mellom 2 og 3 kr pr kWh.

Et slikt kraftverk innenfor grensene til en nasjonalpark vil så vidt vi forstår, ikke være forenlig med naturmangfoldlovens krav til inngrepsfrihet i et slikt verneområde. Jfr. Lov 2009.06.19 om forvaltning av naturens mangfold, § 35:

§ 35. (nasjonalparker)

Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Forskriften skal verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdslen til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.

Siden beliggenheten er så nært et så verdifullt verneområde som Saltfjell-Svartisen nasjonalpark, vil vi gjennomføre en utbygging på en for naturen svært skånsom måte. Kraftverket er planlagt tilknyttet sentralnettet med nedgravd kabel langs Svartisvatnet. Kraftverket fra inntak til utløp vil bli bygget i fjell, og i byggeperioden benyttes vanntunnelen til nødvendig transportvei for maskiner og utstyr. Det vil derfor ikke forekomme kjøretøyer eller anleggsmaskiner i terrenget mellom Svartisvatnet og Austerdalsvatnet på grunn av utbyggingen. Veiframføringen til tunnelpåslag vil også gjøres mest mulig skånsomt ved å oppgradere dagens trasé. Tunnelmassene vil bli deponert i Svartisdalvatnet – under vannflaten – og vil derfor ikke bli synlig. Etter avsluttet byggeperiode vil bare adkomstveien

og påhugget for adkomsten til kraftstasjonen være synlige inngrep langs Svartisvatnet . Ved inntaket i Austerdalsvatnet vil det bli bygget et mindre lukehus som også vil kunne innredes som redningsrom for bruk i nødssituasjoner.

Oppgraderingen av veien vil også bidra til at transport av turister til Austerdalsvatnet blir både enklere og sikrere.

Dersom en utvidelse av nasjonalparken i dette området begrenses til å omfatte området nord og vest for Austerdalsvatn, tror vi at vern, friluftsliv/turisme og miljøvennlig kraftutbygging kan kombineres innenfor et relativt lite areal her.

Prosess

Miljøkraft Nordland setter meget stor pris på åpenheten og den store grad av medvirkning fra interessenter som Fylkesmannen i Nordland og nasjonalparkstyret legger opp til her. Vi vil som interessent i dette støtte Fylkesmannens forslag om ikke å innlemme Austerdalsvatnet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Vi vil delta på møter som vi blir invitert til og høringer slik at vi kan bidra til at evt. konfliktfarer fjernes/reduseres gjennom gjensidige tilpasninger av planene. Dette gjelder spesielt de sedimentære avsetningene langs Austerdalsvatnet i vest.

Mo i Rana 8.oktober 2012

For MiljøKraft Nordland AS

Tore Rafdal
Daglig leder
MiljøKraft Nordland AS
Postboks 500
8601 Mo i Rana

Telefon 75 13 64 95

Mottatt FM-NO

17 DES. 2012

Fylkesmannen i Nordland

Statens hus
8002 BODØ

Innspill til forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene på Saltfjellet

Nordland fylkeskommune er positiv til at prosessen igjen er igangsatt. Arbeidet er viktig for å dokumentere tilstanden til naturverdiene, sørge for en bærekraftig forvaltning og skape forutsigbare rammer for næringsliv og brukere. Dette er i tråd med overordnede mål for arealforvaltningen i Nordland, jf. Fylkesplan for Nordland (2008-2011).

Det er viktig at kommunen og andre berørte parter får delta aktivt i prosessen med utvidelse av verneområdet, samt oppgradering av ny verneforskrift og forvaltningsplan. Nordland fylkeskommune stiller seg positiv til at det opprettes et Arbeidsutvalg som skal bistå Fylkesmannen i prosessen med utvidelse av verneområdene i Rana og Rødøy kommuner og tilhørende oppdatering av forskriftene. Det er viktig at det legges opp til prosesser hvor kommunen og andre berørte parter blir gitt anledning til å gjennomføre gode interne prosesser.

På generelt grunnlag er det viktig med en langsiktig og bærekraftig forvaltning av naturressursene slik at det kan skape vekst i naturbaserte næringer. Hensynet til biologisk mangfold og naturens tåleevne skal ligge til grunn for all arealforvaltning og det er nødvendig å balansere hensynet til bruk og vern. Samtidig er det rike naturmangfoldet og naturressursene i fylket en forutsetning og ressurs for næringsutvikling. Vern av viktige naturverdier må vurderes opp mot mulighet for verdiskaping og næringsutvikling, basert på naturens premisser.

Konsekvenser av vern

Det er flere næringsinteresser som vil bli betydelig påvirket av utvidelse av verneområdene i Rana og Rødøy kommuner. Dette gjelder spesielt naturbasert reiseliv, reindrift og vannkraft. Disse næringene må få gode muligheter til å uttale seg i prosessen og at konsekvensene knyttet til næringsgrunnlaget blir tatt hensyn til i prosessen med utvidelse av verneområdet.

Nordland fylkeskommune satser på naturbasert turisme og det er en viktig eksportartikkel for Nordland. Reiselivsnæringen utgjør en stor ressurs for sysselsetting og verdiskaping. Videre spiller reiselivsnæringen en viktig økonomisk rolle, og har betydning for regional identitet og tilhørighet. Det finnes både verdier innenfor og utenfor verneområdene som kan utnyttes til naturbasert turisme, og at dette kan ses i sammenheng med et eventuelt vern. Muligheter til å bedrive fotturer, gå på ski og lignende aktiviteter kan gjennomføres i verneområdet på en bærekraftig måte og som kan

fremme vernet. Disse momentene må vurderes i prosessen med utvidelse og eventuell endring av verneform.

Reindriftsnæringen blir berørt av de foreslåtte utvidelsene og et vern vil kunne gi strengere restriksjoner på barmarkskjøring og snøscooterkjøring. Fylket må legge til rette for den samiske befolkningens kultur og samfunnsliv, hvorunder reindriftsnæringen er en betydelig del av dette. Utvidelse, eventuell revidering og ny forvaltningsplan må utformes på en slik måte at både reindriftsnæringens interesser i området og verneverdiene ivaretas jf. Fylkesplan for Nordland (2008-2011).

Innenfor de foreslåtte utvidelsesområdene ligger det fremtidige muligheter for vannkraft som igjen kan genere inntekter for kommunene. Det er viktig at nye utbyggingsplaner for vannkraft bør få muligheten til å bli vurdert i prosessen med utvidelse av verneområdet. Regional plan for vannkraftverk må være minimumskravet som benyttes ved vurdering. På generelt grunnlag vil Nordland fylkeskommune peke på at eksisterende energi- og kraftanlegg i størst mulig grad bør holdes utenfor verneområdet. Verneforskriftene må utformes slik at de gir berørte myndigheter og rettighetshavere adgang til å drive vedlikehold og utbedringer av bygninger og anlegg i området, som er i bruk på vernetidspunktet.

Friluftsjnteresser og allmennhets ferdsl

Fylkeskommunen har et spesielt ansvar for å ivareta friluftsjnteressene og folkehelse i fylket. Styrking av allmennhetens tilgang til områdene for utøvelse av friluftsliv både sommer og vinter må vektlegges. Hvis det blir en oppdatering av verneforskriftene bør det fokuseres på gode muligheter for å utøve friluftsliv både i mindre grupper og organisert. Det bør i minst mulig grad legges begrensninger på eksempelvis fotturer i regi av skoler og ideelle foreninger. Tilrettelegging av både sommerløyper og vinterløyper er viktig for å fremme trivsel og helse, samt tiltrekke grupper som ikke er så aktive. Ved å sikre et godt løypenett sommer og vinter kan dette også bidra til å kanalisere ferdsl til minst mulig ulempe for andre interesser.

Universell utforming og tilgjengelighet for alle er et gjennomgående perspektiv i fylkesplanen for Nordland (2008-2011), i tråd med Regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet (2009-2013). Planområdet inneholder ulike typer verneformål, og det er ulike krav til hvor mye fysisk tilrettelegging som kan gjennomføres. Fylkesmannen bes om å påse at områder som vernes ikke gir eksklusiv tilgang for de funksjonsfriske.

Det er av stor betydning at eventuell tilrettelegging i deler av området gjøres med fokus på tilrettelegging for alle. Naturreservat er en streng verneform og det kan være hensiktsmessig å vurdere andre verneformer som gir mange fordeler for ulike parter og brukergrupper. Verneforskrift og revidert forvaltningsplan bør derfor fokusere på friluftsjnteressene, samt god tilrettelegging av stier og turruter for å sikre allmennhetens ferdsl best mulig.

Kulturminner

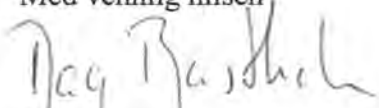
På 1980-tallet ble det gjennomført kulturhistoriske registreringer i Saltfjell-/Svartisen-området. De aller fleste registrerte kulturminnene var samiske, men det var også noen arkeologiske kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for, blant dem. Det er lite heldig for den framtidige forvaltningen av verneområdene at disse registreringene ikke er kvalitetssikret og lagt inn i Riksantikvarens kulturminneregister *Askeladden*.

Nordland fylkeskommune ber om at en i det videre planarbeidet også har fokus på krigsminner. Det fins blant annet spor etter flere krigsfangeleirer med tilhørende gravplasser på vestsida av E6 på

Saltfjellet. I allfall leirområdet ved Bjørnelva, nord for Sukkertoppen, er i fredningsklasse. På Jarbrufjellet ligger vraket etter en tyske Junker 52 som ble skutt ned under felttoget i 1940 (<http://ktsorens.tihlde.org/flyvrak/rusoga.html>). På nordsida av Kjemåfjellet fant den nordligste britiske flyslippoperasjonen i Norge sted i oktober 1944 (operasjon «Quaver»). Det er ukjent for fylkeskommunen om det fortsatt fins fysiske spor etter slippene på stedet.

I det videre arbeidet er det viktig at det etableres organisasjon og arbeidsmetoder som åpner for bred deltakelse og medvirkning.

Med vennlig hilsen

Dag Bastholm
plan- og miljøleder

Trine-Marie Fjeldstad
saksbehandler

Kopi til:

Martinus Hauglid

Ola Torstensen

Rana kommune

Reindriftsforvaltningen Nordland

Rødøy kommune

Sametinget

Tomm Jensen

Postboks 173

Sjøgt. 78

Postboks 93

Ávjovárgeaidnu 50

8601

8200

8185

9730

MO I RANA

FAUSKE

VÅGAHOLMEN

KARASJOK

NJFF – NORDLAND
Norges jeger- og fiskerforbund, Nordland

Til
Fylkesmannen i Nordland

Vår ref: Jaktutvalget

Deres ref:

Dato: 12.12.2012

Innspill til oppstarts melding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene på Saltfjellet.

NJFF-Nordland ønsker å foreslå at det i forbindelse med oppstarts melding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene på Saltfjellet, foretas en gjennomgang og en samordning av reglene i forbindelse med uttransportering av felt elg og hjort.

NJFF – Nordland ønsker et felles regelverk for hele området, et regelverk som ligger på et fornuftig nivå og som ivaretar den ressursen viltet utgjør, samt sikrer at man i fremtiden klarer å ta ut tildelt kvote av en stadig økende hjorteviltstamme. Vi ønsker også et regelverk som reduserer behovet for søknad om unntak fra jegerne, og følgelig også saksbehandling fra forvaltninga.

Generelt

Området består i dag av tre typer verneområder, nasjonalpark, landskapsvernområde og naturreservat, som flere steder grenser opp mot hverandre. Det er forskjellige regler for uttransport av felt elg og hjort i de forskjellige verneområdene. I tillegg er reglene vesentlig strengere enn det som er hjemlet gjennom motorferdselloven for ikke verneområder. Dette gjør at jegerne i sin utøvelse må være observante på grenser mellom- og regler for de forskjellige verneområdene og søke om dispensasjon i forkant av jakta. Det er også områder hvor det i verneforskrift ikke er hjemmel for å innvilge dispensasjon, slik at motorisert ferdsel i forbindelse med uttransport av felt elg og hjort ikke er mulig.

Det man fra et jegerståsted ofte opplever i en verneprosess er at det lanseres at et vern ikke vil påvirke muligheten for jakt og fiske. Det er i utgangspunktet riktig da jakt og fiske hjemles gjennom jakt og fiskelovgivning som normalt ikke blir begrenset i en verneforskrift. Da uttransport av felt elg og hjort hjemles gjennom forskrift til motorfersselsloven vil et vern likevel påvirke utøvelsen av storviltjakt hvis det legges begrensinger på uttransport av felt elg og hjort i verneforskriften. Man vil kunne oppleve at strengt regelverk i forbindelse med uttransport av felt elg og hjort gjør områdene mindre attraktive å jakte i. Dette kan få konsekvenser for rettighetshavere ved at området blir vanskeligere å leie ut, men det kan

Besøksadresse: Eiaveien 5, Fauske.
Postadresse: Postboks 222, 8201 Fauske,
E-post: nordland@njff.org
Leder: Knut Haugen

Kontonr 4500 88 35822
Org. nr: 887 667 322
Internettside: www.njff.no
Fylkessekretær: Frode Tjønn

Telefon: 75 64 00 77
Telefaks: 75 64 00 78
Mobiltlf. 95986874
Ungdomskoord.: Ylva Edvardsen

NJFF – NORDLAND
Norges jeger- og fiskerforbund, Nordland

også få konsekvenser for nødvendig uttak av dyr, og at uttaket bare skjer i lett tilgjengelige områder.

Et annet moment som taler for motorisert uttransport er ivaretagelse av den fantastiske ressursen som en felt elg eller hjort er. En felt elg på for eksempel 250 kg slaktevekt utgjør i kroneverdi relatert til Statskogs prismatrise en verdi på kr 18562.- Samtidig er dette viltet en fantastisk matressurs som bør behandles så godt som det lar seg gjøre. Det er et faktum at ved nedbør og kulde er hurtig transport av vilt til et egnet sted hvor slakting og modning kan skje i kontrollerte former, svært viktig for å opprettholde god kvalitet på kjøttet. Generelt vil også høy temperatur og oppdeling av vilt for transport i ryggsekk være negativt for å opprettholde god kjøttkvalitet. I flere av verneområdene er det også forbud mot felling av trær slik at å lage stativer for heising av vilt for slakting og modning og senere partering blir umulig. Slakting og partering må her gjøres på bakken noe som er vanskelig for så store dyr som elg, og det kan også bidra til å redusere kjøttkvaliteten.

Hvis man ser på type kjøretøy som tillates gjennom forskriftsmalene er det lett beltegående terrengkjøretøy. Disse setter svært sjelden spor etter seg i terrenget. En firehjuling eller sekshjuling vil normalt sette spor som forsvinner etter 1-4 år, alt etter underlaget. Med bakgrunn i dagens strenge forskrifter ønsker ikke NJFF-Nordland å gå utover det som ligger i forskriftsmalene og foreslå åpning for bruk av firehjuling eller sekshjuling.

Det vil videre også være slik at fellingssted sjeldent er det samme fra år til år. Derfor blir belastningen fordelt utover i terrenget. Det er også slik at ikke alle jaktlag har, eller ønsker å benytte elgtrekker. Mange jaktlag velger å bære ut kjøtt selv om de har anledning til å bruke motorisert hjelpemiddel. Sett i lys av dette og det relativt lave antallet fellingstillatelser gitt innenfor området mener vi et strengt regelverk i forbindelse med uttransport av felt elg og hjort ikke kan forsvares.

Vurderingsgrunnlaget

Hvis man tar utgangspunkt i nye verneforskriftsmaler fra Direktoratet for Naturforvaltning vil man normalt måtte forholde seg til følgende scenario ved uttransport av felt elg eller hjort fra verneområder.

Standard verneforskriftsmal for Nasjonalpark:

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt.

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

f) bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.

Besøksadresse: Eiaveien 5, Fauske.
Postadresse: Postboks 222, 8201 Fauske,
E-post: nordland@njff.org
Leder: Knut Haugen

Kontonr 4500 88 35822
Org. nr: 887 667 322
Internettside: www.njff.no
Fylkessekretær: Frode Tjønn

Telefon: 75 64 00 77
Telefaks: 75 64 00 78
Mobiltlf. 95986874
Ungdomskoord.: Ylva Edvardsen

NJFF – NORDLAND
Norges jeger- og fiskerforbund, Nordland

Standard verneforskriftsmal for Landskapsvernområde:

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

6.2 Bestemmelsen i punkt 6.1 er ikke til hinder for:

c) bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt elg og hjort.

Standard verneforskriftsmal for Naturreseptat:

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreseptatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

a) Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

d) Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

DN skriver følgende om standard forskriftsmal: *Standard forskriftsmal skal være et hjelpemiddel for dere som utarbeider konkrete verneforslag. Den skal også vise "vanlig" restriksjonsnivå med forslag til språk og struktur i regelverket. Ulike områder kan imidlertid være svært forskjellige med tanke på verneformål, naturgrunnlag, bruk og framtidige utfordringer. Disse malene må derfor tilpasses lokale forhold og lokale problemstillinger når det gjelder både verneformål og brukerinteresser osv.*

Faktisk situasjon i de aktuelle verneområdene på Saltfjellet

Hvis man ser på de enkelte verneforskrifter denne oppstarts meldingen omfatter vil man se at for samtlige områder er verneforskriften betydelig strengere enn forskriftsmalene. Det er bare verneforskriften for Storlia Naturreseptat som åpner for motorisert ferdsel i fm uttransport av felt elg gjennom søknad til forvaltningsmyndighetene. For Saltfjellet Nasjonalpark er det en åpning for å søke om tillatelse for motorferdsel i andre nødvendige tilfeller, dog med en kommentar om at *«før en eventuell tillatelse til motorferdsel i nasjonalparken gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper og i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Andre transportmetoder og kombinerings av flere transportbehov skal også vurderes.»*

Besøksadresse: Eiaveien 5, Fauske.
Postadresse: Postboks 222, 8201 Fauske,
E-post: nordland@njff.org
Leder: Knut Haugen

Kontonr 4500 88 35822
Org. nr: 887 667 322
Internettside: www.njff.no
Fylkessekretær: Frode Tjønn

Telefon: 75 64 00 77
Telefaks: 75 64 00 78
Mobiltlf. 95986874
Ungdomskoord.: Ylva Edvardsen

NJFF – NORDLAND
Norges jeger- og fiskerforbund, Nordland

For begge landskapsvernområdene kan vi ikke se at det finnes noen hjemmel for å innvilge dispensasjon i forbindelse med uttransport av felt elg eller hjort.

Konklusjon

På bakgrunn av dagens strenge regelverk som har lite samsvar med nye standard verneforskriftsmaler, samt at vi ikke ser noen negative følger for verneområdene ved å lempe på regelverket for uttransport av felt elg og hjort, foreslår vi å samordne og justere nivået på regelverket for uttransport av felt elg og hjort for alle de berørte verneområdene. Vi foreslår å legge regelverket på en kombinasjon av nivået for verneforskriftsmalene for landskapsvernområder og nasjonalparker, det vil si:

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

6.2 Bestemmelsen i punkt 6.1 er ikke til hinder for:

c) bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt elg og hjort.

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

f) bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.

Vi ber om at forslaget vurderes når verneforskriftene for de aktuelle områdene revideres, samt at et punkt om storviltjakt og uttransport av felt elg og hjort tas inn i forvaltningsplanen for området.

Hvis det er ønskelig med mer kunnskap om hvordan praktisk elgjakt i og utenfor verneområder foregår, vil NJFF-Nordland gjerne bidra med dette i den videre planprosessen.

Med vennlig hilsen

Arild Pettersen, leder jaktutvalget

Knut Haugen, styreleder

Besøksadresse: Eiaveien 5, Fauske.
Postadresse: Postboks 222, 8201 Fauske,
E-post: nordland@njff.org
Leder: Knut Haugen

Kontonr 4500 88 35822
Org. nr: 887 667 322
Internettside: www.njff.no
Fylkessekretær: Frode Tjønn

Telefon: 75 64 00 77
Telefaks: 75 64 00 78
Mobiltlf. 95986874
Ungdomskoord.: Ylva Edvardsen

**Obakk Grunneierlag
8110 MOLDJORD**

Beiarn 30.10, 2012

**Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10,
8002 BODØ**

Innspill til forvaltningsplan for verneområdene i Saltfjellet.

Osbakk Grunneierlag har behandlet tilsendte Oppstartmelding for revisjon av verneområdene i Saltfjellet, og vil komme med følgende innspill.

Et hvert vern vil for oss, oppfattes som en inngripen og båndlegging av private fjellområder, hvor fiske, fangst og beiting av husdyr, i generasjoner har vært drevet som en vesentlig del av næringsgrunnlaget for grunneierne.

Når dette allikevel skjer, er det viktig at det skjer så skånsomt at grunneierne kan føle et eierskap til de vernede områdene. Vernebestemmelsene må derfor ikke være så restriktive at en tilnærmet normal utøvelse av næringsinteressene i området blir umuliggjort.

Vi synes det er verd å merke seg at grunneiernes årelange forvaltning av områdene, har vært av en slik karakter, at områdene i dag fremstår som verneverdige. Dette tar vi som et tegn på at det har vært utvist både varsomhet og forstand ved bruken av områdene og naturressursene. Vi forutsetter at dette vil fortsette.

Gåsvatnan Landskapsvernområde.

Da deler av områdene i Gåsvatnan Landskapsvernområde ligger innenfor grunneiernes private eiendommer, vil vi spesielt se på hvordan nåværende, og fremtidige verneforskrifter bør utformes for at det skal være mulig å drive former for næringsaktivitet områdene.

Området Beiarnfjellet (FV 813) – Stabbursdalen og mot Innerskogen, har vært, og er et meget attraktivt turområde, både sommer og vinter. Området har veldig mange fine fiskevann, med rike bestander av fin ørret. Der er også rike forekomster av bær innen området, hvor spesielt forekomster av multer, er av meget stor verdi for grunneierne.

Grunneierne har 6 hytter som ligger innenfor verneområdet i Stabbursdalen. Hytter som er meget flittig benyttet både sommer og vinter. Området er også et meget viktig beiteområde for husdyr.

Innspill til revisjon av forvaltningsplan.

Motorferdsel:

- *Dagens praksis med inntil seks turer for hver grunneier med snøscooter for frakt av varer og utstyr til hyttene i området, må opprettholdes minst på dagens nivå.*
- *Det må gies dispensasjon for transport av bevegelseshemmede i området, og til hyttene.*
- *Det må gies dispensasjon for oppkjøring av turløyper innen området. Slik dispensasjon bør ikke begrense seg til mnd. mars / april, men kan starte tidligere på vinteren. Dette vil være meget viktig i et folkehelseperspektiv. Jfr. Samhandlingsreformen.*
- *Grunneierne må gies anledning til begrenset kjøring i næringsøyemed, på lik linje med reindriftnæringa.*
- *Mulighet for grunneierne til bruk av ATV for uttak av vilt, og eventuelt skadede husdyr.*

Kulturminner:

Det må gies mulighet for bevaring og gjenskaping av eksisterende og tidligere dokumenterte kulturminner innen området. Hytter / gammer.

Generell tilrettelegging:

Tilrettelagte bålplasser, og oppsetting av utedo til bruk av allmenheten, må være trivsels- skapende tiltak som det gies dispensasjon til.

Vennlig hilsen
Osback Grunneierlag

Helge Osbak, sek.

Saksprotokoll

Utvalg: Miljø-,plan- og ressursutvalget
Møtedato: 18.12.2012
Sak: 96/12
Arkivkode: K12

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 11/2032 - 10

Tittel: **SAKS PROTOKOLL: INNSPILL TIL MELDING OM OPPSTART FOR VERNEPLAN, REVISJON OG UTVIDELSE AV VERNEOMRÅDENE I SALTFJELLET**

Behandling:

Votering: Enstemmig vedtatt (11-0)

Vedtak:

1. Utvidelse av nasjonalparken

Rana kommune viser til tidligere vedtak av 17.3.2009 i F-sak 26/09 ang. utvidelse og støtter vurderingen i oppstartmeldingen om at Austerdalsvatnet ikke tas med i utvidelsen av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark:

1. Rana kommune går imot utvidelse av Svartisen nasjonalpark når det gjelder Austerdalsvatnet.
2. Rana kommune ønsker en konsekvensutredning knyttet til næringsinteresser, reiseliv, skogbruk, reindrift og organisert friluftsliv i forbindelse med utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
3. Formannskapet ber om en egen sak knyttet til verdiskapningsprogrammet ”Naturvern som verdiskaper”.

Rana kommune viser også til vedtak av 28.10.2008 i KMN-sak 54/08 og ber om at punktene i dette vedtaket tas hensyn til i det videre arbeidet med verneplanen:

Om arbeidsutvalget

Rana kommune setter friluftinteressene i området høyt og ber om at arbeidsutvalget som skal bistå Fylkesmannen i arbeidet, suppleres med en representant fra friluftorganisasjonene.

Når det gjelder de private grunneierne som berøres av verneplanen, ønsker vi at grunneierne i Rana gis mulighet for deltakelse i arbeidsutvalget gjennom utvidelse av arbeidsutvalgets antall medlemmer.

Det er viktig at det er en så god prosess som mulig rundt utarbeidelsen av verneplanen, og at arbeidsutvalget får en lokal tilpasning.

Om ressursutnyttelsen i områdene

Småkraftanlegg:

Rana kommune er blitt presentert følgende småkraftprosjekt i de aktuelle områdene:

- Austerdalsvatnet – Svartisvatnet – utnyttelse av fall som i dag går via tappetunnel.
- Bjellåga nedre del – utnyttelse av fall som i dag går i naturlig løp
- Blakkåga – utnyttelse av fall oppstrøms bru – tiltaket ligger utenfor utredningsområdet

Rana kommune ønsker at disse tiltakene blir vurdert i verneprosessen, gjerne ved direkte presentasjon av prosjektene ovenfor arbeidsutvalget

Turisme

Ved Austerdalsvatnet er det i dag tilrettelagt turisme for opplevelse av Austerdalsbreen. Turistene blir fraktet i båt over Svartisvatnet for selv å ta seg opp til brekanten. Det er ønske fra Rana kommune at denne aktiviteten skal kunne kombineres med en utvidelse av verneområdet ved Austerdalsvatnet, og at aktørene i Svartisdalen gis anledning å presentere aktivitet, behov og evt. framtidsplaner for arbeidsutvalget.

Rana kommune ønsker også å gi innspill om at det foreligger planer om installere anlegg for kommunikasjon ved Austerdalsvatnet, gjennom mobiltelefondekning eller via nødtelefonsystem.

Naturverdier

Rana kommune ser av kartleggingene av naturverdiene som er gjennomført at det er store naturverdier i området som nå sikres gjennom vern. Spesielt er områdene ved Glomdalsvatnet og Austerdalsvatnet med å heve naturverdiene i nasjonalparken. Dette sees på som positivt og i tråd med kommunens strategiske planer.

Bjellåga og Tespa

I forbindelse med kommunens behandling av forslag til supplering av verneplan for vassdrag den 6.11.2002, ble det gitt innspill om at Rana kommune så på det som positivt at disse vassdragene var foreslått som verna vassdrag (MPR-sak 150/02). NVE foreslo imidlertid i sin innstilling til OED at vassdragene bør vernes, men fortrinnsvis gjennom innlemmelse i eksisterende verneområder.

Kommunen båndla vassdragene i kommuneplanens arealdel av 4.10.2004 i påvente av vern, jf. PBL § 20– 4, 1. ledd, nr. 4. Denne båndleggingen har imidlertid kun 4 års virkningstid.

Når disse vassdragene ikke ble vernet gjennom verneplan for vassdrag, ser vi det som viktig at disse nå oppnår en vernestatus etter særlov.

2. Ny forvaltningsplan:

Rana kommune viser til tidligere vedtak av 25.11.2005 i MPR-sak 156/05 og ber om at disse punktene ivaretas i det videre arbeidet med forvaltningsplanen:

- Soneinndelingen i nasjonalparken bør beholdes for å sikre en differensiert forvaltning av verneområdet. Dagens inndeling bør vurderes på nytt.
- Det bør utformes standarder for hvordan tilrettelegging utføres (klopping, skilt, merking mv.).
- Det bør sees nærmere på innfartsårene til parken ift bl.a. parkering, skilting, informasjon mv. Det bør også avklares hvem som skal stå for vedlikehold og drift
- Motorisert ferdsel i nasjonalparken bør generelt begrenses, også når det gjelder drift og vedlikehold av turistforeningshyttene i området.
- Muligheter for næringsutvikling i de bygdenære områdene av nasjonalparken bør vurderes nærmere i arbeidet med forvaltningsplanen.
- Vurdere muligheten av nasjonalparken som turistmål/turistattraksjon.
- Vurdere å bruke deler av nasjonalparken som buffersone der det ikke tillates jakt på små- og storvilt.

3. Nye innspill

Rana kommune gir i tillegg følgende innspill til oppstartsmeldingen:

1. Rana kommune ønsker utvidet bruk av de østre delene av verneområdene til friluftsliv og ønsker at verneområdene gjøres mer tilgjengelig for turbruk. Vi ber Fylkesmannen og Midtre Nordland Nasjonalparkstyre redegjøre for følgende tema:

- Hvordan skal forvaltningsplanen ivareta utviklingen av parken som arena for friluftsliv og være et verktøy for å øke friluftslivet i den østlige delen av parken.
- Hvordan løse overnattingsbehovet/behovet for sikringshytter slik at flere får tilgang til områdene.
- Hvordan skal forvaltningsplanen sikre drift, vedlikehold og bruk av fjellgårdene.

2. Rana kommune mener det er viktig å tilrettelegge for friluftsliv i verneområdene, men at det samtidig finnes områder som framstår urørt, villmarkspreget og uten tilrettelegging. Vi ber Fylkesmannen og Midtre Nordland Nasjonalparkstyre redegjøre for følgende tema:

- Hvordan skal forvaltningsplanen ivareta og sikre at de vestlige områdene får beholde sitt urørte preg.

3.Rana kommune ønsker bærekraftig forvaltning av verneområdene og har følgende innspill:

- Verneforskriften må endres slik at den samsvarer med dagens krav til avfallsbehandling
- Forvaltningsplanen må legge til rette for god håndtering av avfallet som genereres i verneområdene.

4.Rana kommune ser behov for avklaringer i området ved Bjellånes omkring husdyrhold og framtidige muligheter for uttak av skadedyr.

Rett utskrift:

Sonja Skogvoll

RANA KOMMUNE

Arkivnr.: 11/2032 - 7

Saksbehandler: Hilde Sofie Hansen

Arkiv: K12

SAK: INNSPILL TIL MELDING OM OPPSTART FOR FORVALTNINGSPLAN, REVISJON OG UTVIDELSE AV VERNEOMRÅDENE I SALTFJELLET

Vedleggsliste finnes på slutten av saksframlegget.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Utvidelse av nasjonalparken

Rana kommune viser til tidligere vedtak av 17.3.2009 i F-sak 26/09 ang. utvidelse og støtter vurderingen i oppstartmeldingen om at Austerdalsvatnet ikke tas med i utvidelsen av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark:

1. Rana kommune går imot utvidelse av Svartisen nasjonalpark når det gjelder Austerdalsvatnet.
2. Rana kommune ønsker en konsekvensutredning knyttet til næringsinteresser, reiseliv, skogbruk, reindrift og organisert friluftsliv i forbindelse med utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
3. Formannskapet ber om en egen sak knyttet til verdiskapningsprogrammet "Naturvern som verdiskaper".

Rana kommune viser også til vedtak av 28.10.2008 i KMN-sak 54/08 og ber om at punktene i dette vedtaket tas hensyn til i det videre arbeidet med verneplanen:

Om arbeidsutvalget

Rana kommune setter friluftsinnteressene i området høyt og ber om at arbeidsutvalget som skal bistå Fylkesmannen i arbeidet, suppleres med en representant fra friluftsansjonene.

Når det gjelder de private grunneierne som berøres av verneplanen, ønsker vi at grunneierne i Rana gis mulighet for deltakelse i arbeidsutvalget gjennom utvidelse av arbeidsutvalgets antall medlemmer.

Det er viktig at det er en så god prosess som mulig rundt utarbeidelsen av verneplanen, og at arbeidsutvalget får en lokal tilpasning.

Om ressursutnyttelsen i områdene

Småkraftanlegg:

Rana kommune er blitt presentert følgende småkraftprosjekt i de aktuelle områdene:
- Austerdalsvatnet – Svartisvatnet – utnyttelse av fall som i dag går via tappetunnel.

- Bjellåga nedre del – utnyttelse av fall som i dag går i naturlig løp
- Blakkåga – utnyttelse av fall oppstrøms bru – tiltaket ligger utenfor utredningsområdet

Rana kommune ønsker at disse tiltakene blir vurdert i verneprosessen, gjerne ved direkte presentasjon av prosjektene ovenfor arbeidsutvalget

Turisme

Ved Austerdalsvatnet er det i dag tilrettelagt turisme for opplevelse av Austerdalsbreen. Turistene blir fraktet i båt over Svartisvatnet for selv å ta seg opp til brekanten. Det er ønske fra Rana kommune at denne aktiviteten skal kunne kombineres med en utvidelse av verneområdet ved Austerdalsvatnet, og at aktørene i Svartisdalen gis anledning å presentere aktivitet, behov og evt. framtidsplaner for arbeidsutvalget.

Rana kommune ønsker også å gi innspill om at det foreligger planer om installere anlegg for kommunikasjon ved Austerdalsvatnet, gjennom mobiltelefondekning eller via nødtelefonsystem.

Naturverdier

Rana kommune ser av kartleggingene av naturverdiene som er gjennomført at det er store naturverdier i området som nå sikres gjennom vern. Spesielt er områdene ved Glomdalsvatnet og Austerdalsvatnet med å heve naturverdiene i nasjonalparken. Dette sees på som positivt og i tråd med kommunens strategiske planer.

Bjellåga og Tespa

I forbindelse med kommunens behandling av forslag til supplering av verneplan for vassdrag den 6.11.2002, ble det gitt innspill om at Rana kommune så på det som positivt at disse vassdragene var foreslått som verna vassdrag (MPR-sak 150/02). NVE foreslo imidlertid i sin innstilling til OED at vassdragene bør vernes, men fortrinnsvis gjennom innlemmelse i eksisterende verneområder.

Kommunen båndla vassdragene i kommuneplanens arealdel av 4.10.2004 i påvente av vern, jf. PBL § 20– 4, 1. ledd, nr. 4. Denne båndleggingen har imidlertid kun 4 års virkningstid.

Når disse vassdragene ikke ble vernet gjennom verneplan for vassdrag, ser vi det som viktig at disse nå oppnår en vernestatus etter særlov.

2. Ny forvaltningsplan:

Rana kommune viser til tidligere vedtak av 25.11.2005 i MPR-sak 156/05 og ber om at disse punktene ivaretas i det videre arbeidet med forvaltningsplanen:

- Soneinndelingen i nasjonalparken bør beholdes for å sikre en differensiert forvaltning av verneområdet. Dagens inndeling bør vurderes på nytt.
- Det bør utformes standarder for hvordan tilrettelegging utføres (klopping, skilt, merking mv.).

- Det bør sees nærmere på innfartsårene til parken ift bl.a. parkering, skilting, informasjon mv. Det bør også avklares hvem som skal stå for vedlikehold og drift
- Motorisert ferdsel i nasjonalparken bør generelt begrenses, også når det gjelder drift og vedlikehold av turistforeningshyttene i området.
- Muligheter for næringsutvikling i de bygdenære områdene av nasjonalparken bør vurderes nærmere i arbeidet med forvaltningsplanen.
- Vurdere muligheten av nasjonalparken som turistmål/turistattraksjon.
- Vurdere å bruke deler av nasjonalparken som buffersone der det ikke tillates jakt på små- og storvilt.

3. Nye innspill

Rana kommune gir i tillegg følgende innspill til oppstartsmeldingen:

1. Rana kommune ønsker utvidet bruk av de østre delene av verneområdene til friluftsliv og ønsker at verneområdene gjøres mer tilgjengelig for turbruk. Vi ber Fylkesmannen og Midtre Nordland Nasjonalparkstyre redegjøre for følgende tema:

- Hvordan skal forvaltningsplanen ivareta utviklingen av parken som arena for friluftsliv og være et verktøy for å øke friluftslivet i den østlige delen av parken.
- Hvordan løse overnattingsbehovet/behovet for sikringshytter slik at flere får tilgang til områdene.
- Hvordan skal forvaltningsplanen sikre drift, vedlikehold og bruk av fjellgårdene.

2. Rana kommune mener det er viktig å tilrettelegge for friluftsliv i verneområdene, men at det samtidig finnes områder som framstår urørt, villmarkspreget og uten tilrettelegging. Vi ber Fylkesmannen og Midtre Nordland Nasjonalparkstyre redegjøre for følgende tema:

- Hvordan skal forvaltningsplanen ivareta og sikre at de vestlige områdene får beholde sitt urørte preg.

3. Rana kommune ønsker bærekraftig forvaltning av verneområdene og har følgende innspill:

- Verneforskriften må endres slik at den samsvarer med dagens krav til avfallsbehandling
- Forvaltningsplanen må legge til rette for god håndtering av avfallet som genereres i verneområdene.

4. Rana kommune ser behov for avklaringer i området ved Bjellånes omkring husdyrhold og framtidige muligheter for uttak av skadedyr.

Rådmannen i Rana, 11.12.2012

Bakgrunn:

Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre har utarbeidet en felles oppstartmelding for arbeidet med forvaltningsplan og revisjon av forskrift og verneform for verneområder i Saltfjellet. Oppstartmeldingen tar også for seg slutføring av verneplanprosessen for utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark. Frist for innspill er satt til 18.12.2012.

Saksutredning:

Saken gjelder melding om oppstart av arbeidet med forvaltningsplan og revisjon av forskrift og verneform for følgende verneområder i Bodø, Beiarn, Meløy, Rødøy, Rana og Saltdal kommuner:

- Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- Saltfjellet landskapsvernområde
- Gåsvatnan landskapsvernområde
- Semska-Stødi naturreservat
- Storlia naturreservat

Oppstartmeldingen tar også for seg slutføring av verneplanprosess for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rødøy og Rana kommuner; en prosess som ble startet i 2008.

Om innholdet

Forvaltningsplan

En ny forvaltningsplan er ikke en revisjon av avgrensning eller verneforskrift, men skal gi retningslinjer for forvaltningen av verneområdet med utgangspunkt i verneforskriften. Arbeidet startet i 2005, men ble midlertidig stanset i 2006 på bakgrunn av avklaringer og utarbeidelse av retningslinjer mellom MD og Sametinget ang. konsultasjonsplikten. Forvaltningsplanen foreslår tiltak for skjøtsel og tilrettelegging for bruk, slik at verneverdiene i området blir best mulig ivaretatt. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er ansvarlig for å utarbeide forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen bygger på de reviderte verneforskriftene og eventuelt nye verneforskrifter for utvidelsesområdene. Lokal medvirkning er viktig for å sikre at relevant bruk, informasjon, skjøtsel og eventuell tilrettelegging eller liknende blir behandlet i forvaltningsplanen.

Verneplanutvidelse

Det ble jobbet mye med verneplan for utvidelse av nasjonalparken i 2008-2009, men nytt lovverk førte til stopp i framdriften i 2009. Oppstartmeldinga signaliserer derfor en videreføring av denne prosessen, og tidligere innspill vil bli tatt stilling til nå, i tillegg til nye innspill.

Samtidig bes høringsinstansene ta stilling til avgrensning av utvidelsesområdet ved Austerdalsvatnet, jf. kap 3 i oppstartmeldingen. Dokumentasjon fra verneplanprosessen i 2008-2009 finnes på Fylkesmannens hjemmesider.

Revisjon av verneforskriften

Som følge av at det pågår en prosess for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og at naturvernloven ble opphevet og erstattet av naturmangfoldloven tas verneforskriftene for områdene i Saltfjellet opp til revisjon. Dette er en prosess med begrenset handlingsrom: verneforskriftene skal først og fremst oppdateres i forhold til ny kunnskap og nytt lovverk. Ny naturfaglig kunnskap kan gi grunnlag for mindre grensejusteringer. Det bes om innspill på uklarheter eller ønsker i forhold til verneforskriftene. Fylkesmannen i Nordland er ansvarlig for utvidelses- og revisjonsprosessen.

Tidligere vedtak

Ny Forvaltningsplan

Følgende vedtak ble fattet 25.november 2005, MPR-sak 156/05, Innspill fra Rana kommune til oppstartmelding for forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:

- *«Soneinndelingen i nasjonalparken bør beholdes for å sikre en differensiert forvaltning av verneområdet. Dagens inndeling bør vurderes på nytt.*
- *Det bør utformes standarder for hvordan tilrettelegging utføres (klopping, skilt, merking mv.).*
- *Det bør sees nærmere på innfartsårene til parken ift bl.a. parkering, skilting, informasjon mv. Det bør også avklares hvem som skal stå for vedlikehold og drift*
- *Motorisert ferdsel i nasjonalparken bør generelt begrenses, også når det gjelder drift og vedlikehold av turistforeningshyttene i området.*
- *Muligheter for næringsutvikling i de bygdenære områdene av nasjonalparken bør vurderes nærmere i arbeidet med forvaltningsplanen.*
- *Vurdere muligheten av nasjonalparken som turistmål/turistattraksjon.*
- *Vurdere å bruke deler av nasjonalparken som buffersoner der det ikke tillates jakt på små- og storvilt».*

Utvidelse av nasjonalparken

Følgende vedtak ble fattet i KMN-sak 54/08 «Melding om oppstart av verneplanarbeid, utvidelse av Saltfjellet/Svartisen nasjonalpark – innspill fra Rana kommune» av 28.10.2008:

Om arbeidsutvalget

Rana kommune setter friluftsjaktinteressene i området høyt og ber om at arbeidsutvalget som skal bistå Fylkesmannen i arbeidet, suppleres med en representant fra friluftsjaktorganisasjonene.

Når det gjelder de private grunneierne som berøres av verneplanen, ønsker vi at grunneierne i Rana gis mulighet for deltakelse i arbeidsutvalget gjennom utvidelse av arbeidsutvalgets antall medlemmer.

Det er viktig at det er en så god prosess som mulig rundt utarbeidelsen av verneplanen, og at arbeidsutvalget får en lokal tilpasning.

Om ressursutnyttelsen i områdene

Småkraftanlegg:

Rana kommune er blitt presentert følgende småkraftprosjekt i de aktuelle områdene:

- Austerdalsvatnet – Svartisvatnet – utnyttelse av fall som i dag går via tappetunnel.*
- Bjellåga nedre del – utnyttelse av fall som i dag går i naturlig løp*
- Blakkåga – utnyttelse av fall oppstrøms bru – tiltaket ligger utenfor utredningsområdet*

Rana kommune ønsker at disse tiltakene blir vurdert i verneprosessen, gjerne ved direkte presentasjon av prosjektene ovenfor arbeidsutvalget

Turisme

Ved Austerdalsvatnet er det i dag tilrettelagt turisme for opplevelse av Austerdalsbreen. Turistene blir fraktet i båt over Svartisvatnet for selv å ta seg opp til brekanten. Det er ønske fra Rana kommune at denne aktiviteten skal kunne kombineres med en utvidelse av verneområdet ved Austerdalsvatnet, og at aktørene i Svartisdalen gis anledning å presentere aktivitet, behov og evt. framtidsplaner for arbeidsutvalget.

Rana kommune ønsker også å gi innspill om at det foreligger planer om installere anlegg for kommunikasjon ved Austerdalsvatnet, gjennom mobiltelefondekning eller via nødtelefonsystem.

Naturverdier

Rana kommune ser av kartleggingene av naturverdiene som er gjennomført at det er store naturverdier i området som nå sikres gjennom vern. Spesielt er områdene ved Glomdalsvatnet og Austerdalsvatnet med å heve naturverdiene i nasjonalparken. Dette sees på som positivt og i tråd med kommunens strategiske planer.

Bjellåga og Tespa

I forbindelse med kommunens behandling av forslag til supplering av verneplan for vassdrag den 6.11.2002, ble det gitt innspill om at Rana kommune så på det som positivt at disse vassdragene var foreslått som verna vassdrag (MPR-sak 150/02). NVE foreslo imidlertid i sin innstilling til OED at vassdragene bør vernes, men fortrinnsvis gjennom innlemmelse i eksisterende verneområder.

Kommunen båndla vassdragene i kommuneplanens arealdel av 4.10.2004 i påvente av vern, jf. PBL § 20– 4, 1. ledd, nr. 4. Denne båndleggingen har imidlertid kun 4 års virkningstid.

Når disse vassdragene ikke ble vernet gjennom verneplan for vassdrag, ser vi det som viktig at disse nå oppnår en vernestatus etter særlov.

Følgende vedtak ble fattet i F-sak 26/09 «Verneplan Saltfjellet – Svartisen» av 17.3.2009:

1. Rana kommune går imot utvidelse av Svartisen nasjonalpark når det gjelder Austerdalsvatnet.

2. Rana kommune ønsker en konsekvensutredning knyttet til næringsinteresser, reiseliv, skogbruk, reindrift og organisert friluftsliv i forbindelse med utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

3. Formannskapet ber om en egen sak knyttet til verdiskapningsprogrammet "Naturvern som verdiskaper".

Tidsplan og historikk

Ut fra kommunens kunnskap er dette status og de milepæler som er passert så langt i arbeidet:

- 25. november 2005: MPR-sak 156/05: Innspill fra Rana kommune til oppstartmelding for forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Deretter stoppet arbeidet opp på bakgrunn av avklaringer og utarbeidelse av retningslinjer mellom MD og Sametinget ang. konsultasjonsplikten.

- 28. oktober 2008: KMN-sak 54/08: Innspill fra Rana kommune til oppstartsmelding for verneplan utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
- 6. januar 2009: Fylkesmannens oppsummering av innspill til oppstartmelding for verneplan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
- 26. januar 2009: Møte angående Austerdalsvatnet - temaet for møtet var forholdet mellom et eventuelt vern av området rundt Austerdalsvatnet, verneverdier i området, planer for kraftutbygging og utviklingen av turismen i området. Grunneiere, Rana Utviklingsselskap, Miljøkraft, Rana kommune m.fl. deltok på dette møtet.
- 26. januar 2009: Møte angående Tespa og Bjøllåga i forbindelse med verneplanen. Grunneierne i området deltok på dette møtet.
- 17. mars 2009: Vedtak i Formannskapet i Rana kommune om at Austerdalsvatnet ikke skal inn i utvidelsen av nasjonalparken.
- 15. mai 2009: Telefonmøte mellom Rana kommune og fylkesmannen der planene for kraftutbygging var tema. Deltakere var bl.a. ordfører Geir Waage, MiljøEnergi Nordland og RU.
- 18. august 2009: Møte i arbeidsutvalget for verneplan for utvidelse. Leder i RU deltok på møtet og redegjorde for kommunens holdninger til vern av Austerdalsvatnet jf. vedtak i formannskapet mars 2009.

Deretter stoppet arbeidet opp på grunn av nytt lovverk, og ble tatt opp igjen i 2012. Forvaltningsansvaret for nasjonalparken ble overtatt av Midtre Nordland nasjonalparkstyre i 2010.

- 19. januar 2012: Møte med Fylkesmannen og nasjonalparkstyret i forbindelse med oppstart av arbeidet. Leder i MPR-utvalget Johan Petter Røssvoll og miljøvernssjefen deltok fra Rana kommune.

- 12.april 2012: Møte i arbeidsutvalget. Tema ny sammensetning av utvalget og utvidelse av oppgaver til også gjelde forvaltningsplan. Referat framlagt formannskapet for informasjon og forankring.
- 26.juni 2012: Oversendelse av ny oppstartmelding til behandling i Rana kommune. Frist 15.des.
- 16.oktober 2012: Folkemøte i Rana om oppstart av arbeidet og invitasjon om å komme med innspill til arbeidet. Fylkesmannen /Midte Nordland nasjonalparkstyre åpner for nye innspill til temaene.

Følgende aktiviteter/milepæler er planlagt framover:

- Fylkesmannen vil så utarbeide et forslag til avgrensning av eventuelt vern og forskrift og nytt forslag til forvaltningsplan (2013). Forslaget vil bli behandlet i arbeidsutvalget og MPR-utvalget vil oppdateres løpende.
- Forslaget vil bli sendt på faglig gjennomgang hos Direktoratet for Naturforvaltning før det sendes på en omfattende høring både lokalt og nasjonalt.
- Endelig høringsuttalelse til verneplan utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, ny forvaltningsplan og forskrifter avgis av kommunestyret etter innstilling fra MPR-utvalget.

Vurdering:

Forvaltningsplan

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark ble opprettet i 1989 og forvaltningsplanen vi har i dag ble utarbeidet i 1990. Etter 22 år er det behov for en gjennomgang og oppdatering. En forvaltningsplan skal være et praktisk hjelpemiddel til å opprettholde og fremme verneformålet.

Arbeidet med ny forvaltningsplan setter fokus på følgende tema:

- Verneverdier
- Store rovdyr
- Kulturminner
- Reindrift og beitedyr
- Barmarkskjøring
- Ferdsel til fots
- Eksisterende og nye bygninger
- Motorisert ferdsel – nødvendig transport til hytter
- Jakt og fiske
- Nye friluftaktiviteter
- Oppsyn
- Beredskap og sikkerhet
- Forvaltningsmessige utfordringer

Disse temaene er nærmere beskrevet i Oppstartmeldingens Kap 2, se trykt vedlegg. Helt konkret skal forvaltningsplanen inneholde følgende:

- ✓ Innledning
- ✓ Presentasjon av nasjonalparken
- ✓ Beskrivelse av landskap, plante- og dyrelivet med bevaringsmål
- ✓ Brukerinteresser og forvaltningsmål
- ✓ Forvaltningsoppgaver og tiltak
 - Tilrettelegging for bruk (P-plasser ved innfallsporter, merking av stier, klopplegging, åpne hytter etc.)
 - Skjøtselstiltak for å fremme verneformålet (skjøtsel av kulturlandskap, granplantinger etc.)
 - Motorferdsel (i tilknytning til hytter og næring)
- ✓ Saksbehandling

Nye innspill til forvaltningsplan

Friluftsliv

Det har skjedd en del endringer innenfor friluftslivet siden 2005 og dette mener vi bør ivaretas i en ny forvaltningsplan. Det har aldri vært flere medlemmer i friluftsansjonene enn nå og folk går mer på tur enn noen gang. Dette må være en viktig premissleverandør for tilretteleggingen i de østre delene av nasjonalparken, som vi ser for oss skal være tilegnet friluftslivet. Her kan og bør man åpne opp for at det skal kunne bedrives friluftsliv av folk flest.

Nye undersøkelser viser at folk ønsker å gå på tur, men ikke over så store avstander. Å gå fra hytte til hytte i Saltfjellet byr i dag på lange strekk mellom hyttene. Folk kvier seg imidlertid for de lange vandringene, og nye tall viser at folk flest ikke ønsker dagsmarsjer på mer enn 5-6 timer.

I tillegg er det mange som ønsker å kunne kjøpe mat på hytten slik at man slipper å bære tunge sekker. Forvaltningsplanen skal ikke si noe om hvordan DNT betjener hyttene, men skal legge premissene for at nye driftsmåter skal kunne være mulig.

I tillegg setter undersøkelsene fokus på avstanden mellom hyttene. Det er viktig for friluftslivet at det bygges nytt husvære på strekningen Krukki – Storsvoll (ved Gila), fordi vandringen på denne strekningen blir uhensiktsmessig lang, og ikke uten risiko uten at man tar med telt. Det er også viktig at planen legger til rette for at DNT kan øke komforten i andre husvære slik at de skal kunne benyttes som fullverdige overnattingshytter også utenom en nødsituasjon.

Forvaltningsplanen bør være et verktøy for å øke friluftslivet i den østlige delen av parken.

Sikringshytter

Økt ferdsel i fjellet gir økt behov for sikkerhet. Rana Utviklingsselskap har også gjort betraktninger omkring utviklingen av Saltfjellet gjennom etablering av sikringstiltak. Nye hytter ved Gila og øverst i Stormdalen er blant innspillene, se vedlegg.

Soneinndeling

Som nevnt er det viktig å tilrettelegge for friluftsliv. Rana kommune mener ikke dermed at det skal være slik i hele parken. I vestområdene er det viktig at områdene får beholde sitt urørte preg. Dette gjelder også i områdene rundt østdelen av Svartisen, hvor breen og landskapet skal være uten tilrettelegging /merking.

Skjøtsel

Rana kommune har god erfaring med at det tillates skjøtsel og bruk av fjellgårdene Bredek og Stormdalen. Graneset er også en viktig del av denne kunnskapsformidlingen. Her må forvaltningsplanen fortsatt legge til rette for at gårdene skal kunne driftes, vedlikeholdes og brukes av flest mulig.

Landbruk

Det er kommet innspill fra landbruksnæringen ved Bjøllånes om at verneformålet ikke må være til hinder for drift av husdyrhold med beitedyr i området. De påpeker behov for gjeterhytte, ferdsel og ikke minst mulighet for uttak av skadedyr med tilhørende behov for transport av nødvendig mannskap og utstyr i og utafør verneområdet. I oppstartsmeldingen er det beskrevet utfordringer omkring beiting av storfe i verneområdet, og det er behov for avklaringer i det videre arbeidet.

Utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark

Følgende områder er omfattet av utvidelsesprosessen:

- Elvestrengene i Tespa og Bjøllåga, Rana kommune.
- Austerdalsvatnet, Rana kommune
- Glomdalen, Rana kommune
- Melfjordens nordside fra grensen til Rana, Rødøy kommune.

Rana kommune har tidligere gitt innspill om at Austerdalsvatnet ikke bør innlemmes i nasjonalparken. Fylkesmannen har også kommet fram til at vatnet bør holdes utenfor parken pga tekniske inngrep i forbindelse med byggingen av tappetunellen i 1959 og ønsker innspill på dette.

Dette betyr at planstatus for området avgjøres gjennom kommuneplanens arealdel (Rana kommune) og evt. konsesjonsbehandling etter vannressursloven (NVE).

Endring av verneforskriften

Verneforskriften skal oppdateres i forhold til ny kunnskap og nytt lovverk. Dette gjelder også forurensning. Dagens forskrift åpner for brenning av avfall i verneområdene, noe vi mener er i strid med dagens lovverk og i tillegg negativt for klimaet.

I tillegg stiller vi spørsmålsteget ved tillatelsen til å grave ned avfall – noe som også er i strid med den moderne avfallsbehandlingen. Avfall skal tas ut av området og leveres godkjent mottak.

Mo, den 11.12.2012

Sverre Å. Selfors
Fing. teknisk sjef

Hilde Sofie Hansen
Miljøvernsjef

Trykt vedlegg:

- Oppstartsmelding. «Utarbeidelse av forvaltningsplan og oppdatering av verneforskrifter for Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat, samt avslutning av verneplan utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark i Rødøy og Rana kommuner.»
- Brev av 11.10.12 fra RU til Rana kommune. «Oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet.»

Utrykte vedlegg:

- MPR-sak 156/05 av 25.11.05: Innspill fra Rana kommune til oppstartsmelding for forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.
- KMN-sak 54/08 av 28.10.08: Innspill fra Rana kommune til oppstartsmelding for verneplan utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- F-sak 26/09 «Verneplan Saltfjellet – Svartisen» av 17.3.2009:
- Fylkesmannens oppsummering av innspill til oppstartsmelding for verneplan for utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

RANA TURISTFORENING

Mottatt FM-NO

17. JUN. 2012

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Høringsuttalelse - oppstartmelding for forvaltningsplan og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet

Vi viser til brev av 26.06.2012 ang. "Oppstartsmelding for utarbeidelse av ny forvaltningsplan og oppdatering av verneforskrifter for nasjonalparken med tilliggende landskapsvernområder og naturreservater, samt utvidelse av nasjonalparken", og vil gi følgende høringsuttalelse:

Rana Turistforening (RTF) har en vesentlig del av vår virksomhet/aktivitet konsentrert til Saltfjellet. Dette gjør at vi sammen med Bodø og Omegns Turistforening (BOT), er en av de aktørene som ikke bare påvirker området med tilrettelegging og bruk, men også blir påvirket av endringene i verneforskriftene og framtidig forvaltningsplan.

Som kjent har vi hytter, ruter og bruer som brukes året rundt av fjellvandrere som søker friluftsopplevelser i nasjonalparken. Som frilufsorganisasjon er vi opptatt av at friluftsfolkets opplevelser og sikkerhet, og foreningens fortsatte drift og vedlikehold av anleggene i fjellet, blir ivarettatt i den nye forvaltningsplanen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

RTF er positiv til utvidelsen av parken og endringene i forvaltningsregimet som nå skal gjennomføres. Imidlertid er det viktig at den nye forvaltningsplanen ikke forringer mulighetene til fortsatt drift og aktivitet i det allerede etablerte løypenettet til turistforeningen. Tanken om å beholde deler av Nasjonalparken uberørt og «vill», mens man kanalisere bruken til de allerede etablerte områdene, støttes av RTF.

RTF støtter også BOT sin bekymring for den stadig økende motorferdselen i forbindelse med reindrifta i nasjonalparken. Vi er enige med BOT i at det bør utarbeides en driftsplan som beskytter de mest sårbare områdene i parken. Dette betyr at barmarkskjøring må reguleres strengere enn i dag. Av hensyn til nasjonalparkens verneformål ser vi det som svært viktig at den nye forvaltningsplanen tar høyde for å bringe kontroll over motorferdselen - som har vist seg å forårsake store terrengskader i enkelte av nasjonalparkens områder.

I forbindelse med vår aktivitet har vi en del konkrete innspill til den nye forvaltningsplanen:

- **Gilastua:** Foreningen har konkrete planer om å bygge ny hytte som erstatning for den gamle Gilastua (telegrafstue) som brant ned i 1962 (1882-1962). Denne hytta vil bli et viktig ledd i foreningens rutenett, og ikke minst vil den gi økt sikkerhet (ly for uvær, stort snøfall, varme-/tørkemuligheter, overnatting) langs et ellers langt strekk mellom Stolvoll-Krukki, 22km. I tillegg vil hytta være et viktig element i kulturminnet «Telegrafruta» som strekker seg helt fra Bjellånes i Rana til Rusånes i Saltdal.

Til orientering vil jeg opplyse at "Telegrafruta" er utpekt av Riksantikvaren og Den Norske Turistforening som ett av to pilotprosjekt bl.a. med mål å øke kjennskapen til og bruken av de gamle ferdselsveiene som turveier med både historiske og friluftsmessige kvaliteter.

- **Vedlikehold:** Rana Turistforening ønsker fortsatt mulighet for vedlikehold og evt nyetablering av stier, bruer(v/Saltfjellstua, sør for Krukki- mot Bolna, Storbekken i Tespdalen) og klopper. Med nyetablering menes at ny trase etableres der gammel trase ikke kan benyttes som følge av for stor slitasje på vegetasjonen.
- **Rutenett:** Vi ønsker å kanalisere turfolket i Saltfjellet til allerede etablerte ruter og hytter. Det betyr igjen at vi også i framtiden vil konsentrere tilretteleggingen her. Dvs merking/remerking av løyper, både ved løypestart(små infotavler o.l) og T-merking underveis. Dermed kan man beholde andre områder i Saltfjellet intakte.
- **Nødbu Raudfjelldalen:** Ønske om å opprettholde nødbu med ovn i Raudfjelldalen(Raudfjelldalskoia). Dette pga langt strekk uten husly på ruta mellom Krukki og Bolna, 25km.(«Nordlandsruta»/»Grensesømmen«).
- **Transport:** Fortsatt mulighet for transport av nødvendig utstyr for en forsvarlig drift av foreningens hytter(Scooter- og helikoptertransport etter hva som er hensiktsmessig). Dette vil også i framtiden kunne gjøres i samarbeid med andre aktører som f.eks Statsskog. Det er et vesentlig poeng at søknadsprosedyrene blir enkle og at dispensasjonene gjerne gis over flere år. Foreningen har stort sett de samme transportbehovene år etter år (utenom ved større vedlikeholdsprosjekt). Pga vær- og føreforhold er det viktig at det brukes skjønn/godt slingringsmann ved fastsettelse av datoer for kjøring.
- **Brensel:** Fortsatt mulighet til uttak av brensel lokalt ved hyttene. Hensiktsmessig i forhold til å minske transport/mindre miljøbelastning.
- **Deponering:** Fortsatt mulighet til å deponere masse fra utedo i tilknytning til hyttene.
- **Fellesturer:** Turistforeningen ønsker ikke begrensninger på antall organiserte fellesturer i området, annet enn at man tar hensyn til reinens kalvingsperioder, yngletid o.l. Fri ferdsel for friluftsfolket må fortsatt holdes i hevd !
- **Skilting:** Opprettholde og fornye merking og skilting av «Telegrafruta» fra Bjellånes til Saltdal. I tillegg, etter søknad og i samråd med berørte aktører, merke spesielt verdifulle kulturminner knyttet til Telegrafruta.

Mo i Rana den 28. november 2012

for Rana Turistforening

Gjert Monsen
styreleder

RANA KOMMUNE		
Saksnr	11/2032-8 (13394/12)	
Kontor	12 OKT. 2012	Saksbeh HSH
Arkiv	K12	

Halvor Heyerdahls vei 48
Postboks 343
N-8601 MO I RANA
Tlf.: 75 13 53 66
Fax.: 75 13 53 70
Epost: svenn.tovas@ru.no
Internet: www.ru.no

Rana kommune
Postboks 173
8601 Mo i Rana

Mo i Rana, 11. oktober 2012.

Oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet.

Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland Nasjonalparkstyre har den 28. juni 2012 sendt ut oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet. Frist for å sende inn innspill til oppstartsmeldingen er den 1. november 2012.

Det ble i 2008 – 2009 jobbet mye med verneplanen for utvidelse av verneområdene. Denne prosessen ble stoppet opp i 2009 som følge av nytt lovverk. Foreliggende oppstartsmelding er derfor en videreføring av prosessen og der tidligere innspill vil bli tatt stilling til nå.

Vi viser til tidligere planer og innspill fra Rana kommune om området rundt Austerdalsvatnet. Det vises også til flere møter mellom Rana kommune og Fylkesmannen i Nordland om dette temaet.

Det er beklagelig at arbeidet med en mulig utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har tatt så lang tid at utbyggingsplaner for turisme og kraftanlegg har blitt svært forsinket. Det vises videre til en rekke nasjonale oppfordringer, planer og bevilgninger for utvikling av ringvirkingsnæringsliv i forbindelse med de store nasjonalparkene i Norge.

Turisme tilknyttet nærområdene til Svartisen – grotter, brevandring etc. – har eksistert i flere mannsaldre. Potensialet for moderne, miljøtilpasset turisme basert på områdets egenart er stort.

Rana kommune er meget tilfreds med at det foreliggende forslag til utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i området ved Austerdalsvatnet er planlagt slik at bare områdene nord og vest for Austerdalsvatnet kan innlemmes i nasjonalparken. Denne grensdragningen vil muliggjøre både kommunens planer for utvikling av miljøtilpasset turistanlegg i området samt planlagt vannkraftutbygging der allerede inngrep i naturen er foretatt. Det vises her til at Austerdalsvatnet er senket gjennom en tunell fra slutten av 1950-tallet.

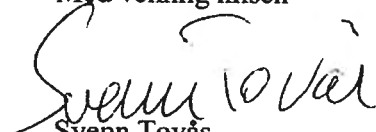
Det er nå avgjørende viktig at planarbeid i forbindelse med utarbeidelsen av forvaltningsplan gis en prioritet som sikrer en hurtigst mulig avslutning av prosessen. Dette fordi enhver planlegging av næringsvirksomhet i området må basere seg på en klar tidsplan og sikre rammebetingelser.

Som øvrige merknader til utviklingen av ringvirkninger/randsoner virksomhet vil vi nevne at det både i Saltfjellet- og Svartisenområdene ligger meget godt til rette for utvikling av miljøtilpasset

turisme forutsatt at det planlegges og etableres vandringsruter som hensyntar miljø og naturvern samt sikringstiltak. Dette gjelder både muligheter for kryssing av vassdrag og etablering av sikringshytter. Her vil vi spesielt peke på at den nedbrente Gila fjellstue blir gjenreist og at det bygges en sikringshytte øverst i Stormdalen der denne munner ut mot Saltfjellplatået. Dette er områder som ligger så værutsatt til og så langt fra nærmeste overnattingssted at enkle sikringshytter bør anlegges.

Rana Utviklingsselskap AS ber om at Rana kommune bringer videre selskapets innspill til oppstartsmeldingen til Fylkesmannen i Nordland/Midtre Nordland Nasjonalparkstyre.

Med vennlig hilsen

Svenn Tovås
Seniorkonsulent

Rana Zoologiske Forening
Norsk Ornitologisk Forening, Rana lokallag
Postboks 1301, 8602 MO I RANA

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

fmnopost@fylkesmannen.no

Mo i Rana, 16. desember 2012

OPPSTARTSMELDING FOR FORVALTNINGSPLAN, REVISJON OG UTVIDELSE AV VERNEOMRÅDENE I SALTFJELLET

Det vises til Fylkesmannens brev av 26.06.2012, ref. 2011/9453, med invitasjon til å fremme innspill til felles oppstartsmelding for arbeid med forvaltningsplan og revisjon av forskrift og verneform for fem verneområder i Saltfjellet. Vi beklager at uttalelsen er forsinket, også i forhold til den utvidete fristen 15.12.2012. Den er imidlertid relativt kort, og vi håper den blir tatt imot som øvrige innsendte innspill i det videre arbeidet.

VERNEFORM OG UTVIDELSE AV VERNEOMRÅDENE

Oppstartsmeldingen omfatter én nasjonalpark, to landskapsvernområder og to naturreservater, beliggende i seks kommuner:

- Saltfjellet-Svarisen nasjonalpark** (Beiarn, Meløy, Rana, Rødøy, Saltdal, Bodø)
- Saltfjellet landskapsvernområde** (Saltdal, Rana)
- Gåsvatnan landskapsvernområde** (Beiarn, Saltdal, Bodø)
- Semka-Stødi naturreservat** (Saltdal)
- Storlia naturreservat** (Rana)

Verneområdene ble opprettet med hjemmel i Lov om naturvern («Naturvernloven») fra 1970. I 2009 ble denne avløst av Lov om forvaltning av naturens mangfold («Naturmangfoldloven»), men de aktuelle verneformbegrepene (nasjonalpark, landskapsvernområde, naturreservat) er videreført i den nye loven. En påminnelse om hva disse begrepene innebærer underbygger deler av vårt syn:

Naturreservater har de strengeste vernebestemmelsene. I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene som er beskrevet i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel.

Nasjonalpark er en noe «mildere» verneform. I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner skal vernes mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.

I et **landskapsvernområde** må det ikke settes i verk tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Nye tiltak skal tilpasses landskapet. Det skal legges vekt på den samlede virkning av tiltakene i området. Det kan fastsettes konkrete bestemmelser om hva som kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing, og om ferdsel som ikke skjer til fots.

Norsk Ornitologisk Forening, Rana lokallag (NOF Rana) og Rana Zoologiske Forening (RZF) mener det er viktig at det ikke lempes på vernebestemmelsene i forbindelse med den forestående revisjonen. Dette innebærer blant annet at **Semska-Stødi** og **Storlia** bør bestå som selvstendige **naturreservater**. I tilfellet Semska-Stødi kan det vurderes om deler av det omliggende Saltfjellet landskapsvernområde skal innlemmes i reservatet – uten at vi her tar stilling til dette.

NOF Rana og RZF ønsker på prinsipielt grunnlag alle de foreslåtte utvidelsene av **Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark** velkommen. Elvestrengene i Tespa og Bjøllåga utgjør små arealer, men innlemmelse av disse vil gi nasjonalparken en mer naturlig avgrensning. Vi støtter også forslaget om en utvidelse av nasjonalparken i sørvest til å inkludere deler av Glomdalen og arealer ned mot Melfjordens nordside. I tillegg til landskapskarakterer, blant annet med overgangen mot et marint miljø, har deler av området betydning for sårbar fauna.

Når det gjelder den foreslåtte utvidelsen ved Austerdalsvatnet tar vi ikke stilling.

MOTORISERT OG ANNEN FERDSEL

Oppstartmeldingen peker på barmarkskjøring som en av de største truslene mot verneverdiene i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og at dette er en aktivitet som øker i omfang. Dette er en bekymring vi deler, og vi håper det i nye forskrifter vil la seg gjøre å innskrenke mulighetene for barmarkskjøring og at dette kan følges opp med effektive reaksjonsformer ved overtredelse av bestemmelsene. Vi er også skeptiske til utvidet bruk av ATV m.v. i forbindelse med storviltjakt og tilsyn med sau. Anledningen til motorisert ferdsel, også snøscuter, bør i det hele begrenses mest mulig av hensyn til dyrelivet. Bruk av offroad-sykler synes foreløpig ikke å være særlig utbredt, men man bør være framtidsskuende og ta høyde for å kunne regulere også dette.

KOMMENTARER TIL LISTE OVER INNSPILL

Vi har kommentarer til et begrenset utvalg av de tidligere mottatte innspillene som er listet tematisk i oppstartsmeldingen.

Landskap

- Vedlikehold og etablering av stier, bruer og klopper

NOF Rana og RZF er enig i at det i store verneområder som Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark bør være rom for å tilrettelegge for ferdsel i deler av verneområdet. Blant de konkrete innspillene som er listet er vi imidlertid skeptiske til forslaget om bru over Bjøllåga ved Krukki. Av hensyn til sårbar fauna bør ferdselen tvert i mot ledes utenom dette området. Vi er også i tvil om vedlikehold av den gamle telegraflinja er et ønskelig tiltak. Det vil innebære et større fysisk inngrep/opprettholdelse av inngrep som ikke lenger tjener noe praktisk formål.

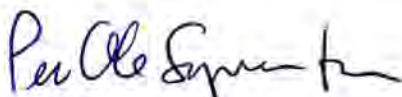
Dyreliv

- Forbud mot jakt i deler av nasjonalparken

NOF Rana og RZF registrerer med glede at det tidligere er fremmet forslag om forbud mot jakt i deler av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og vi støtter dette. Et jaktforbud bør imidlertid ikke omfatte storviltjakt (elg); det er særlig småviltjakta etter ryper vi ser behov for å begrense. Aktuelle områder for forbud mot eller andre begrensninger i småviltjakt er Stormdalen og Blakkådalen.

Vi vil avslutningsvis også fremme et prinsipielt syn om at jakt – og i særdeles småviltjakt – normalt ikke bør tillates i naturreservater.

For Rana Zoologiske Forening
og
Norsk Ornitologisk Forening, Rana lokallag

Per Ole Syvertsen
Leder

Nordlánda boazodoallohálddahus
Báatsoe-burriej reereme Nordlaantesne
Reindriftnforvaltningen Nordland

Mottatt FM-NO

17 DES. 2012

Fylkesmannen i Nordland
Statens hus
8002 Bodø

Din çuj./Deres ref.:
2011/9453

Min çuj./Vår ref.:
2012/2044 / 18746/2012/ SKB/ 433

Dáhton/Dato:
26.11.12

Oppstartmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet

Viser til brev av 26.06.12 hvor oppstartmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet legges ut til høring.

Reindriftnutøverne i Saltfjellet har medvirket til utarbeidelsen av høringsuttalelsen på følgende måte:

Både reinbeitedistriktene og samebyene har fått oppstartmeldingen tilsendt som link på epost, og invitasjon til å komme med innspill, enten direkte til vernemyndighetene eller via Reindriftnforvaltningen. Saltfjellet reinbeitedistrikt har hatt møte med Reindriftnforvaltningen hvor vi har gått gjennom oppstartmelding og forskrift for å fange opp generelle innspill og særskilte problemstillinger som distriktet er opptatt av.

Fra to av samebyene, Semisjaur-Njarg og Svaipa, har vi mottatt egne uttalelser. Disse er vedlagt.

Reindriftnen i planområdet:

Verneområdene som er omfattet av planarbeidet ligger inne i Hestmannen/Strandtidene og Saltfjellet reinbeitedistrikter. I tillegg har 3 svenske samebyer beiterett inne i planområdet med hjemmel i Reinbeite-loven. Disse er: Svaipa sameby, Semisjaur-Njarg sameby og Gran sameby. De svenske samebyene anvender områdene øst for E6 i sommermånedene og utover høsten.

Hestmannen/Strandtidene reinbeitedistrikt har beiterett i den vestligste delen av planområdet. Distriktsgrensen mot Saltfjellet reinbeitedistrikt går over Svartisen i nesten rett linje mellom Røssvoll og Glomfjord med en sving der grensen følger Svartisdalen. Hestmannen/Strandtidenes del av planområdet tilhører distriktets innlandsbeite som anvendes gjennom store deler av året, med variasjoner mellom årene. Distriktet har et øvre reintall på 1500 dyr i vårflokk fastsatt i 2011.

Ádreassa - Adresse
Sjøgt. 78
8200 Fauske

Telefovdna - Telefon
75600260
www.reindriftn.no

Telefáksa - Telefaks
75600261

Saltfjellet reinbeitedistrikt er Nordland største distrikt både når det gjelder geografisk utstrekning og når det gjelder flokkstørrelse. Distriktet har et øvre reintall på 3500 dyr i vårflokk fastsatt i 2011.

Verneområdene på Saltfjellet utgjør en svært stor del av distriktets samlede beiteareal, og de rammer som legges for forvaltningen av verneområdene vil således ha svært stor innflytelse på distriktets næringsutøvelse.

Vinterbeite er minimumsbeite/knapphetsfaktor i Saltfjellet. Reindriften møter denne utfordringen med flokkdeling og spredt beitebruk av arealene avhengig av beitekvalitet/beiteproduksjon og beitetilgjengelighet/klimatiske forhold de enkelte år.

Generelle merknader:

Reindriften på Saltfjellet har nå levd med store verneområder på sine beitearealer i over 20 år. Både reindriften selv og den allmenne bruken av fjellområdene har i løpet av denne tiden endret seg mye. Saltfjellet er det fjellområdet i Nordland som kanskje har den sterkeste graden av tilrettelegging for turisme/friluftsliv til fots og på ski. Området har et utstrakt løypenett og en mengde åpenhytter og utleiehytter. Dette tilbudet er godt kjent langt utenfor Nordlands grenser, og i tillegg til regionens egne turgåere er det også svært mange tilreisende som besøker Saltfjellet. Varemerket «Nasjonalpark» gjør trolig sitt til at denne turiststrømmen har økt gjennom årene siden parken ble opprettet. Kommunene som grenser opp mot verneområdene på Saltfjellet har gjennom ulike planer og prosjekt lagt for dagen at de ønsker seg mer reiselivsaktivitet både inne i og i randsonene av verneområdene.

Den økte ferdselen og til dels ferdselsformene representerer en stor utfordring for reindriften i Saltfjellet. I tillegg til åpenbare og direkte problemer knyttet til forstyrrelse av rein på beite, er det også slik at utfordringen i en del sammenhenger fører til at gode beiteressurser ikke kan utnyttes og at produksjonen på også den måten forringes. Problemstillingen må også sees i sammenheng med andre utfordringer som reindriftnæringen i området har: Tap av areal i randsonene til verneområdene til fritidsbebyggelse, kraftutvinning, mineralutvinning osv. Tap av rein til fredet rovvilt samt påkjørsler på vei og jernbane.

Under revisjon av forskrifter og forvaltningsplan blir det viktig å finne gode løsninger for hvordan ferdsel og forstyrrelse kan reguleres slik at reindriften i framtiden kan ivaretas.

Som nevnt har også reindriften vært i endring blant annet gjennom økt mekanisering. Som andre primærnæringer har også reindriften fått føling med økt produksjonskrav pr årsverk, og det stilles krav til at arbeidsoppgavene skal gjøres raskt, effektivt og så sikkert som mulig. Bruk av motorkjøretøy/motorfartøy, også i barmarksesongen, har derfor blitt mer vanlig også i reindriften. I utmark, og særlig inne i verneområder blir spørsmålet om bruk av motorkjøretøy/motorfartøy gjerne kontroversielt. Forskriftsrevisjon og forvaltningsplanprosessen må brukes til å finne smidige og forutsigbare løsninger for hvordan reindriftnæringen skal drives i verneområdene med hensyn på motorferdsel.

Beitebruken i reindriften er som kjent ikke statisk. Den ender seg både fra år til år og i lengre tidsintervaller. I tillegg til de naturlige endringene og variasjonene er det flere ytre faktorer som påvirker beitebruken:

Arealbeslag gjennom tekniske inngrep og forstyrrelse er den ene faktoren som de seineste årtier har hatt mest å si for endringer i reindriften arealbruk. Presset mot reinbeitearealene er enormt. Når reinbeitedistriktene taper beiteland i ett område vil det resterende beiteland i andre områder blir enda

viktigere å ivareta. Områder som er vernet mot inngrep vil dermed få større og større verdi for reindriften.

Klimaendringer er også en faktor som en antar vil få en gradvis innvirkning på reindriften arealbruk. Klimaendringer vil kunne påvirke framveksten av beite gjennom vår- og sommersesongen, problematikk knyttet til nedising av beiter på vinteren og også beitetilgang i breområdenes randsoner.

Rovvilttap er den faktoren som påvirker produksjonsresultatet i reindriften aller mest.

Reindriften arealbruk:

Reindriften arbeider nå med oppdatering av reindriften arealbrukskart. På grunn av blant annet dette forvaltningsplanarbeidet har både Saltfjellet og Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikter fått høyeste prioritet. Manuskartene til disse to distriktene er sendt til digitalisering, og vi forventer å kunne legge fram oppdaterte digitale reindriften kart i løpet av første kvartal 2013.

Når de nye kartene foreligger vil de kunne gi oppdatert informasjon om følgende tema:

- Årstidsbeiter i reindriften.
- Trekk- og flyttleier.
- Oppsamlingsområder.
- Gjerder og anlegg.
- Hytter og gammer.
- Administrative grenser.
- Reindriften veier/barmarkstraseer

Parallelt med at arealbrukskartene nå oppdateres skal reinbeitedistriktene i Nordland nå oppdatere sine distriktsplaner. Dette gjøres primært for at distriktene skal ha godkjent distriktsplan som samsvarer med den nye Reindriften loven som kom i 2007. Jf. Reindriften lovens § 62 vil de nye distriktsplanene inneholde informasjon om:

- Reindriften arealbruk og flyttemønster.
- Oversikt over nødvendige fremkomst- og transportmidler.
- Oversikt over gjerder og anlegg.
- Eventuelle inndelinger i beitesoner.

Reindriften opplyser om at vi har utarbeidet en planmal som skal ligge til grunn for distriktenes utarbeidelse av nye distriktsplaner. Planmalen er på området Motorferdsel utarbeidet etter drøfting med Fylkesmannen i Nordland, og på bakgrunn av tidligere saksbehandlingspraksis hos vernemyndighetene. Planmalen ligger vedlagt til orientering.

Fylkesmannen og Midtre Nordland Nasjonalparkstyre vil få tilgang på arealbrukskart og distriktsplaner etter hvert som dette blir ferdigstilt.

Konkrete innspill til forvaltningsplan og revisjon av forskriftene:

I dette kapittel viser vi til Forskriftsmal for nasjonalparker når det gjelder alle paragrafhenvvisninger.

§ 2 Verneformål:

I verneområdene som er omfattet av forvaltningsplanen og forskriftsrevisjonen er det i hovedsak formålet å ivareta fjellnatur, fjellandskap og fjelløkosystemer. Disse områdene har i uminnelige tider vært anvendt til nomadisk reindrift, og områdene har av den grunn høy tetthet av samiske kulturminner. Saltfjellet er samisk kulturlandskap og reinen inngår som en viktig og vesentlig del av næringskjeden og det finstemte fjelløkosystemet. På bakgrunn av dette mener Reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktene at reindrift burde inngå som en del av verneformålet.

§ 3 Vernebestemmelser:

Punkt 1. Landskap:

Vern mot inngrep i landskapet bør også omfatte vern mot forringelse av reinbeite, reinbeiteområder og samiske kulturminner. I unntaksbestemmelsene må det sikres åpning for bygging og vedlikehold av reindriftenes gjerder, hytter og anlegg.

Punkt 2. Planteliv:

Unntaksbestemmelsene i punkt 2.2 må omfatte uttak av trevirke og plantemateriale til tradisjonelt samisk håndverk (doudji) samt uttak av brensel og trevirke jf. Reindriftslovens § 25.

Punkt 3. Dyrelivet:

Unntaksbestemmelsene må sikre åpning for skadedyrfelling av store rovdyr.

Reindriftsforvaltningen presiserer at unntaksbestemmelsen under punkt 3.2. a – jakt, fangst og fiske etter gjeldende lovverk for Saltfjellet også vil omfatte bestemmelsene i Reindriftslovens § 26 som omhandler jakt, fangst og fiske i samiske reinbeiteområder.

På grunn at det økte ferdselstrykket i nasjonalparken, bør det i forskriften under punkt 3 ligge en mulighet for forvaltningsmyndighetene til å regulere ferdsel som følge av vinterjakt på småvilt. På Saltfjellet er dette stedvis et stort problem for reindriften. Vinterjakta foregår mens reinen er på sitt mest sårbare med hensyn til forstyrrelse, og med mye jegere i terrenget blir den skyttet fram og tilbake og får ikke beitero.

Punkt 4. Kulturminner:

Når det gjelder restaurering av samiske kulturminner har Saltfjellet reinbeitedistrikt uttrykt ønske om at verneforskriftene bør sikre at slikt arbeid blir gjennomført av kvalifiserte personell og etter gammel samisk tradisjon. Reindriftsforvaltningen foreslår at det legges inn i forskriften at Sametingets kulturminneavdeling skal konsulteres før igangsetting av slike prosjekt.

Punkt 5. Ferdsel:

Saltfjellet reinbeitedistrikt understreker at de av hensyn til forstyrrelse av rein ikke ønsker noen form for tilrettelegging som kan bidra til å øke den allmenne ferdselen i planområdet ytterligere. I tillegg til regulering av vinterjakta er det et ønske fra reinbeitedistriktet at Bukkhågstua holdes stengt i perioden **1. april - 1. juli**. Dette begrunnes med at ferdsel i Tollådalsområdet på våren er særlig problematisk under kalving og for simleflokker med små kalver. Bukkhågstua er eid av Reindrifftsforvaltningen og driftes som åpent husvære tilrettelagt for allmennheten av Statskog. Reindrifftsforvaltningen kommer til å etterkomme reinbeitedistriktets ønske om stenging. I tillegg til stenging av denne åpenhytta i angitt tidsrom anmoder Reindrifftsforvaltningen om at forvaltningsmyndighetene ser på hvordan forvaltningsplan og evt. forskriftsrevisjon kan bidra til at ferdselen i Tollådalsområdet reguleres slik at reindrifften blir minst mulig skadelidende.

Av andre utfordringer knyttet til ferdsel som Saltfjellet reinbeitedistrikt trekker fram er Kiteing fra E6 og inn i vinterbeiteområdene, samt hundekjøring i de samme områdene. Disse ferdselsformene kan i stor grad samordnes med reindrifften dersom en avgrensar områder hvor ferdselsformene er tillatt, og dersom en sikrer dialog mellom reindrifften og de ulike brukergruppene.

Det er imidlertid svært lite ønskelig med hundespann og kiteing inne i de viktigste kalvingsområdene, og denne virksomheten må derfor ikke slippes lenger vest enn til Bjellåvannene.

Reindrifftsforvaltningen foreslår følgende forskriftendringer når det gjelder ferdsel:

5.1 All ferdsel skal skje varsomt å ta hensyn til vegetasjon, kulturminner og dyreliv, herunder også rein og reindrift.

5.2 Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan være til hinder for reindrift eller forstyrre rein på beite skal avklares med berørt reinbeitedistrikt, og det skal lages retningslinjer i forvaltningsplan som ivaretar krav om dette.

5.4 Innenfor nærmere avgrensede deler av planområdet kan DN ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljø og/eller reindrifften. (Jf. overnevnte momenter).

5.5 Av hensyn til naturmiljøet, kulturminner og reindrift kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper. (Jf. nevnte utfordringer i Tollådalsområdet på vår og forsommer)

Punkt 6. Motorferdsel:

Reindrifften anvender snøskuter til det meste av reindrifftsrelatert arbeid i snøsesongen.

Helikopter brukes til samling ved behov, men høye kostnader setter begrensninger og helikopter er derfor ikke hyppig brukt.

Barmarkskjøretøy brukes kun ved samling, utstyrstransport, vedlikeholdsarbeid og i akutte skadesituasjoner. De mest brukte traseene er:

Semka - Sør-Bjellåvatn - Stormdalen
 Storvollen - Tespdalen - Jalgesoaivi
 Beiarfjell - Lurfjell - Bjellåvassryggen
 Polarsirkelen - Bolna
 Rausandaksla - Mangholmvatnet
 Røvassdalen - Nøva - Mangholmvatnet

I utgangspunktet er all motorferdsel i utmark forbudt Jf. Motorferdselloven, men det er gjennom unntaksbestemmelsene i Motorferdselloven gitt åpning for bruk av motoriserte kjøretøy/fartøy i reindriften.

Verneforskriftene for verneområder gir tillatelse til bruk av motorkjøretøy/fartøy på to måter; enten direkte gjennom unntaksbestemmelse i forskriften (vanligst beltekjøretøy på snø og motorbåt i større innsjøer), eller gjennom åpning for dispensasjon etter søknad (vanligst barmarkskjøretøy og luftfartøy).

Lovgivningen legger opp til at reinbeitedistriktenes oppdaterte og vedtatte distriktsplaner skal fungere som en flerårig søknad om bruk av barmarkskjøretøy og helikopter/fly. I dette ligger at vernemyndighetene gjennom uttalelse til distriktsplanen vil kunne gi tillatelse til barmarkskjøring og bruk av helikopter/fly. Tillatelsen skal gjelde i planperioden. Reinbeitedistriktene er opptatt av at de ikke skal være nødt til å søke om dispensasjon i tillegg til de avklaringer som blir gjort gjennom distriktsplanprosessen. Det oppfattes som urimelig at dispensasjon først skal avklares gjennom distriktsplanprosess for deretter å være søknadspliktig.

Reindriftsforvaltningen foreslår derfor at følgende forskriftsendring skal gjøres i verneforskrifter for Saltfjellet:

Reinbeitedistriktene gis tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy og luftfartøy direkte gjennom unntaksbestemmelsene i forskriften forutsatt at de har oppdatert, vedtatt distriktsplan.

Andre generelle merknader til verneforskrift/forvaltningsplan:

Informasjon:

Det bør utarbeides godt og hensiktsmessig informasjonsmaterieell om reindrift som en del av forvaltningsarbeidet i verneområdene på Saltfjellet. Informasjonen må gjøres tilgjengelig for brukerne av områdene ved innfallsporter på infosider på nettet og andre hensiktsmessige steder. Det oppfordres til bruk av de gamle samiske stedsnavnene i informasjonsmaterieell, kart mv som skal utarbeides og at informasjonen utarbeides også i samisk språkutgave.

Vi anmoder allerede nå om at informasjon vedrørende stenging av Bukkhågstua i perioden 1. april - 1. juli tas inn i informasjonmateriellet.

Behov for mer kunnskap / undersøkelser:

For reindriften er som nevnt ferdsel og forstyrrelser et voksende problem i nasjonalparken. På bakgrunn av dette vil ferdselsregistreringer over tid på ulike steder i parken vært interessant med tanke på å få dokumentert omfang av ferdsel og endringer av denne over tid.

Ellers er Reindriftsforvaltningen kjent med at samiske kulturminner er svakt dokumentert i store deler av reinbeiteområdet, så dette er også et kunnskapsområde med et stort behov for nærmere undersøkelser og dokumentasjon.

Med hilsen

Ing-Lill Pavall
Reindriftsagronom

Sylvi Katrin Brandsæther
Rådgiver

Vedlegg:

Uttalelser fra Svaipa og Semisjaur-Njarg samebyer.
Planmal for utarbeidelse av distriktsplaner.

Kopi til:

Saltfjellet rbd v/Per Thomas Kuhmunen	Junkerdal	8255	Røkland
Hestmannen/Strandtindene rbd v/Kjell Gaup	Heiryggen 40	8614	MO I RANA
Svaipa sameby, Per Oluf Valkeapää	Strandvägen 9	93055	JÖRN
Semisjaur-Njarg sameby, Anders Erling Fjällås	Ringvägen 6	93090	ARJEPLOG
Gran sameby, Osvald Jonsson	Box 5	92075	AMMARNÄS

Jörn 2012-10-31

Fylkesmannen i Nordland

01 NOV. 2012

2012/2044

SKB 433

Förvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområder i Saltfjell

Hela området som berör Svaipa sameby är mycket viktigt område både för vår-sommar och höstbete fram till november månad.

Samebyn har en stuga i Randalen, en stuga nordost Silbojaure och en kalvmärkningsgärde vid Silbojaure.

Under barmarksperioden användes helikopter, atv och motorcyklar i området. När snön kommer blir det snöskotertrafik. Fortsatt bruk av motorfordon i detta område i framtiden, utan restriktioner när det gäller rennäringen. Motorfärdsel utanför rennäringen skall begränsas helt utan dispenser, då området är så begränsat i omfattning, risken med ökad motorfärdsel gör att renarna får ej betesro, far till andra områden, sammanblandningar med andra samebyar och renbetesdistrikt. Detta skapar bl.a mer arbete, ökade kostnader osämja mellan renägarna. Området bör ej öppnas upp för en större mängd människor, varken hytter eller annan störande verksamhet.

Information om reindriften bör bli mycket bättre. Och när det gäller jakten, är problemet jakt med hund, området är så begränsat, när det finns jägare med hundar i området, skingras renarna, får ej betesro och skapar i slutändan samma problem som ovannämnt.

Området bör så mycket som möjligt bevaras oexploaterat, och att reindriftsintressena tillvaratas på bästa möjliga sätt.

Svaipa sameby motsätter sig inte en utvidning av verneområdet i Saltfjell, om dom samiska rättigheterna till land och vatten beaktas

Svaipa sameby
Per Olof Valkeapää
Ordförande
Strandvägen 9
93055 Jörn

SEMISJAUR-NJARG SAMEBY
c/o Anders-Erling Fjällås
Ringvägen 6
930 90 Arjeplog
0961-302 11

YTTRANDE

2012-11-01

Reindriftsforvaltningen i Nordland
Sjøgatan 78
8200 Fauske
NORWAY

Revidering av forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet

Med anledning av ovan rubricerade ärende samt mail 2012-10-5 önskar Semisjaur-Njarg sameby att få anföra följande.

Inom vårt betesområde som idag är begränsat till områdena öster om E6 så utgörs de områdena av i huvudsak vår, sommar, och höstbete som nyttjas årligen beroende på betesförhållanden och väderlek. Samebyn har en renvaktarkoja i Stöddi med tillhörande förrådsbod. Motoriserad färdsel både på barmark samt snö sker kontinuerligt och vid behov för transporter och renskötselarbete. Helikopter nyttjas i området för transporter och rendrivning. Vid rendrivning så måste helikoptern i regel befinna sig 10-20 meter ovan för markytan. Samebyn har en transportled för motoriserad färdsel som utgår ifrån E6 vid Polcirkelcenter och går i huvudsak på södra sidan av sjön Svanjgga till vistet i Verdijaure. Här körs det motorcykel och 4-hjuling utifrån samebyns behov. Här kan markskador uppkomma men samebyn arbetar hela tiden med att försöka begränsa sådan påverkan.

Man kan konstatera att samebyn inte har något problem med nationalparken så länge som våra grundläggande rättigheter kvarstår och vi kan bedriva renskötsel enligt gammal hävd. Vi kräver i tillägg att motoriserad färdsel inom ramen för renskötelsen inte begränsas av föreskrifter och att vi åtnjuter samma rättigheter i Norge som norska renskötare under den tid då vi har rätt att beta med våra renar inom ramen för konventionen/lappekodiceillen.

Arjeplog dag som ovan

Anders-Erling Fjällås
ordförande

Distriktsplan

for reinbeitedistrikt:

Gjelder for perioden: (Anbefaler 4 - 6 år)

Planforslag utsendt den (Dato) til følgende instanser:

Berørte kommuner
Fylkesmann – herunder evt. Nasjonalparkstyre
Fylkeskommune
Reindriftsforvaltningen
Nabodistrikter/samebyer

Vedtatt på distriktsmøte den (Dato)

Distriktsplanen bygger på Reindriftsloven av 15. juni 2007 nr. 40 og er tilpasset de lokale forhold ireinbeitedistrikt.

§ 1 - Reindriftslovens formål er blant annet:

For det samiske reinbeiteområdet skal loven legge til rette for en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift med basis i samisk kultur, tradisjon og sedvane til gagn for reindriftsbefolkningen selv og samfunnet for øvrig.

Loven skal bidra til sikring av reindriftsarealene i det samiske reinbeiteområdet som reindriftenes viktigste Ressursgrunnlag

§ 3 - Følgende i forhold til folkeretten gjelder for lovanvendelsen:

Lovens skal anvendes i samsvar med folkerettens regler om urfolk og minoriteter.

§ 4 – Reindriftsloven sier blant annet følgende om beiterett:

Innenfor det samiske reinbeiteområdet skal det legges til grunn at det foreligger rett til reinbeite innenfor rammen av denne lov, med mindre annet følger av særlige rettsforhold.

Ved inngrep i reindrifssamers rettigheter skal det ytes erstatning i samsvar med alminnelige ekspropriasjonsrettslige grunnsetninger.

§ 62 – Om distriktsplaner sier Reindriftsloven:

Distriktsstyret skal utarbeide en distriktsplan for distriktet som skal inneholde de opplysninger om virksomheten i distriktet som er nødvendig for den offentlige planleggingen.

1. Beskrivelse av reinbeitedistriktet.

1.1 Administrative forhold og organisering.

Etter Reindriftslovens § 2 skal det samiske reindriftsområdet deles inn i reinbeiteområder og reinbeitedistrikter. Hjemmel for å foreta slik inndeling ligger Landbruksdepartementet (områdegrensener) og Reindriftsstyret (distriktsgrensener).

(Rbd-navn) reinbeitedistrikt fikk sine nåværende grenser gjennom Reindriftsstyrets vedtak i sak (27/99) av (27.04.99)

Beskriv distriktsgrensene, herunder eventuelle formelle samarbeidsavtaler.

VEDLEGG – kart som viser distriktets avgrensning samt riksgrenser, fylkesgrenser og kommunegrenser. Reindriftsforvaltningen kan være behjelpelig med kart.

Beskriv hvordan distriktet er organisert med styre, siidandeler og antall næringsutøvere.

1.2 Beitebruk.

Beskriv beitebruk – områder, årstidsbeiter, flyttmønster, merking, skilling, slakting, driftsgruppeinndelinger, kjerneområder, tilleggsforing mv.

Beskriv og også de naturgitte forhold knyttet til beitebruk og driftsforhold. F.eks. klima (ising, snøforhold mv), terreng og landskap, rovdyrforhold osv.

Tips: Beskrivelsene fra bruksreglene kan her anvendes.

En del reinbeitedistrikt har tatt utgangspunkt i årstidene og laget underkapittel:

- 1.2.1 Vinterbeiter
- 1.2.2 Seinvinter/vårbeite
- 1.2.3 Kalvingsområder
- 1.2.4 Sommerbeiter
- 1.2.5 Høst/tidlig vinterbeite
- 1.2.6 Brunstområder
- 1.2.7 Flytt- og trekkmønster.

Et godt tips er å tenke på at Distriktsplanen skal brukes til å kommunisere med kommuner, planleggere, utredere, politikere osv. – så forutsett at de som skal lese og forstå ikke kan særlig mye om reindrift i utgangspunktet.

VEDLEGG: Reindriften arealbrukskart – link til innsynsløsning på www.reindrift.no

1.3 Reintall og produksjon.

Øvre reintall. Fastsatt av Reindriftsstyret i sak xx.xx.xx den (dato).

Dagens reintall og forventet utvikling i distriktet herunder eventuelle utfordringer.

Opplysninger om slaktevekter, rovdyrta, annet tap, slakteuttak.

Tips: Henvis til ressursregnskapet på www.reindrift.no

Slakteri og eventuell videreforedling.

Eventuell strategi for reintallsregulering.

1.4 Beitetider.

Beitetid for distriktet samt eventuelle soner med spesielle beitetider

Beskriv beitetidene og eventuelle åpninger for fravikelse av beitetidene.

Beskriv også her eventuell begrunnelse for at beitetidssoner er vedtatt.

Er det ikke fastsett beitetid så skriv det.

1.5 Gjerder, hytter og anlegg.

- 1.5.1 Merke- og slakteanlegg.
- 1.5.2 Sperregjerder
- 1.5.3 Gjeterhytter/gammer som tilhører distriktet
- 1.5.4 Gjeterhytter/gammer som tilhører andre
- 1.5.5 Gjerder, hytter og anlegg under planlegging
- 1.5.6 Eventuelle behov for restaurering, vedlikehold eller oppgradering.

Dersom dere har kartreferanse (UTM-koordinater) kan disse gjerne oppgis.

Tips: Bruk beskrivelsen fra Bruksreglene.

2 Inngrep og forstyrrelser.

Beskriv hovedlinjene i disse utfordringene og om arbeidet som distriktet har med arealvern. Må sees i sammenheng med de naturgitte utfordringene. Viktig poeng å få med her er problemstillingen med enkeltsaksbehandling som ikke tar hensyn til sumvirkninger og samlet belastning for reindriften og reinbeitedistriktet. En annen problemstilling kan i enkelte kommuner og områder være kommunenes utstrakte bruk av dispensasjoner fra vedtatte planer og lovverk, f.eks når det gjelder bygging av hytter og naust og motorferdsel i utmark.

Lag underkapitler hvor undertema eller særskilte konkrete inngrep og forstyrrende elementer er drøftet eller beskrevet:

- 2.1 Fritidsbebyggelse
- 2.2 Vannkraftutbygging
- 2.3 Vindkraftutbygging
- 2.4 Kraftlinjer
- 2.5 Mineralutvinning
- 2.6 Jordbruk og skogbruk (nydyrkning, sperregjerder og skogbilveier)
- 2.7 Ekspansjon av byer og tettsteder.
- 2.8 Ferdsel og friluftsliv. **(Tips: Gjengi innholdet i Reindriftingslovens § 65)**
- 2.9 Veier og jernbane.
- 2.10 Motorferdsel i utmark
- 2.11 Annet
- 2.12 Samlet belastning og sumvirkninger

VEDLEGG: Kart som kan synliggjøre tema «Inngrep og forstyrrelser».

Reindriftingsforvaltningen kan være behjelpelig med grunnlagskart som distriktene kan gjøre inntegning på.

Tips: Kartfestede inngrepsdata som vedrører energiproduksjon kan fås hos NVE.

3. Rovviltskader og tapsforebyggende tiltak.

Beskriv status og utvikling når det gjelder tap av rein til fredet rovvilt.

Resultat/virkning av tapsforebyggende tiltak som har vært forsøkt.

Ønsker og forslag til tiltak som kan iverksettes.

Forvaltningsmessige utfordringer.

Tips: Henvis til ressursregnskapet for reindrift.

4. Motorferdsel

Reindriftnæringens tillatelse til bruk av motorkjøretøy/fartøy i utmark er hjemlet i unntaksbestemmelsene i Motorferdselloven og i Reindriftslovens § 23.

Beskriv distriktets bruk og behov av motorkjøretøy og motorfartøy i driften
Snøskuter, motorbåt, barmarkskjøretøy og helikopter/fly.

NB! Viktig at dere angir antall kjøretøy som vil være i bruk, da dette er vesentlig for å kunne bedømme omfang.

Beskriv hvordan distriktet håndterer kjøretillatelser til eksterne hjelpemansker som hyres inn i driften. Hva slags dokumentasjon skal hjelpemansker ha med under oppdragene, og hvem skal kunne utstede slik dokumentasjon.

4.1 Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy.

Reindriftslovens §62, 2 ledd punkt 3:

«Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy skal også gå fram av planen»

Reindriftslovens §23, 2. ledd:

«Bruk av terrenggående kjøretøy skal begrenses mest mulig, og skal så langt mulig foregå langs faste løyper»

I reinbeitedistrikt foregår bruk av terrenggående barmarkskjøretøy til transport og personbefordring etter følgende traseer:

Trasnr:	Beskrivelse av trase	Tidsperiode.	Merknader
1		(dato – dato)	
2			
3 (osv)			

I reinbeitedistrikt foregår bruk av terrenggående barmarkskjøretøy til kantgjetning og eller samling i forbindelse med merking og slaktning utenfor oppgitte traseer i følgende områder:

Områdenr.	Beskrivelse av område	Tidsperiode.	Merknader
1.		(dato – dato)	
2.			
3.(osv)			

VEDLEGG: Kart over barmarkstraseer/reindriftsveier og områder for barmarkskjøring utenfor trase.

De to tabellene over samt antall kjøretøy må være med i distriktsplanen dersom planen skal kunne brukes som flerårig søknad om dispensasjon for kjøring i verneområdene.

Tabellen under er ikke et krav men en mulighet distriktet har for egenregulering av barmarkskjøring dersom det er behov for det.

Innenfor reinbeitedistrikt skal bruk av terrenggående barmarkskjøretøy av hensyn til reindriftens ressursgrunnlag (eller annen begrunnelse) ikke være tillatt i følgende områder:

Områdenr.	Beskrivelse av område		Merknader
1.			
2.			
3.(osv)			

4.2 Motorferdsel i verneområdene:

Når det gjelder forholdet til bruk av barmarkskjøretøy og luftfartøy i verneområder bør dette avklares gjennom planmedvirkning fra fylkesmannsembetet, herunder nasjonalparkstyrene, som er forvaltningsmyndighet i verneområdene, jf. Reindriftslovens § 62 4. ledd. Og § 23 2. ledd.

For Nordland vil Reindriftsforvaltningen/Områdestyret på nyåret avtale møter med Fylkesmann og Nasjonalparkstyrene for å avklare hvordan vernemyndighetenes saksbehandling konkret vil foregå når det gjelder motorferdsel i verneområdene med tillatelse gjennom distriktsplan. Distriktene vil bli holdt underrettet.

5. Verneområder.

Områder i distriktet som er vernet og som er planlagt vernet.

Vernekategorier (LVO, NP, NR).

Totalt areal som er vernet / sett i forhold til totalt areal i distriktet.

Reindrift i verneområdene - muligheter og begrensninger / fordeler og ulemper.

6. Forhold til tilgrensende reindrift.

Beskriv grenser opp mot tilgrensende reinbeitedistrikt og svenske samebyer.

Utfordringer og samarbeidsmuligheter, herunder andre reinbeitedistrikters/samebyers bruk og ferdsel i distriktets område.

Grensegjerder

Konvensjonsområder.

Tips. Se gjennom Reindriftslovens kapittel 4 og se om det er punkter her som bør beskrives/belyses i distriktsplanen.

7. Revidering og vedtak av distriktsplanen.

Distriktsplanen skal revideres og godkjennes av distriktsstyret hvert x. år.

Det åpnes imidlertid for at planen kan revideres oftere dersom særlige hensyn eller behov skulle tilsi at dette er nødvendig.

Jf. Reindrifsløvens § 62, 4. ledd:

Kommuner, fylkeskommune og fylkesmann bør orienteres om planarbeidet og skal gjøres kjent med hovedinnholdet i planen før den vedtas.

Kommuner, fylkeskommune og fylkesmann samt berørte nabolag skal få tilsendt den vedtatte planen. Planen skal også sendes til Områdestyret.

Rolf Monsen
Kompanigt 2
8250 Rognan
Tlf 95 87 59 54
E-post romonse@online.no

Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen
Saltdal kommune v/ordføreren
Lokalt nasjonalparkstyre v Siv Mossleth

Innspill til arbeidet med revisjon av forskrifter for Saltfjell/Svartisen nasjonalpark.

Om ferdsel med ride- eller kløvhest.

Dagens regelverk tillater bruk av hest bare etter visse traseer. All ferdsel med hest utenfor disse er forbudt, ikke bare sommerstid, men hele året. Slik jeg tolker lovverket, har man bare anledning til å regulere ferdselen i nasjonalparker innenfor nærmere avgrensede områder, og da *«i minst mulig grad, og utelukkende i den hensikt å sikre at særlig verdifulle naturkvaliteter eller kulturminner ikke ødelegges eller forringes.»*

For å ha lovhjemmel til regulering av ferdselen må man altså kunne vise til fare for å ødelegge ikke bare verdifulle, men *særlig verdifulle* naturkvaliteter eller kulturminner.

Gjeldende regler er satt uten hensyn til de begrensninger som gjelder for regulering av ferdselen, og er trolig ulovlige.

Jeg ber om at man ved revisjon av reglene holder seg til loven og bare regulerer ferdselen der særlige kvaliteter gir hjemmel for regulering.

Nedenfor har jeg tatt med et utdrag av et brev jeg skrev under arbeid med forskrifter for Junkerdal Nasjonalpark. Dette for å underbygge det jeg har skrevet ovenfor.

Friluftslovens §2 gir enhver rett til fri ferdsel hele året, også med ride- eller kløvhest:

I utmark kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet.

Det samme gjelder ferdsel med ride- eller kløvhest, kjelke, tråsykkel eller liknende på veg eller sti i utmark og over alt i utmark på fjellet, såfremt ikke kommunen med samtykke av eieren eller brukeren har forbudt slik ferdsel på nærmere angitte strekninger. Kommunens vedtak må stadfestes av fylkesmannen.

Endret ved lover 10 juni 1977 nr. 82 nr. 2, 11 juni 1993 nr. 85, 21 juni 1996 nr. 37.

Naturvernlovens § 22 gir likevel Kongen fullmakt til å regulere ferdselen i nasjonalparker *innenfor nærmere avgrensede områder*:

§ 22. I landskapsvernområder, naturreservater, naturminne og områder som omfattes av forbud etter § 9, kan Kongen forby enhver ferdsel hele året eller en del av året når det anses nødvendig for å bevare plante- eller dyrelivet eller geologiske forekomster.

I nasjonalparker kan Kongen på samme måte forby motorisert ferdsel og kan også innenfor nærmere avgrensede områder regulere andre former for ferdsel når hensynet til naturmiljøet og de forhold som er nevnt i første ledd særlig taler for det

I forskriftene til Junkerdal nasjonalpark er Kongens fullmakt til å regulere ferdselen delegert til DN:

5.2 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensa områder kan Direktoratet for naturforvaltning ved forskrift regulere eller forby ferdsel som kan true verneverdiene

Bestemmelsen gir Direktoratet for naturforvaltning anledning til å forby ferdsel i deler av nasjonalparken når dette anses nødvendig av hensyn til bl.a. plante- og dyrelivet eller kulturminner. Hovedretningslinjen vil være at **regulering av den allmenne ferdsel må gjøres i minst mulig grad**, og **utelukkende** i den hensikt å sikre at **særlig** verdifulle naturkvaliteter eller kulturminner ikke ødelegges eller forringes. Hjemmelen som er gitt i naturvernlovens § 22 2. ledd viser til at **i minst mulig grad**, og **utelukkende** i den hensikt å sikre at **særlig** verdifulle naturkvaliteter eller kulturminner ikke ødelegges eller forringes.. Som eksempler på slik problematisk ferdsel kan være aktivitet og ferdsel i nærheten av hekkeplasser for truede eller sårbare fuglearter.

Rognan den 18.april 2012

Mvh

Rolf Monsen

Direktoratet for naturforvaltning
Postboks 5672 Sluppen
7485 Trondheim

Angående lovgrunnlaget for regulering av ferdsel i verneområder, med utgangspunkt i forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Verneforskriftene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og omkringliggende verneområder skal oppdateres i tråd med dagens mal etter naturmangfoldloven. Samtidig skal forvaltningsplanen revideres. Fylkesmannen og Midtre Nordland nasjonalparkstyret er i oppstartsfasen av dette arbeidet.

I den forbindelse har det kommet inn et spørsmål fra Rolf Monsen i Saltdal (se veldegg) om det juridiske grunnlaget for å begrense ferdsel i nasjonalparker, og da særlig med tanke på ride- og kløvhest. Fylkesmannen antar spørsmålet kan ha vært reist også i andre nasjonalparker og at det uansett er av prinsipiell karakter. Fylkesmannen ber derfor om Direktoratet for naturforvaltnings vurdering av spørsmålet.

Fylkesmannen har likevel sett på problemstillingen og har foreløpig følgende vurdering:

Bakgrunn

I forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er ferdsel med ride- og kløvhest regulert i kap IV pkt 6 slik *bruk av ride- og kløvhest er bare tillatt langs eventuelle traséer som er særskilt utpekt til dette av Fylkesmannen*. Monsen hevder dette må være ulovlig regulering av lovlig ferdsel og viser til naturmangfoldloven (nml) § 35 annet ledd hvor det heter at: *ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster*. Monsen mener dagens regler ikke er i tråd med dette og viser videre til friluftslovens § 2 og den gamle naturvernlovens § 22, samt bestemmelsene om muligheten til gjennom forskrift å regulere ferdsel som finnes i en rekke verneforskrifter, for eksempel i Junkerdal nasjonalpark (§ 3 pkt 5.2).

Aktuelt lovverk

Naturmangfoldlovens § 35

Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep. I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Forskriften skal verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging,

anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdsl til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.

Utkast til forvaltningsplan skal legges frem samtidig med vernevedtaket. Der det også er aktuelt med skjøtselsplan, skal den inngå i forvaltningsplanen.

Naturvernloven § 22 (OPPHEVET)

I landskapsvernområder, naturreservater, naturminne og områder som omfattes av forbud etter §9, kan Kongen forby enhver ferdsel hele året eller en del av året når det anses nødvendig for å bevare plante- eller dyrelivet eller geologiske forekomster.

I nasjonalparker kan Kongen på samme måte forby motorisert ferdsel og kan også innenfor nærmere avgrensede områder regulere andre former for ferdsel når hensynet til naturmiljøet og de forhold som er nevnt i første ledd særlig taler for det.

Bestemmelsene gjelder ikke ferdsel som skjer i politi-, brannvern-, ambulanse- eller sikringsøyemed.

Friluftslovens § 2

I utmark kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet.

Det samme gjelder ferdsel med ride- eller kløvhest, kjelke, tråsykkel eller liknende på veg eller sti i utmark og over alt i utmark på fjellet, såfremt ikke kommunen med samtykke av eieren eller brukeren har forbudt slik ferdsel på nærmere angitte strekninger. Kommunens vedtak må stadfestes av fylkesmannen.

Om motorferdsel i utmark gjelder også lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

Verneforskrifter for nasjonalparker (gjelder for eksempel Junkerdal nasjonalpark)

Regulering av ferdsel. Innenfor nærmere nærmere avgrensa områder kan Direktoratet for naturforvaltning ved forskrift regulere eller forby ferdsel som kan true verneverdiene.

Fylkesmannens foreløpige vurdering

Det følger av nml § 35 annet ledd tredje punktum at hovedregelen er at ferdsel til fots er tillatt i nasjonalparker. I fjerde punktum er det gitt hjemmel for å regulere ferdsel gitt visse kriterier. Inge Lorang Backer har omtalt spørsmålet i sin kommentarutgave til naturmangfoldloven, se side 319-321. Det framgår av det Backer skriver at retten til ferdsel til fots ikke gjelder ferdselsformer som nevnt i friluftslovens § 2 annet ledd, dette gjelder bl.a. ride- og kløvhest, og at slik ferdsel dermed kan reguleres i en nasjonalpark. Nml § 35 annet ledd fjerde punktum viser dermed til muligheten for å likevel begrense eller forby ferdsel til fots innenfor avgrensede områder i en nasjonalpark, men kun dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.

Vi finner derfor ikke grunn til å tro at en bestemmelse som den gitt i verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er ulovlig etter naturmangfoldloven. Ferdsl med ride- og kløvhest betegnes etter friluftslovens § 2 annet ledd ikke som ferdsel til fots. Nml § 35 annet ledd fjerde punktum som setter rammer for ferdselsbegrensning knyttet til avgrenset område og nødvendighetskriteriet er dermed ikke direkte knyttet til muligheten for å begrense eller forby for eksempel bruk av ride- eller kløvhest.

Begrepet ferdsel til fots må altså forstås strengt, som tradisjonell vandring og skiløping. Annen ferdsel kan begrenses i verneforskrift for nasjonalparker. Det vil likevel være en konkret vurdering som ligger til grunn for å innføre slike begrensninger på ferdsel,

ferdselsbegrensning er ikke et mål i seg selv. Det er mest aktuelt for å beskytte sårbar vegetasjon mot terrengslitasje eller vilt i perioder hvor det er sårbart, spesielt i yngletiden. Bruk av hest og sykling er eksempler på ferdselsformer som ofte blir begrenset til gitte stier eller veier i verneforskrifter på bakgrunn av særlig fare for terrengslitasje.

Det er viktig for Fylkesmannen at lovgrunnlaget for dette tydeliggjøres slik at den oppdaterte forskriften gir forvaltningsmyndigheten entydige rammer for skjønnsutøvelse slik at omfattende saksbehandling knyttet til lovgrunnlaget for bestemmelsene unngås. Vi ser fram til Direktoratets vurdering av spørsmålet.

Med hilsen

Gunnar Rofstad (e.f.)
seksjonsleder

Kjell Eivind Madsen
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Rolf Monsen

Kompanigata 2 8250 ROGNAN

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre

Moloveien 10 8002 BODØ

Vedlegg

1 Brev fra Rolf Monsen

Mottatt FM-NO

12 JUNI 2012

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 BODØ

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2008/13225 NAT-NP-MD
Arkivkode:
422.1/18

Dato:
07.06.2012

Angående lovgrunnlaget for regulering av ferdsel i verneområder

Det vises til Deres brev datert 24. april 2012 hvor direktoratet bes om å vurdere lovgrunnlaget for regulering av ferdsel i verneområder. Foranledningen til denne forespørselen er en henvendelse fra Rolf Mønsen i Saltdal som stiller spørsmål ved lovligheten av å begrense ferdselen i nasjonalparker, og da særlig da begrensningen i bruk av ride- og kløvhest.

Direktoratet er i all hovedsak enig i den lovforståelse som fylkesmannen legger til grunn i sitt brev og har ingen ytterligere merknader.

Med hilsen
Direktoratet for naturforvaltning

Olav Nord-Varhaug e.f.
Seksjonssjef

Marit Doseth
Marit Doseth

ANGÅENDE REVIDERING AV VERNEFORSKRIFTER FOR SALTFJELLET- SAVRTISEN NASJONALPARK.

Nordland Røde Kors Hjelpekorps og hjelpekorpsene i Salten er gjort kjent med at det er lagt ut høring i forbindelse med revidering av verneforskrifter for Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark, med høringsfrist 15. des. 2012.

I den forbindelse ønsker vi å komme med et innspill til høringa. Nasjonalparkstyret er kanskje kjent med at hjelpekorpsene mener forberedelsene før sikringsturer og kjentmannsturer er omfattende og unødvendig mange og i de nye verneforskriftene skulle vi gjerne sett at det forelå føringer for å forenkle saksgangen rundt turene.

I denne saken opererer vi med begrepet sikringsturer. Dette omfatter turer hjelpekorpsene ønsker å utføre på snøscooter med hensikt å vurdere hvor det er hensiktsmessig og trygt å kunne kjøre ved i eventuelt oppdrag i dårlig vær. Disse turene har som mål å kunne avklare forholdene ute i områder som er kjent som vanskelige i ulike typer vær-situasjoner, i motsetning til kjentmannsturer som kjøres med hensikt at mannskap skal gjøre seg kjent med ulike traseer.

I 2008 kom hjelpekorpsene og Fylkesmannen v/Gunnar Rofstad og Chr. B. Jensen sammen om en avtale for hvordan gjennomføring og dokumentasjon av sikringsturer/kjentmannsturer skal foregå. Vi gjengir her de punktene i vilkårene for dispensasjonene vi anser som viktigst og som vi ønsker at det i de nye verneforskriftene skal åpnes for:

- Turene avklares med Politiet, som i de fleste tilfeller også er oppdragsgiver, når behov for sånne turer er påkrevd.
- Det skal rapporteres til Politiet og Fylkesmannen innen 31.08 hvert år. Dette gjøres på en enkel, overordnet måte ved bruk av skjema som er utarbeidet og godkjent av Politiet.
- Dispensasjonen skal medbringes under gjennomføring av aktiviteten og forevises ved kontroll.
- RKH tar kontakt med Saltfjellet reinbeitedistrikt før turene gjennomføres, da dette delvis berører viktig kalvingsland. Videre anmodes (hjelpekorps)RKH om å kontakte (aktuelle andre hjelpekorps) RKH for å samkjøre turer som går i samme trase om mulig.
- Oppsynet varsles på avtalt telefon før kjøringen starter, så oppsynet slipper å følge ukjente skuterspor de eventuelt skulle komme over.

Det må presiseres at hjelpekorpsene per i dag har, og fortsatt må ha, svært god kommunikasjon med hverandre. Korps som utfører sikringsturer må informere de andre korpsene på en god måte om situasjonen i fjellet slik at kjøring hele tiden holdes på et minimum i disse sårbare områdene, og slik at alle korps til enhver tid har den mest korrekte informasjonen i tilfelle aksjoner.

mvh
Hjelpekorpsene i Salten
v/Bror Hemminghytt
Områdekoordinator

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Saltdal JFF
CO/Frode Tjønn
Røsslyngveien 22
8250 Rognan

Innspill til utarbeidelse av forvaltningsplan og oppdatering av verneforskrifter av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark

Saltfjellet-Svartisen

Ferdsl til fots – kommentar til utvikling i verneområdene de siste 20 årene

Øvrige foreningshytter enn det som er tilrettelagt gjennom DNT må komme bedre frem i forvaltningsplanen. Foreningshyttene ser ut i det store til å bli uteglemt fra informasjonskilt angående nasjonalparkene våre. Eksempelvis henviser vi til den nye oppslagstavlen ved Nordland nasjonalparksenter der våre hytter ikke er med på kart. Imidlertid er hyttene våre vesentlig mindre brukt enn DNT sine.

Motorisert ferdsel

Saltdal JFF er fornøyd med den ordningen som er i dag. Unntatt er hytten ved Kjemåvatn. Her kan det være en utfordring å få kjørt opp all ved før kl. 23.00 etter endt arbeidstid. Dette gjelder spesielt ved vanskelige kjøreforhold. Saltdal JFF har imidlertid investert i ny vedovn, som kan bedre forbruket av ved og antall kjøreturer.

Tidsperiode for kjøring bør være fra snødekket frossen mark for alle hytter i nasjonalparken.

Ferdsl med hest

Foreningen ønsker at det tilrettelegges for naturopplevelse med hest til våre hytter. Dette samsvarer med formålsparagrafen å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området. Det bes om at Fylkesmannen i samråd med foreningen i nært samarbeid utpeker aktuelle traseer.

Viltgjerder ved Saltfjellet

Det er foreslått lengre strekninger med gjerder fra Kjemå stasjon og norover. Foreningen er opptatt av at dersom gjerdene inngår i nasjonalparken må det utarbeides retningslinjer for hvordan gjerdene skal være bla. med hensyn til rype, storfugl, rev, fjellrev m.m. Det må også tilrettelegges for eventuelle viltoverganger og overganger for friluftsutøvere. Foreningen mener at tiltaket faller inn under Plan og bygninglova og at tiltaket må konsekvensutredes. Det må gjennomføres en god medvirkning med aktuelle foreninger og fritidsbrukere av området. Det bes Fylkesmannen vurdere plangrunnlaget.

Jakt og fiske

Foreningen mener at grunneier må øke innsatsen innen fiskekultivering. Fylkesmannen bør innhente informasjon om hvilke vann det er tidligere er satt ut fisk i og hvor en kan drive fiskekultivering videre. Lokalforeningen vil være behjelpelig på dette temaet.

Foreningshytter/sikringshytter

Det bør i forvaltningsplanen tas inn at det er tillatt med sikringshytter for jeger og fisk i nasjonalparken.

Naust

Det bes vurderes hvorvidt det i vatn der foreningshytter er lokalisert er tillate med oppsett av naust. Båtutleie er en naturlig del av hytteforeningens aktivitet.

Kombinerte hytter/naust

Det må klargjøres i forvaltningsplanen at eksisterende naust kombinert med overnatting tillates revet og oppført på nytt med samme bruksformål dersom behovet tilsier det.

Fuglehundprøver

Fuglehundprøver må tillates i nasjonalparken.

Semska-Stødi naturreservat.

Fuglehundprøver

Saltdal JFF er av den for mening at naturreservatet skaper problemer for blant annet Jakthundprøver. Det vises til at de seneste fuglehundeprøver på sesongen ikke er tillat i Semska-Stødi naturreservat.

Kulturminner

Innenfor Semska-Stødi finnes også eldre kulturminner, bla. Stallotuftene. Imidlertid er disse vanskelig å besøke da området har ferdselsforbud. Foreningen kan ikke se at ferdsel i området vil skade de biologiske verdiene i området. Av den grunn bør også Semska-Stødi innlemmes i nasjonalparken med disse verneforskriftene.

Hilsen

Frode Tjønn
leder Saltdal JFF

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	179/12	27.11.2012

Sign.	Eksp. til: Fylkesmannen i Nordland, Salten regionråd, Landbrukssjefen
-------	--

Innspill til oppstartsmelding - revidering av verneområdene på Saltfjellet

Foreliggende dokumenter:

Brev oppstart Saltfjellet 2012
Oppstartsmelding Saltfjellet 2012
Sak fremlagt for Salten regionråd til behandling - SR-sak 48/12

Sakens bakgrunn

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsvatnan landskapsvernområde ble opprettet ved kongelig resolusjon 8. september 1989. Året etter ble forvaltningsplanen for verneområdene vedtatt. Fylkesmannen har fra opprettelsen og fram til 2010 vært forvaltningsmyndighet for verneområdene. Fra september 2010 overtok Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvaltningsmyndigheten.

Fylkesmannen i Nordland fikk i 2008 i oppdrag å utrede utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. På grunn av nye krav i naturmangfoldloven av 19. juni 2009 ble imidlertid prosessen stoppet. Den nye loven medførte behov for å revidere forskriften for verneområdene på Saltfjellet i sin helhet, noe som igjen medførte behov for å revidere forvaltningsplanen for de samme områdene. Det ble derfor besluttet å se disse prosessene i sammenheng.

Fylkesmannen i Nordland har nå startet arbeidet med utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og revidering av forvaltningsplan og verneforskrifter for nasjonalparken og verneområdene på Saltfjellet. I henhold til tidsplan fremlagt i oppstartsmeldinga forventes utvidelse og nye forskrifter vedtatt i 2015, mens slutføring av forvaltningsplan forventes i 2016.

Kort om prosessen

Direktoratet for naturforvaltning har gitt Fylkesmannen i Nordland følgende oppdrag: *"Saltfjellet-Svartisen: oppstart av revisjon av verneområdene på Saltfjellet samt forvaltningsplan. Utarbeide forslag som sendes til DN for faglig gjennomgang."*

Prosessen består av tre deler:

- Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i sør (omfatter ikke Saltdal kommune).
- Revidering av verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder, og Semska-Stødi og Storlia naturreservater etter nytt

lovverk (naturmangfoldloven). Herunder revurdering av dagens verneformer og harmonisering av verneforskrift til utvidelsesområdene. Verneforskriftene danner de ytre rammene for forvaltningsplanen. Fylkesmannen i Nordland er ansvarlig for denne delen av prosessen.

- Revidering av forvaltningsplanen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder, Semska-Stødi og Storlia naturreservater. Skisse til forvaltningsplan skal foreligge når utvidelse og revidering av forskrift vedtas av kongen i statsråd. Forvaltningsplanen skal gi føringer for hvordan verneforskriften skal praktiseres, og gjelder innenfor verneområdegrensen. Planen skal være et praktisk hjelpemiddel til å opprettholde naturverdiene i nasjonalparken, fremme formålet med vernet, samt peke på tiltak for skjøtsel og tilrettelegging for bruk. Den skal også bidra til å sikre forutsigbarhet og likebehandling. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er ansvarlig for å utarbeide forvaltningsplanen som til slutt skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

Vurdering

Et av målene med den nye forvaltningsmodellen med nasjonalparkstyrene er å øke det lokale eierskapet til verneområdene, og prosessen fram til godkjent forvaltningsplan vurderes som viktig for dette arbeidet. Gjennom innspill i verneplanprosessen har kommunen mulighet til å påvirke innholdet i forskrifter og forvaltningsplaner for verneområdene som berører våre interesser. Det er derfor viktig at vi gir så detaljerte innspill som mulig. Samtidig må vi være oppmerksom på at det gjennom forvaltningsplanen ikke kan gis tillatelse til tiltak som er forbudt i verneforskriften, og at tiltak som det er gitt åpning for i verneforskriften ikke kan forbys gjennom forvaltningsplanen.

Rådmannens innstilling

Saltdal kommune ser det som svært viktig å finne en balansegang mellom vern, næringsutvikling og friluftsliv nå når verneforskrift og forvaltningsplan skal revideres. Det er behov for endringer av forskriften på enkelte områder for å kunne skape et handlingsrom for blant annet lokal næringsutvikling, og med tanke på folkehelse.

Gjeldene forvaltningsplanen gir etter vårt syn unødige innskrenkninger i forhold til hva som er tillat gjennom verneforskriften. Eksempel på dette er tidsbegrensninger i hogst og begrensninger i motorisert ferdsel på vinterføre. Dette er innenfor handlingsrommet til forvaltningen å gjøre noe med. Vi mener også at det i en del saker som det er etablert en praksis for å innvilge dispensasjoner til bør kunne hjemles direkte for å begrense byråkratiet.

Det er også viktig for kommunen at den nye forvaltningsplanen og dertil hørende verneforskrifter ikke legger hindringer for Sykkelistiprosjektet, som er en del av DN's program «naturarven som verdiskaper», ei heller det planlagte gjerde for å forhindre påkjørsler av rein og elg på Saltfjellet. Begge disse prosjektene vil komme i berøring med Saltfjellet landskapsvernområde.

Kommunen ønsker også at det kan legges til rette for ferdsel i Semska-Stødi naturreservat, og ønsker å merke/skilte Stallotuftene. Deler av dette området ønskes også brukt til naturbasert reiseliv.

Saltdal kommune har i tillegg følgende innspill til oppstartsmeldinga:

Vernebestemmelsene:

- Vernegrense for Gåsvatnan landskapsvernområde: I forbindelse med oppretting av Gåsvatnan landskapsvernområde ble ikke prosessene gjort på en måte som ivaretok private grunneieres interesser på g.nr. 29 Tømmerdal. Et område på 400 daa ble

innlemmet i verneområdet til tross for stor motstand fra grunneierne. Dette var svært uheldig, og mange av grunneierne ble ikke hørt. Grensesettinga kunne, og skulle ha fulgt Statens grenser. Saltdal kommune foreslår at dette tas med i den videre prosessen. En utvidelse i nord, mot Havvamåhke, vil her kunne erstatte det privateide området innenfor gnr. 29 Tømmerdal.

- Verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde, kap.V pkt. 2 (*setning i kursiv ønskes inn*): Forvaltningsmyndighet kan gi tillatelse til: *Tiltak i regi av nasjonalt utviklingsprogram «Naturarven som verdiskaper», sykkelprosjekt fra fjord til fjell i Saltdal kommune.* Eneste aktuelle trase for sykkelstien er langs jernbane innenfor Saltfjellet landskapsvernområde. Forvaltningsmyndighet må her legge til rette for at sykkelsti kan etableres, ved endring av vernegrense eller endring av forskrift og videre ta dette med i forvaltningsplan.
- Verneforskriften for Saltfjellet nasjonalpark, kap III Formål (tillegg i formulering i kursiv): Å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse *i et folkehelseperspektiv*

Følgende tiltak må kunne tillates (noen av tiltakene som nevnes er det gitt mulighet til gjennom eksisterende regelverk, de er tatt med for å vise at vi ikke ønsker endringer her):

Landskap:

- Nødvendig tiltak for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift må tillates
- Nødvendig vedlikehold av hytter må tillates
- Utvidelse av hytter (også privateide hytter) må tillates
- Oppsetting av naust der hytter mangler dette må tillates. Det vises her til pkt. 4.4.4. i eksisterende forvaltningsplan hvor det påpekes at *«naust kan være mindre skjemmende enn en tildekket båt»*.
- Oppkjøring av skiløype til Godhøla må hjemles direkte i forvaltningsplanen. Her er det over flere år gitt dispensasjon til dette tiltaket.
- Vedlikehold av stier, bruer og klopper må tillates
- Vedlikehold/renovering av eksisterende demninger må tillates (Her tenker vi spesielt på demningen i Øksenosvatn).
- Vedlikehold/informasjon langs den gamle telegraflinja Russånes – Rana må tillates

Planteliv:

- Skånsomt uttak av trevirke til grunneiers eget bruk må tillates
- Skånsomt uttak av trevirke til hytter når grunneier gir tillatelse må tillates
- Tidspunkt for hogst; det bør ikke legges begrensninger i når tid på året man foretar hogst. I gjeldende forvaltningsplan er det kun tillatt med sommerhogst, og evt. framkjøring av veden vinterstid. Dette er svært upraktisk. Veden blir ikke tørr til vinteren og den snør ned. Det normale er å hugge ved om vinteren.

Dyreliv:

- For viltet må det være gjeldene bestemmelser gitt i og i medhold av viltloven som gjelder. Ingen begrensninger av jakt på jaktbare arter.
- Kultivering og utsetting av fisk der det er svake bestander må tillates.
- Det må ikke være forbud mot jakt på fredet rovvilt, kvotejakt og lisensjakt som før.

Motorferdsel:

- Nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre for utøvere av tradisjonell landbruksdrift må tillates
- Nødvendig bruk av 4WD etter opparbeidde veier for utøvere av tradisjonell landbruksdrift må tillates
- Forvaltningsmyndighet må kunne gi tillatelse til transport til hytter fra 1. november til og med 1.mai (samme praksis i og utenfor verneområdene).
- Antall turer til hytter må settes til 8. turer til hver hytte.
- Snøskuterfrie dager må tas bort, likeså må bestemmelser om klokkeslett som regulerer kjøringa tas bort
- Transport av funksjonshemmede til/fra egen hytte må tilgodeses med flere turer
- Røde kors hjelpekorps aktiviteter må gis tillatelse til kjentmansturer etter planer godkjent av politimesteren
- Oppkjøring av etablerte skiløyper må tillates
- Verneforskriften må gi åpning for utkjøring av åte.
- Kjøring i forbindelse med næring (saltslikkestein og uttak av ved) må tillates
- Bruk av ATV og andre barmarkskjøretøy for å ta ut vilt og skada husdyr må tillates
- Kjøring til Nordre Bjøllåvatn (til privathytte ved Sergajohka og JFF naustet) bør foregå fra Tømmerdal/Stolpen-Kvitbergvatn-Harodalen til en kommer på Beiarløypa til Nordre Bjøllåvatn. Dette er et ønske også fra reindrifta som ønsker mer ro i beitene på Kvassteinheia. I dag foregår kjøringa fra Stolpen-Kvassteinheia-Hessihompvatn og videre over Ølfjellryggen.

Ferdse og annen aktivitet:

- Bruk av ride, kløvhest, hundspann og sykkel må tillates
- Reiselivsvirksomhet, lag, foreninger og pedagogisk virksomhet som drives av skole må ikke være i strid med vernebestemmelsene
- Allmennhetens adgang må ivaretas
- Frivillige organisasjoners arbeid må få fortsette, også fellesturer. Antallsbegrensinger er unødvendig.

Annet:

- Rulleringa må også omhandle innfallsporter
- Avklaring av behovet for parkeringsplasser ved innfallsporter
- Avklaring om muligheter for næringsutvikling

For en del av våre innspill kreves både endring i verneforskrift og forvaltningsplan, noen innspill omhandler også generelle bestemmelser som går igjen i flere av verneforskriftene.

Vi vil tilslutt påpeke at vi syntes det er uheldig at Fylkesmannen i sin oppstartsmelding omtaler oppgaven som i embetsoppdraget tydelig er en revidering av verneforskriften som «oppdatering» av verneforskriften i forhold til lovendringen. Erfaringer fra praktisering av forskrift, samfunnsendringer og andre forhold bør være naturlig å ta inn i en slik prosess.

Saksprotokoll i Formannskap - 27.11.2012

Behandling:

Enstemmig vedtak:

Saltdal kommune ser det som svært viktig å finne en balansegang mellom vern, næringsutvikling og friluftsliv nå når verneforskrift og forvaltningsplan skal revideres. Det er behov for endringer av forskriften på enkelte områder for å kunne skape et handlingsrom for blant annet lokal næringsutvikling, og med tanke på folkehelse.

Gjeldene forvaltningsplanen gir etter vårt syn unødige innskrenkninger i forhold til hva som er tillat gjennom verneforskriften. Eksempel på dette er tidsbegrensninger i hogst og begrensninger i motorisert ferdsel på vinterføre. Dette er innenfor handlingsrommet til forvaltningen å gjøre noe med. Vi mener også at det i en del saker som det er etablert en praksis for å innvilge dispensasjoner til bør kunne hjemles direkte for å begrense byråkratiet.

Det er også viktig for kommunen at den nye forvaltningsplanen og dertil hørende verneforskrifter ikke legger hindringer for Sykkelstiprosjektet, som er en del av DN's program «naturarven som verdiskaper», ei heller det planlagte gjerde for å forhindre påkjørsler av rein og elg på Saltfjellet. Begge disse prosjektene vil komme i berøring med Saltfjellet landskapsvernområde.

Kommunen ønsker også at det kan legges til rette for ferdsel i Semska-Stødi naturreservat, og ønsker å merke/skilte Stallotuftene. Deler av dette området ønskes også brukt til naturbasert reiseliv.

Saltdal kommune har i tillegg følgende innspill til oppstartsmeldinga:

Vernebestemmelsene:

- Vernegrense for Gåsvatnan landskapsvernområde: I forbindelse med oppretting av Gåsvatnan landskapsvernområde ble ikke prosessene gjort på en måte som ivaretok private grunneieres interesser på g.nr. 29 Tømmerdal. Et område på 400 daa ble innlemmet i verneområdet til tross for stor motstand fra grunneierne. Dette var svært uheldig, og mange av grunneierne ble ikke hørt. Grensesettinga kunne, og skulle ha fulgt Statens grenser. Saltdal kommune foreslår at dette tas med i den videre prosessen. En utvidelse i nord, mot Havvamåhkke, vil her kunne erstatte det privateide området innenfor gnr. 29 Tømmerdal.
- Verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde, kap.V pkt. 2 (*setning i kursiv ønskes inn*): Forvaltningsmyndighet kan gi tillatelse til: *Tiltak i regi av nasjonalt utviklingsprogram «Naturarven som verdiskaper», sykkelprosjekt fra fjord til fjell i Saltdal kommune.* Eneste aktuelle trase for sykkelstien er langs jernbane innenfor Saltfjellet landskapsvernområde. Forvaltningsmyndighet må her legge til rette for at sykkelsti kan etableres, ved endring av vernegrense eller endring av forskrift og videre ta dette med i forvaltningsplan.
- Verneforskriften for Saltfjellet nasjonalpark, kap III Formål (tillegg i formulering i kursiv): Å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse *i et folkehelseperspektiv*

Følgende tiltak må kunne tillates (noen av tiltakene som nevnes er det gitt mulighet til gjennom eksisterende regelverk, de er tatt med for å vise at vi ikke ønsker endringer her):

Landskap:

- Nødvendig tiltak for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift må tillates
- Nødvendig vedlikehold av hytter må tillates
- Utvidelse av hytter (også privateide hytter) må tillates i hht kommunal arealplan for øvrig.
- Oppsetting av naust der hytter mangler dette må tillates. Det vises her til pkt. 4.4.4. i eksisterende forvaltningsplan hvor det påpekes at «*naust kan være mindre skjemmende enn en tildekket båt*».
- Oppkjøring av skiløype til Godhøla må hjemles direkte i forvaltningsplanen. Her er det over flere år gitt dispensasjon til dette tiltaket.
- Vedlikehold av stier, bruer og klopper må tillates
- Vedlikehold/renovering av eksisterende demninger må tillates (Her tenker vi spesielt på demningen i Øksenosvatn).
- Vedlikehold/informasjon langs den gamle telegraflinja Russånes – Rana må tillates

Planteliv:

- Skånsomt uttak av trevirke til grunneiers eget bruk må tillates
- Skånsomt uttak av trevirke til hytter når grunneier gir tillatelse må tillates
- Tidspunkt for hogst; det bør ikke legges begrensninger i når tid på året man foretar hogst. I gjeldende forvaltningsplan er det kun tillatt med sommerhogst, og evt. framkjøring av veden vinterstid. Dette er svært upraktisk. Veden blir ikke tørr til vinteren og den snør ned. Det normale er å hugge ved om vinteren.

Dyreliv:

- For viltet må det være gjeldene bestemmelser gitt i og i medhold av viltloven som gjelder. Ingen begrensninger av jakt på jaktbare arter.
- Kultivering og utsetting av fisk der det er svake bestander må tillates.
- Det må ikke være forbud mot jakt på fredet rovvilt, kvotejakt og lisensjakt som før, og at det gis automatisk dispensasjon for motorferdsel (utkjøring av jegere).

Motorferdsel:

- Nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre for utøvere av tradisjonell landbruksdrift (spesielt under sauesanking) må tillates
- Nødvendig bruk av 4WD etter opparbeidde veier for utøvere av tradisjonell landbruksdrift må tillates
- Forvaltningsmyndighet må kunne gi tillatelse til transport til hytter fra 1. november til og med 1.mai (samme praksis i og utenfor verneområdene).
- Antall turer til hytter må settes til 8. turer til hver hytte.
- Snøskuterfrie dager må tas bort, likeså må bestemmelser om klokkeslett som regulerer kjøringa tas bort
- Transport av funksjonshemmede til/fra egen hytte må tilgodeses med flere turer
- Røde kors hjelpekorps aktiviteter må gis tillatelse til kjentmansturer etter planer godkjent av politimesteren

- Oppkjøring av etablerte skiløyper må tillates
- Verneforskriften må gi åpning for utkjøring av åte.
- Kjøring i forbindelse med næring (saltslikkestein og uttak av ved) må tillates
- Bruk av ATV og andre barmarkskjøretøy for å ta ut vilt og skada husdyr må tillates
- Kjøring til Nordre Bjøllåvatn (til privathytte ved Sergajohka og JFF naustet) bør foregå fra Tømmerdal/Stolpen-Kvitbergvatn-Harodalen til en kommer på Beiarløypa til Nordre Bjøllåvatn. Dette er et ønske også fra reindrifta som ønsker mer ro i beitene på Kvassteinheia. I dag foregår kjøringa fra Stolpen-Kvassteinheia-Hessihompvatn og videre over Ølfjellryggen.

Ferdsl og annen aktivitet:

- Bruk av ride, kløvhest, hundspann og sykkel må tillates der det ikke er i konflikt med spesifikke verneverdier.
- Reiselivsvirksomhet, lag, foreninger og pedagogisk virksomhet som drives av skole må ikke være i strid med vernebestemmelsene
- Allmennhetens adgang må ivaretas
- Frivillige organisasjoners arbeid må få fortsette, også fellesturer. Antallsbegrensinger er unødvendig.

Annet:

- Rulleringa må også omhandle innfallsporter
- Avklaring av behovet for parkeringsplasser ved innfallsporter
- Avklaring om muligheter for næringsutvikling

For en del av våre innspill kreves både endring i verneforskrift og forvaltningsplan, noen innspill omhandler også generelle bestemmelser som går igjen i flere av verneforskriftene.

Vi vil tilslutt påpeke at vi syntes det er uheldig at Fylkesmannen i sin oppstartsmelding omtaler oppgaven som i embetsoppdraget tydelig er en revidering av verneforskriften som «oppdatering» av verneforskriften i forhold til lovendringen. Erfaringer fra praktisering av forskrift, samfunnsendringer og andre forhold bør være naturlig å ta inn i en slik prosess.

Salten, 01.11.2012

Fylkesmannen i Nordland, e-postadr: fmnopost@fylkesmannen.no

Innspill til

Oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet.
Vedtatt av Salten Friluftsråd i møte 31.10.2012.

Det vises til utsendelse dat. 26.06.2012, Deres ref: 2011/9453

1 Ad Semska – Stødi naturreservat

Høringsdokumentet oppfordrer spesielt til innspill ang. Semska – Stødi naturreservat, på både verneform, verneforskrift og forvaltningsmyndighet. Det setter Salten Friluftsråd pris på.

Verneform

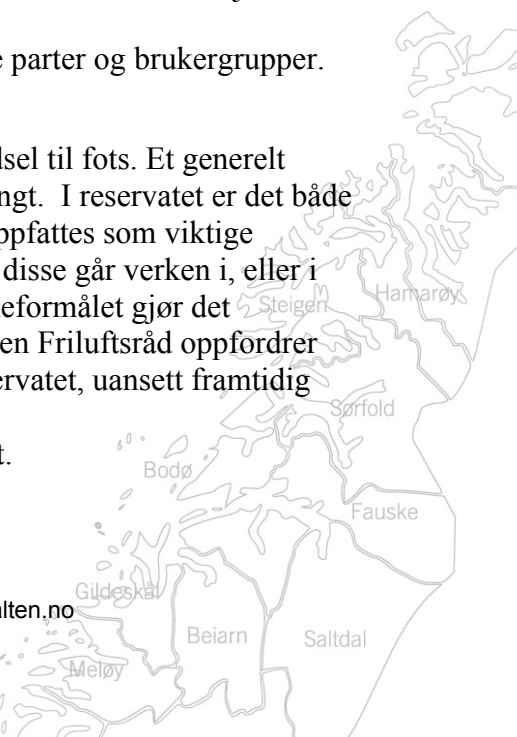
I høringsdokumentet beskrives Semska-Stødi forvaltningsmessig som ei øy i omsluttende, større verneområder. Salten Friluftsråd er kritisk til dagens verneform og verneforskrift. Det er grunn til å vurdere om reservatstatus er nødvendig, og Salten Friluftsråd oppfordrer vernemyndighetene til å vurdere om oppdatert vern for nærliggende verneområder kan ivareta verneverdiene i området på en god måte. Dersom hensynet til verneverdier, jfr. oppdatert kunnskap, ikke nødvendiggjør reservatstatus, bør annen verneform velges. I så fall kan området som i dag utgjør reservatet inngå i et utvidet Saltfjellet landskapsvernområde. Evt kan både reservatet og Saltfjellet landskapsvernområde inngå i en utvidet Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark.

Et mest mulig enhetlig verneregime har mange fordeler for ulike parter og brukergrupper.

Verneforskrift, ferdselsrestriksjoner

Verneforskriften pr. i dag er svært restriktiv ang. alminnelig ferdsel til fots. Et generelt ferdselsforbud i perioden 01.05. – 31.07. virker unødvendig strengt. I reservatet er det både gamle tufter (Stallogroper) og gamle (Blindgammen). Begge oppfattes som viktige kulturminner og attraktive turmål. Stier/naturlige ferdselsårer til disse går verken i, eller i umiddelbar nærhet av, våtmark. Det er vanskelig å forstå at verneformålet gjør det nødvendig å forby ferdsel til fots her fram til august måned. Salten Friluftsråd oppfordrer spesielt til kritisk vurdering av forbud mot ferdsel i området/reservatet, uansett framtidig vernekategori.

Gjeldende ferdselsforbud er egnet til å svekke vernets legitimitet.

Forvaltningsmyndighet

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har i dag forvaltningsansvar for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområder og Storlia naturreservat. Salten Friluftsråd mener det er gode grunner for at også området som i dag utgjør Semska-Stødi naturreservat skal inngå i Midtre Nordland nasjonalparkstyres ansvarsområde, uansett valg av verneform. Det er naturlig utfra geografi, det kan bidra til harmonisering av bestemmelser og virksomhet og det kan fremme legitimiteten til vernet, spesielt lokalt og regionalt.

2 Verneforskrift – organisert ferdsel

Salten Friluftsråd er kritisk til generelt forbud mot *organisert ferdsel*. Først og fremst fordi vi ikke kan se at organisert ferdsel truer verneverdier mer enn ikke organisert ferdsel. Tvert om, organisert ferdsel skjer normalt i regi av organisasjoner med gode kunnskaper om, og positive holdninger til, å ta vare på naturkvaliteter. I tillegg er begrepet *organisert ferdsel* vanskelig å definere. Dersom vernemyndigheten likevel tar med et generelt forbud mot organisert ferdsel, anbefales et generelt unntak jfr ordlyd i § 5.1 i Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark: ”... Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for guidede fotturer. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, universiteter, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger. ...”

3 Motorisert ferdsel, planredskap og forutsigbarhet

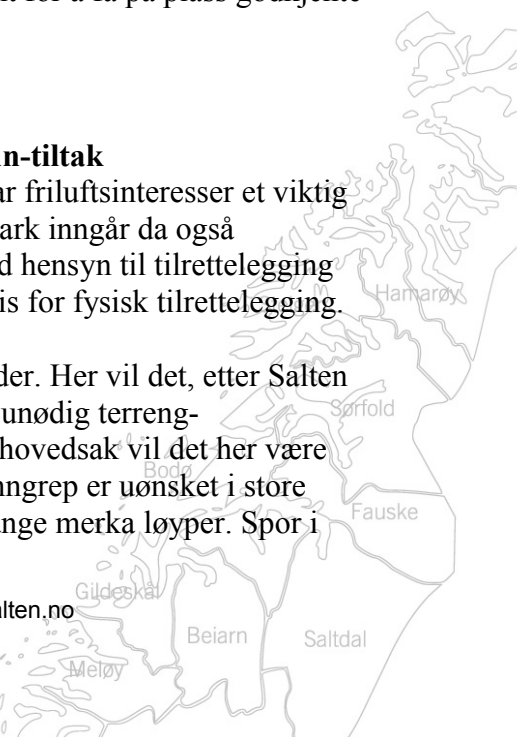
Av oppstartmeldingen (s 8) framgår at regler/dispensasjonspraksis for bruk av motoriserte kjøretøyer i reindrifta er vanskelig å få på plass på grunn av fravær av godkjente driftsplaner i de aktuelle reinbeitedistriktene.

For friluftslivet er det viktig at motorisert ferdsel, i alle sammenhenger, skjer med utgangspunkt i planer der ulike interesser og effekter er vurdert. Salten Friluftsråd oppfordrer derfor vernemyndighetene til å vektlegge engasjement for å få på plass godkjente driftsplaner.

4 Tilrettelegging i våte/sårbare vegetasjonsområder – vinn-vinn-tiltak

I forkant av opprettelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark var friluftsjakter et viktig argument for vern. I formålet til Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark inngår da også ivaretagelse av friluftsjakter. Parken er i dag soneinndelt med hensyn til tilrettelegging for friluftsliv. For store deler av parken er det en restriktiv praksis for fysisk tilrettelegging. Salten Friluftsråd støtter, i utgangspunktet, en slik praksis.

Utfordringen knytter seg til stier i våte/sårbare vegetasjonsområder. Her vil det, etter Salten Friluftsråds vurdering, være fornuftig å tilrettelegge for å unngå unødig terreng-/vegetasjonsslitasje, både utfra verne- og friluftsjakterinteresser. I all hovedsak vil det her være aktuelt med klopplegging. Dette er fysiske inngrep, og fysiske inngrep er uønsket i store deler av parken. Realiteten er like fullt at det er fri ferdsel og mange merka løyper. Spor i

terrenget er da mange steder uunngåelig. Stidannelse kan sees på som inngrep, særlig der fuktig jordsmonn gir utflytende stinett. Etter Salten Friluftsråds oppfatning vil et mindre inngrep, f. eks. klopplegging, kunne forebygge mot et større inngrep (utflytende, skjemmende stier).

Forventa klimaendring, med lengre barmarkssesong i mørke perioder og mer nedbør, vil forsterke denne problemstillingen i tida framover.

Salten Friluftsråd ber om at denne problemstillingen tas opp i arbeidet med forskrifter og forvaltningsplan for verneområdene og anbefaler sterkt at det gis en større åpning for denne type tilrettelegging i parken.

5 Tilrettelegging for vinteraktivitet

Verneområdene i Saltfjellet omfatter attraktive vinteraktivitetsområder. Tilrettelegging for vinteraktivitet, ved f. eks. vintermerking av løyper og/eller oppkjøring av skiløyper, kan senke terskelen for skigåing. Tilrettelegging for opplevelse og aktivitet vinterstid kan være trivelses- og helsefremmende for grupper som ikke er så aktive. I et folkehelseperspektiv er det viktig å tenke tilrettelegging som et middel for å øke deltakelsen til de som trenger det mest.

Salten Friluftsråd ber vernemyndighetene være oppmerksom på problemstillingen slik at ikke vernebestemmelser og forvaltningsplaner blokkerer for muligheter, men gir rom for vurdering.

6 Saltfjellet landskapsvernområde – sykkelsti

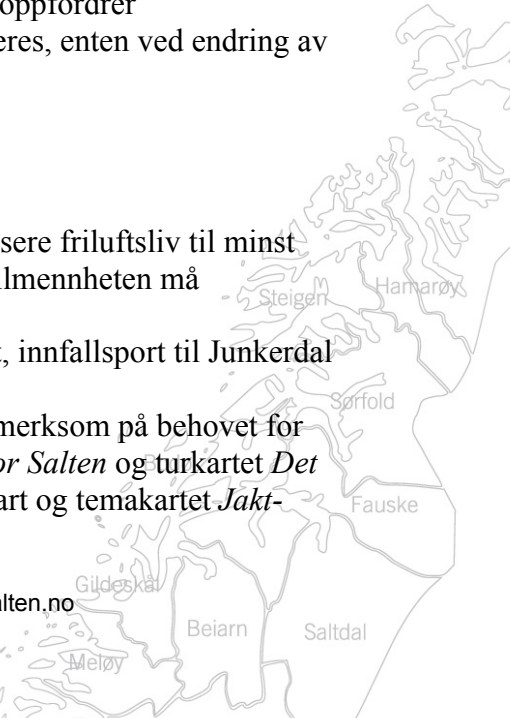
Med utgangspunkt i det nasjonale utviklingsprogrammet *Naturarven som verdiskaper* er det etablert et sykkelprosjekt i Saltdal kommune, *Sykkelturisme i Saltdal – fra fjord til fjell*. Sentralt i prosjektet er etablering av sykkelsti fra Lønsdal til Storjord. Aktuell trasé på strekningen Lønsdal – Kjemåga stasjon er langs/nær jernbanen like innenfor grensa til Saltfjellet landskapsvernområde. Salten Friluftsråd ser stor verdi i sykkelprosjektet generelt og den aktuelle strekningen spesielt. Salten Friluftsråd er ikke kjent med spesielle verneverdier som gjør slik tilrettelegging problematisk. Evt. tilrettelegging vil skje nært jernbanen, et betydelig etablert naturinngrep. Salten Friluftsråd oppfordrer vernemyndighetene til å legge til rette for at sykkelsti kan etableres, enten ved endring av vernegrenser eller ved endring av forskrift/forvaltningsplan.

7 Forvaltningsplan, informasjonsstrategi og informasjon

Informasjon er viktig for å stimulere til friluftsliv og for å kanalisere friluftsliv til minst mulig ulempe for andre interesser. Tilrettelegging og tilbud til allmennheten må synliggjøres.

Elektronisk informasjon bør vurderes, jfr. infobod ved Balvatnet, innfallsport til Junkerdal nasjonalpark.

Ved evt. endra vernegrenser, må en i forvaltningsplan være oppmerksom på behovet for nye/oppdaterte kart. Dette gjelder både temakartet *Friluftskart for Salten* og turkartet *Det store Saltfjellkartet* utgitt av Salten Friluftsråd, kommunale turkart og temakartet *Jakt-*

fiskekart for Salten og Helgeland. Det store Saltfjellkartet nesten utsolgt, og Salten Friluftsråd ber, så raskt som mulig, om signal på om/når aktuelle endringer vil skje. Ved infotavler i tilknytning til Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark er tilbud i regi av jeger- og fiskerforeninger ikke medtatt. Dette er påfallende, og det gjelder også nyoppsatt tavle ved Nordland nasjonalparksenter på Storjord. I Salten har lokale jeger- og fiskerforeninger til sammen mer enn 50 hytter med båt som kan leies av alle, uavhengig av medlemskap i jeger- og fiskerforening. Noen av hyttene ligger innenfor grensene til verneområdene på Saltfjellet. Dette tilbudet er altfor lite kjent og Fylkesmannen bes spes. være oppmerksom på, og synliggjøre, jeger- og fiskerforeningstilbud.

Til Fylkesmannen i Nordland

Moloveien 10

8002 Bodø

Mottatt 08.10.12

13 NOV. 2012

Fra Salten Pitesamiske forrening

v/ Knut Sivertsen

8110 Moldjord

Vedrørende forskrifter/ endringer for verneområdene i Saltfjellet/ Svartisen nasjonalpark.

Sameforeningen takker for å få være delaktig i denne prosess.

Vi har alt fra starten uttrykt skepsis til verning i disse områdene, og dette synet har ikke endret seg vesentlig av flere årsaker.

Disse fjell og skogområdene har vært brukt av samene, i uminnelige tider. Dette ser man på alle de fornminnene som er registrert, og langt fra alle er funnet. Sameforeningen ønsker ikke at slike fornminner skal forsvinne uten først å være registrert, og kanskje også restaurert / gjenoppbygd. Slike fornminner har i seg både en kulturell og pedagogisk verdi. Vi ser allerede i dag at flere av kulturminnene i våre områder er blitt rasert, enten av uvitenhet, eller av mangel på respekt for det samiske.

Verneområdene er etter hvert blitt så store og omseggripende at det er på tide å fortelle om verdien av den bruk som har vært tidligere. For uten menneskers bruk av områdene har disse ingen verdi, slik er det også i dag.

Sameforeningen har tidligere uttrykt frykt for vernet, og den frykten har vist seg å være berettiget. Pitesamene som bor i disse områdene er blitt nektet adgang til de gamle hellige offerplassene på vinterstid, om man ikke er i stand til å gå dit på ski. Dessverre er ikke alle like unge og spreke, som de som kjører milevis etter jervespor og ditto skit etter denne. Det samme skjer om vi trenger virke til samesløyd eller materialer til kåter og gammer. Vernemyndighetene tar ikke hensyn til at det finnes et folk i disse områdene som er pitesamer, og som ikke driver med rein. Vi krever at det også tas hensyn til oss og vår kultur og næring.

I vedlegg til Stortingsmelding om samepolitikk (St.meld. nr.33 (2001-2112) samt tilleggsmelding til St.mld. nr. 55 (2001-2002) tar Stortinget spesielt opp det samiske mangfoldet. Stortinget ønsker å legge til rette for å videreutvikle dette. I regjeringens samiske plattform understrekes betydningen av lokal identitet, og sett på den bakgrunn er det lokale engasjement et verdifullt og nødvendig arbeid med revitaliseringen av pitesamisk kultur.

Pitesamisk forening oppfordrer vernemyndighetene til å spille på lag med regjering og Storting når det gjelder alt som har med det samiske og gjøre, spesielt det pitesamiske. Det hjelper lite med en forskriftsmal, som ikke blir tatt hensyn til.

Sameforeningen vil fortsatt frykte for at verningen vil være til ulempe og skade for den pitesamiske kulturen.

Knut Sivertsen/ leder

Rudolf Ingvaldsen/ sekr

Utskrift fra møteprotokoll

Møte i: **Salten Regionråd**

Dato: **22.11.2012**

Sak: **SR-sak 48/12 Oppstartmelding for forvaltningsplan for Saltfjellet – Svartisen Nasjonalpark**

Enstemmig uttalelse:

1. Salten Regionråd gir sin tilslutning til innspillene gitt av Salten Friluftsråd.
2. Salten Regionråd stiller seg kritisk til utvidelse av Saltfjellet – Svartisen Nasjonalpark. Regionrådet ønsker ikke at det legges hindringer for fremtidig utvikling innenfor næringsvirksomheter, kraftutbygging og samferdsel.
3. Salten Regionråd forutsetter at jakt på fredet rovvilt innenfor parkens grenser blir tillatt og regulert innenfor kvoter satt av rovviltnemnda.
4. En viktig atkomstvei til nasjonalparken fra vest, særlig om våren og forsommeren, er anleggsveien (Fjellveien) fra Fykan til Holmvassdammen. Dette er også den viktigste atkomstveien til fjellområdene øst for Glomfjord og den planlagte Láhku nasjonalpark. I dag sikres åpning av Fjellveien rundt påsketider inkludert gjentatt brøyting utover våren gjennom en betydelig frivillig innsats fra Glomfjord Grendeutvalg og ved hjelp av sponsor- og tilskuddsmidler. Uten denne innsatsen vil ikke friluftinteresserte få tilgang til disse fjellområdene før langt ut på sommeren. Det er nødvendig at Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre bidrar for å få til en permanent ordning med åpning/brøyting av Fjellveien, for å sikre allmennheten tilgang til de to nasjonalparkene på våren og forsommeren.
5. Sommerstid er turløypa fra Engenbrevatnet til turistforeningshytta Tåkeheimen en mye brukt innfartsåre til nasjonalparken fra vest. Denne løypa har en stigning på 1100 høydemetre i et svært krevende terreng, og av sikkerhetsmessige grunner er det behov for å ta en skikkelig gjennomgang av løypa og vurdere sikrings- og merketiltak.
6. Mye brukte vinterløyper i nasjonalparken bør av sikkerhetsmessige årsaker merkes/kvistet. Dette gjelder for eksempel vinterløypa over Svartisen til Tåkeheimen og løypenettet mellom hyttene lenger øst i nasjonalparken. Kvistmerkede vinterløyper er et vanlig sikkerhetstiltak i nasjonalparkene sørpå.
7. Forvaltningsplanen bør legge opp til en soneinndeling med ulikt nivå av tilrettelegging og forvaltning. Randsoner innenfor nasjonalparken bør kunne åpnes opp for naturbasert næringsvirksomhet der det ligger til rette for det. Her bør en også kunne ha en mindre restriktiv motorferdselpraksis på snødekt mark, knyttet til næringsaktivitet og som tilrettelegging for at bevegelseshemmede skal kunne oppleve naturen i nasjonalparken.
8. Det bør kunne settes opp trimkasser med registreringsbøker i utvalgte områder i nasjonalparken. Dette er et viktig tiltak for å fremme friluftsliv og folkehelse.
9. Svartisvalmuen har sitt eneste voksested i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og er fredet både gjennom nasjonalparkens bestemmelser og en egen artsfredning i 2001. Sist på 1980-tallet og først på 1990-tallet ble det gjennomført flere undersøkelser for å følge med utviklingen i bestanden av svartisvalmue. Forvaltningsplanen bør legge til rette for oppfølgende undersøkelser av denne sjeldne planten.

Mottatt FM-NO

17 DES. 2012

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10

8002 BODØ

Ávjovárgeardnu 50
9730 Kárášjohka/Karasjok
Telefovdna +47 78 47 40 00
Telefákse +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Pål Nilsen, +47 78 47 40 21
pal.nilsen@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.
2011/9453

MIN ČUJ./VÁR REF.
11/6120 - 7
Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

BEAIV/DATO
12.12.2012

Uttalelse til oppstartsmelding for arbeidet med forvaltningsplan, revisjon av verneforskrift og verneform, og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet

Vi viser til Deres brev av 26.6.2012, tidligere korrespondanse, samt e-post av 26.10.2012 hvor det opplyses at høringsfristen er utsatt til 15.12.2012.

Sametinget er opptatt av hvordan samiske interesser blir ivaretatt i planen og hvilke rammebetingelser planen med verneforskrift og forvaltningsplan gir samisk tradisjonell bruk, og samisk tradisjonell næring.

Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Revisjon av verneforskriftene for verneområdene i Saltfjellet

Sametinget har konsultert med Fylkesmannen i Nordland og har på grunnlag av *avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder* kommet til enighet om opprettelsen av et arbeidsutvalg for revisjon av forskrifter/ verneform og verneplanutredning utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark. I arbeidsutvalget som har en sentral rolle i arbeidet/ utredningsprosessen for Saltfjellet nasjonalpark og revidering av verneforskrift/ verneform for området er også samiske interesser representert. Når verneforskriften og verneforslaget kommer på høring vil Sametinget avgi uttalelse til forslaget og vurdere behovet for konsultasjoner med Fylkesmannen og/ eller Direktoratet for naturforvaltning og etter hvert også med Miljøverndepartementet.

Forvaltningsplan for verneområdene i Saltfjellet

Sametinget har i forbindelse med konsultasjoner med Miljøverndepartementet gitt sin tilslutning til sammensetningen av Midtre – Nordland nasjonalparksstyre. I nasjonalparkstyret som har en sentral rolle i arbeidet med forvaltningsplanen er også samiske interesser representert.

Når forvaltningsplanen kommer på høring vil Sametinget avgi høringsuttalelse, samt konsultere med Direktoratet for naturforvaltning før forvaltningsplanen godkjennes endelig av direktoratet.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Audhild Schanche

Sunniva Skålnes

for

ossodatdirektevra/avdelingsdirektor

Pål Nilsen

Pål Nilsen

fágajodiheaddji/fagleder

Kopi: Direktoratet for naturforvaltning, PB 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Miljøverndepartementet, Postboks 8013 dep., 0030 Oslo

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10

8002 BODØ

Mo i Rana/Fauske, 13. desember 2012

Vår saksbehandlere:
Wenche Hjelmseth, tlf. 916 22 005/ Jan
Nilsen , tlf 412 50848

Vår ref. oppgis ved henvendelse:
08/02914-021

Deres ref.:
2011/9453

Oppstartsmelding for forvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet - innspill fra Statskog, Helgeland og Salten

Vi viser til mottatte brev og dokumenter av 26.06.2012 om oppstartsmelding for revisjon av forvaltningsplan og utvidelse av verneområdene i Saltfjellet.

Statskog SF har en samfunnsmessig og en forretningsmessig rolle som vi kommer til å gi våre synspunkter om.

Siden dette berører Statskog som grunneier i to regioner, har vi valgt å sende et felles innspill.

Utvidelse av verneområdene

Helgeland

Melfjordens nordside

I utvidelsesområdet nord for Melfjorden (Melfjordloftan) er Statskog grunneier nord for kraftlinja. En del av dette området var planlagt utbygd av Statkraft i Melfjordprosjektet, men ble som kjent tatt ut ved Statsministerens nyttårs tale for en tid tilbake.

Det var en periode opsjon med lokalt kraftverk med tanke på å få til vannkraftverk på statens grunn. Avtalen opphørte i 2008 og det foreligger ingen slike avtaler på Statens grunn i området i dag. Hestmannen og Strandtindene reinbeitedistrikt har avtale på reindriftshytte i området.

Glomdalsvatnet

I det foreslåtte utvidelsesområdet ligger Glomdalsgården, nå fritidsfeste, og ei privat hytte. Begge har punktbesteavtaler.

Adkomsten til disse går gjennom Fisktjørna naturreservat. Det forventes at eventuell vedhogst til disse avklares i forvaltningsplanen på linje med andre hytter i nasjonalparken.

Austerdalsvatnet

Hele dette utredningsrådet, både det opprinnelige og det endrede forslaget fra 2012, ligger på Statskogs grunn.

Området rundt Austerdalsisen og Austerdalsvatnet har mye besøk av turister om sommeren som tar båten over Svartisvatnet. Det foreligger ønsker og planer både for å satse videre på turisme og

E-post: wenche.hjelmseth@statskog.no

kraftutbygging i området. Statskog støtter endret utredningsforslag fra 2012 og forventer at det gjennom denne prosessen blir avklart hva som er mulig å realisere.

Kilen i Blakkådal

Kilen er omgitt av verneområder og hele kilen ligger på Statskogs grunn. Her bør det vurderes om det er mer hensiktsmessig å innlemme Blakkådalen naturreservat i nasjonalparken.

Elvestrengene i Tespa og Bjøllådalen

Statskog har ingen merknader til forslag om at disse innlemmes i nasjonalparken.

Salten

Havvamohkki

I området rundt Ljøsenhammern, Bodø kommune har Statskog kartlagt betydelige forekomster av marmormor. Disse ressursene er økonomiske ressurser som vi ikke ønsker båndlagt til verneformål.

NGU har laget en rapport som viser de kartlagte ressursene.

Se <http://ngu.no/no/tm/Vare-tjenester/Bibliotek/Litteraturdatabase>.

I et nasjonalt perspektiv om satsning på utnyttelse av mineralressurser må det tas hensyn at vi sikrer framtidig utnyttelse av disse ressursene. Regjeringen kommer med en egen mineralmelding i løpet av 2012/2013 som gir føringer for samfunnets utnyttelse av mineralressursene i et langsiktig perspektiv.

Oppkjøring av skiløyper med snøskuter:

Statskog mener at det bør vurderes tilrettelegg for oppkjøring av skiløyper med snøskuter i følgende områder:

- Polarsirkel høyfjellshotell – Kjemågatnet
- Ljøsenhammer – Kjevlfjellet – Kvitbergvatnet
- Beiarfjellet – Kobbvatnet – Stabbursdalen

Statskog har mange hytteeiere og friluftsbukere i disse områdene som vi ønsker en bedre tilrettelegging som kan bidra til økt folkehelse for innbyggerne i regionene. Det bør lages en felles plan som regulerer kjøretraseer både på privat og Statskogs grunn.

Innspill til forvaltningsplan

Sonering/soneinndeling

Statskogs oppfatning er at friluftsbukere har store problemer å skille mellom de forskjellige regelsett innenfor:

- Landskapsvernområde
- Naturreservat
- Nasjonalpark

Det er behov for revisjon av disse grensene og nærmere vurdering av prinsipper omkring dette. Det er behov for en samordning og forenkling av regelverket overfor det allmenne friluftslivet.

Det bør i denne sammenheng også gjøres en vurdering av A-, B-, og C- soneinndeling som har vært, hvorvidt om dette videreføres og tilfelles inndeling.

Bygg og andre tekniske inngrep

Avtale med grunneier:

Statskog er stor grunneier og har behov for å holde orden på bygninger og andre innretninger som fins på statens grunn.

Det aller meste er kontraktsfestet, men det fins husvære og andre innretninger som det ikke er opprettet avtale på. Det jobbes for å rydde i dette, både i og utenfor verneområdene, også der vi mangler avtaler på reindriftas anlegg.

Vi har erfart at vernemyndighetene har gitt tillatelse til etablering av husvære og at utbygger har trodd det var tilstrekkelig for å starte bygging. Vi minner om at det også skal være avtale med grunneier og den forutsetningen tas med i saker som behandles.

Med mange hytter, broer, stier, raste- og p-plasser på statens grunn er det viktig for oss å få dette avtalefestet og plassert drift- og vedlikeholdsansvar, der ikke Statskog er eier. Kartlegging og plassering av eierskap og ansvar bør gjøres gjennom kommende prosesser.

Bebygd areal

Spørsmål om hvor store hytter og antall bygg på eksisterende hyttetomter i verneområdene, kommer ofte opp. Tidligere hadde Statskog egne bestemmelser. Dette er borte og det er enten kommunens areal bestemmelser eller reguleringsbestemmelsene som følges.

Nasjonalparken omfatter flere kommuner og det bør klarlegges retningslinjer for dette.

Statskog er av den oppfatning at det bør være muligheter for utvidelse bebygd areal innenfor nasjonalparken. Det bør tas en nærmere gjennomgang av dette og vurdere det mot den enkeltes kommunes bestemmelser.

Grensejustering i området Lønsdal – Kjemåga:

Nasjonalpark grensen går langs traseen for Nordlandsbanen. I området ligger det bygningsmessige rester etter tunneloverbygg, bygningsrester etter fangeleir fra andre verdenskrig og bygningsmaterialer fra hyttebygninger. I tillegg ligger tre hytter innenfor nasjonalparken.

Det arbeides med sykkeltrase mellom Lønsdal – Kjemåga. Den planlagte traseen kommer til å ligge innenfor dagens grense.

Statskog ser ingen verneinteresse slik grensen er lagt i dag. Statskog foreslår at grensen justeres minimum 100 meter vest for dagens grense.

Praktisering av vedhogst i til eget bruk til egen hytte:

Dagens praktisering av hogst fungerer ikke like tilfredsstillende for alle hytteeierne. Det bør utarbeides en nærmere plan/bestemmelser for uttak og eventuell framkjøring i samarbeid med grunneierne.

Naturbasert næringsutvikling:

I nasjonalparken har vi lite utvikling av naturbasert næringsutvikling sammenlignet med andre nasjonalparker i Norge.

Statskog er av den oppfatning at det bør tilrettelegges for naturbasert næringsutvikling som kan være forenlig med både et vern og næringsutviklingsperspektiv.

Reindriftas anlegg og aktiviteter:

Reindrifta har mange husvære og andre anlegg i området. Viktig å få kartlagt disse og avklart hva som skal være permanent eller av midlertidig art. Anlegg som ikke er nødvendig eller i bruk, bør fjernes.

Motorferdsel – barmarks kjøring:

I nasjonalparken ser vi stor slitasjekjøring. Det bør vurderes å iverksette avbøtende tiltak.

Jakt og fiske

Dette forvaltes etter innlandsfiske og villloven og dette er greit.

For innlandsfiske har det i gjeldende forvaltningsplan, vært ulik håndtering av skjøtseltiltak i de forskjellige soner. Dette har ikke Statskog alltid vært helt fornøyd med. Dersom det velges soneinndeling av verneområdene i framtida, bør dette også vurderes i forhold til fiskeskjøtsel.

I forhold til småviltjakta, har etablering av mer eller mindre permanente jaktcamper vært utfordrende, slitasje og forsøpling.

Det pågår storviltjakt i alle sentrale fjelldaler i verneområdet. En del av disse jaktfeltene ligger langt fra veg og har krevende adkomst. Før vernet kom var det etablert et system med bruk av helikopter for uttransport av kjøttet fra en del av disse elgvaldene.

Statskog betrakter storviltjakt som en del av vår næringsvirksomhet og ønsker en nærmere gjennomgang av dette. En del områder ligger nærmere vei og med gamle traktorveier i. Det bør være mulig ved bruk av ATV eller lignende med lav trykkmarksbelastning for uttransport på eksisterende veier. Eksisterende veier bør defineres i et eget kart som viser lovlig kjøretrase for ATV eller lignende..

Statskog leier ut elgjakta på ett års eller flerårskontrakter. For å minimalisere saksbehandling og sikre god informasjon mellom alle parter, bør det åpnes for flerårig (helst generell) tillatelse til Statskog (på vegne av jaktlagene) for bruk av godkjente kjøretøyer etter de definerte kjøretraseer.

Uttransport med helikopter medfører store kostnader for jegerne og vi som grunneier opplever at enkelte jaktområder ikke er like interessante for jegerne. For elgjakta i sentrale daler i nasjonalparken har det som nevnt vært gitt 5- års dispensasjoner for utflyging av kjøtt til Statskog, som igjen har formidlet disse videre til jaktlagene. Det er behov for nærmere drøfting av praksis og opplegg for dette, også sett i relasjon til at elgjakta pågår over en lengere periode og det kan være behov for uttransport i flere runder.

Skjøtsel og tilsyn:

Statskog har avdekket ulovligheter som ulovlig motorferdsel, jakt, fiske og forsøpling. I tillegg må informasjonsarbeidet styrkes.

Det er behov for en styrkning av skjøtsel og tilsyn i nasjonalparken.

Med hilsen
STATSKOG SF

Wenche Hjelmseth
Regionsjef Helgeland

for regionen
Wenche Hjelmseth

Jan Nilsen
Regionsjef Salten

Mottatt FM-NO

20 NOV 2012

ADVOKATENE

Smith, Jentoft, Simonsen
KONTORFELLESKAP MNA

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø
Att: Ole Petter Rundhaug

Advokat Finn Ove Smith
Advokat Olav Martin Jentoft jr.
Advokat Eirik Simonsen
Advokatassistent Ingunn Olaisen

Tlf. 75 52 00 33
Fax. 75 52 00 35
E-post firmapost@sjco.no

Besøksadr.: Sjøgt. 21. 5. etasje
Postadr.: Postboks 836, 8001 Bodø

Vår ref.:

Omj

Deres ref.:

Bodø.:

19.11.2012

Ansvarlig advokat: Olav Martin Jentoft jr

REVIDERING FORVALTNINGSPLAN FOR VERNET OMRÅDET I SALTFJELLET – STOLPEN GÅRD

Vårt kontor representerer som kjent Stolpengård i Saltdal kommune. Det vises således til ovennevnte sak.

I det det nevnte verneområde nå skal revideres bes det om at det nedenfor nevnte tas med som innstilling til saken. Stolpengård har sett seg tvunget til å formidle sine synspunkter via vårt kontor ettersom de ved vedtagelse av tidligere plan, les 1989, ikke ble hørt ei heller synes det i lys av sakens dokumenter at innspill fra Stolpen gård ble tatt med som en del av saksbehandlingen i 1989.

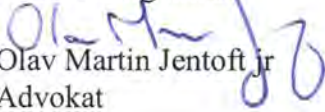
Stolpengård har vært drevet siden 1830 og deler av eiendommen ligger innenfor grensen til Gåsvatn landskapsverneområde. Det har tidligere vært søkt om bruk av ATV samt Snøscooter for driften av gården. Dette for å kunne ivareta den næring som utøves på gården. Da med det resultat at det ble innvilget bruk iht. søknad, dvs uten begrensninger, all den tid bruken ble gjort som et ledd i næringsvirksomhet. Senere er denne tillatelsen trukket tilbake da etter anke fra Fylkesmannen i Nordland. Saken er fra denne side anket til miljøverndepartementet hvorpå utfall ikke er avgjort pr. d.d.

I lys av det nevnte bes det om at det ved revidering av nevnte plan tas hensyn til den næring som utøves i området og at det legges til rette for å sikre fremtidig drift for nåværende samt kommende generasjoner. Da ved at det lempes noe for motorisert ferdsel for de næringsdrivende i området. Et behov som stadig forsterkes grunnet en tiltagende rovdyrstamme.

Videre har området (Jarbrudalen) et klart behov for å få ryddet eksisterende gang og kjørevei/traktorvei, etablert for om lag 100 år siden, som er i ferd med å gro igjen slik at disse kan ivaretas og holdes i hevd. Noe som også klart bør tas med som innspill i forbindelse med revidering av den nevnte plan.

Det bes om at det hertil nevnte inntas som en del av saksbehandlingen.

Med vennlig hilsen

Olav Martin Jentoft jr
Advokat

Kopi: Saltdal kommune v/Rune Berg

Jörn 2012-10-31

Fylkesmannen i Nordland

Förvaltningsplan, revisjon og utvidelse av verneområder i Saltfjell

Hela området som berör Svaipa sameby är mycket viktigt område både för vår-sommar och höstbete fram till november månad.

Samebyn har en stuga i Randalen, en stuga nordost Silbojaure och en kalvmärkningsgärde vid Silbojaure.

Under barmarksperioden användes helikopter, atv och motorcyklar i området. När snön kommer blir det snöskotertrafik. Fortsatt bruk av motorfordon i detta område i framtiden, utan restriktioner när det gäller rennäringen. Motorfärdsl utaför rennäringen skall begränsas helt utan dispenser, då området är så begränsat i omfattning, risken med ökad motorfärdsl gör att renarna får ej betesro, far till andra områden, sammanblandningar med andra samebyar och renbetesdistrikt. Detta skapar bl.a mer arbete, ökade kostnader osämja mellan renägarna. Området bör ej öppnas upp för en större mängd människor, varken hytter eller annan störande verksamhet.

Information om reindriften bör bli mycket bättre. Och när det gäller jakten, är problemet jakt med hund, området är så begränsat, när det finns jägare med hundar i området, skingras renarna, får ej betesro och skapar i slutändan samma problem som ovannämmt.

Området bör så mycket som möjligt bevaras oexploaterat, och att reindriftsintressena tillvaratas på bästa möjliga sätt.

Svaipa sameby motsätter sig inte en utvidning av verneområdet i Saltfjell, om dom samiska rättigheterna till land och vatten beaktas

Svaipa sameby
Per Olof Valkeapää
Ordförande
Strandvägen 9
93055 Jörn

Søndre Lønsdal Hytteforening

georg.de.besche@navn.no

Fauske 31.oktober 2012

Fylkesmannen i Nordland

fmnopost@fylkesmannen.no

Innspill til oppstart av arbeidet med vern- og forvaltningsplan

Viser til kunngjøring om oppstart av arbeid med vern- og forvaltningsplan.

Hytteforeningen har verneområde og nasjonalpark som nabo på begge sider av Lønsdalen i Saltdal kommune.

Hytteforeningen ber om at forvaltningsplan og verneforskrift åpner for å kunne etablere / tilrettelegge for oppkjøring av skiløyper innenfor området Dypendalen og rundt Kjemåfjellet.

I dag er det to hengebruer over Lønsdalselva, en i syd og en ved avkjøring E6 til hotellet. Dypendalen er et attraktivt og fint turområde. Hytteforeningen kunne ønsket seg en hengebru plassert mellom eksisterende bruer. Det for langt mellom eksisterende bruer til at de benyttes som «rundtur» i Dypendalen. Hytteforeningen ber om at forvaltningsplan og verneforskrift åpner for at det kan etableres hengebru mellom eksisterende bruer i Lønsdal.

Med hilsen

Georg de Besche dy
Leder SLHF

17 OKT. 2012

Til Fylkesmannen i Nordland
 Moloveien 10 8002 Bodø.

Hytte ved Djupvatnet i Beiarn Kommune.

Denne hytta blei satt opp ca midt på 40 tallet.

Så kom denne Nasjonalparken med alle de begrensninger, den førte med seg. Før fulgte vi at vi bodde i et fritt land, da kunne vi kjøre på hytta når det passet oss.

Nå må vi forholde oss til både klokkeslett og dager vi ikke må vise oss på hytta, med Skuter.

Vi har aldri fått noen forklaring på hvorfor vi ikke har lov å kjøre til hytta, før etter 1 mars, og at det ikke er tillatt med mer enn 1 skuter ved Hytta, det er beklagelig.

Vi er to familjer som bruker hytta, og har behov for flere turer enn 6 vi har fått.

I Beiarn Kommune er det lov å kjøre skuter til 15 mai, det burde det på Staten også, og at mann kan kjøre fra høsten av når forholdene er til stede.

Vær snill å ikke verne oss i hjel. Det er vi på landsbygda som får tinnkjelle.

Hilsen Tor Siverksen

Berny Siverksen

Tollådal 14-10-2012

Ruth-Elm Nilsen

Trond Siverksen

23 OKT. 2012

Til Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10 8002 Bodø.

Vedrørende nye forskrifter/ endringer
for Verneområdene
i Saltfjellet / Svartisen.

Vi tillater oss og komme med vårt
Syn på saken.

For oss ser det ut, for at det bare
er spesielle grupper som skal få bruke
fjellet, etter at det blei vernet, så
blir mange stengt ute.

Det er kommet ønsker om en hestetrase
innover Tolla'dalen. Vi vet at etter
en flokk med hester, så blir det store
skader i naturen, og særlig i Blått lende,
for hester blir jo mest brukt om Sommeren.
Vi vil komme med et forslag fra oss,
som er mest ukstengt fra dette vernede
område. En fiskeløype til Nordbjellåvatnet,
og skuter-traseen skal gå sørover Tolla'dalen,
til Storpåskbekken, så svinger østover
etter denne bekken øverst i Storpåsk til
Sørenden av Bjellåvatn. Denne traseen blir
langt fra allfarvei og ikke til sjeneranse
verken for turfolk eller Turisthytter eller
private hytter, da slike ikke fins i dette
området. Og Bjellåvatnet er stort nok til isfiske
og heller ikke noen Drikkevanns-kilde noen Sted.
Tolla'dal

19-10-2012.

÷

Kart med inntegnet fiskeløype ved legges.

Karlig Hilsen

Tore Sigsten Sivertsen 8114 Tolla°

Benny Sivertsen

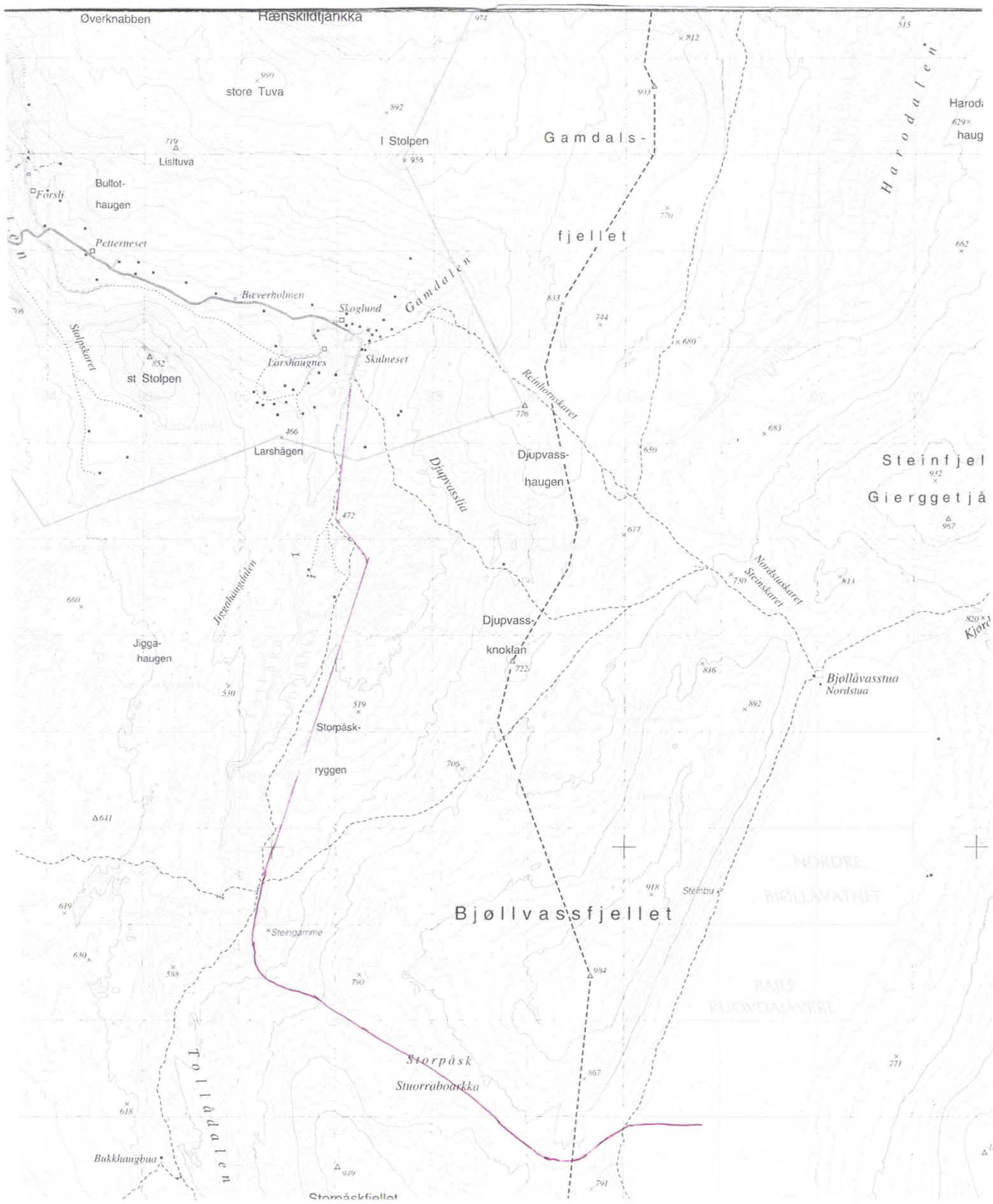
Trond Sivertsen

Toril Sivertsen

Knut #Sivertsen

Ruth-Elm Nilsen

Aksel Skoglund

Tollås-12-2012

06 DES. 2012

Til Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10 8002 Bodø.

Vedrørende nye forskrifter/endringer
for verneområdene i Sattfjellet/
Svartisen.

Det gjelder utvidelse av Hytta,
Vi har et viktig ønske, vi vil
legge fram.

Det gjelder mulighet for å kunne
utvide Hytta vi har ved Djupvatnet
i Beiarn Kommune.

Den er bare på 24 km², og nå
har familien økt, og har behov
for mer plass, og hytta blir
brukt både sommer og vinter.

Når det gjelder båthuset ved
vannet, så regner jeg med, at det
ligger inne. Fra det møtet, vi
hadde med Fylkesmannen i Trones
for mange år siden.

Venlig Hilsen
100 Sivertsen 8114 Tollås
Benny Sivertsen
Trond Sivertsen
Kath-Elin Dilsen

Mottatt FM-NO

19 NOV. 2012

Tømmerdal Grunneierlag
V/Arild Moen
Tømmerdal
8255 Røkland

Fylkesmannen i Nordland/Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10

8002 BODØ

Kopi: Saltdal kommune

8250 ROGNAN

ANMODNING OM ENDRING AV GRENSEN MELLOM GÅSVATN L.V.OMRÅDE OG TØMMERDAL GÅRD
G.NR.29 I SALTDAL KOMMUNE.

Grunneierne i Tømmerdal anmoder om at grensen mellom privat grunn og Gåsvatn
landskapsvernområde flyttes tilbake til grensen mellom stat og Tømmerdal gård oppgått i 1843.
Vedlagte kart viser de to omtalte grensene.
Arealet utgjør ca. 400 dekar.

Begrunnelse:

- 1: Nåværende grense er tilfeldig satt, uten forankring i naturlige verneinteresser.
- 2: Uttak av naturlig og beplantet virke er umuliggjort.
- 3: Gården har blitt avskåret fra 10 stk. hyttetomter som tidligere har blitt gitt positiv
uttalelse fra Saltdal kommune.
Omtvistet areal er i hovedsak del av et fellesareal for g.nr: 29 b.nr: 1 – 10 som fra naturgitte
forutsetninger er eneste areal som egner seg for hyttebygging på gården Tømmerdal.

Vi har tidligere framført anmodning om at grensene ble flyttet, uten å ha blitt hørt.
Nå forventer vi å bli tatt hensyn til.

Tømmerdal, den 15. november 2012

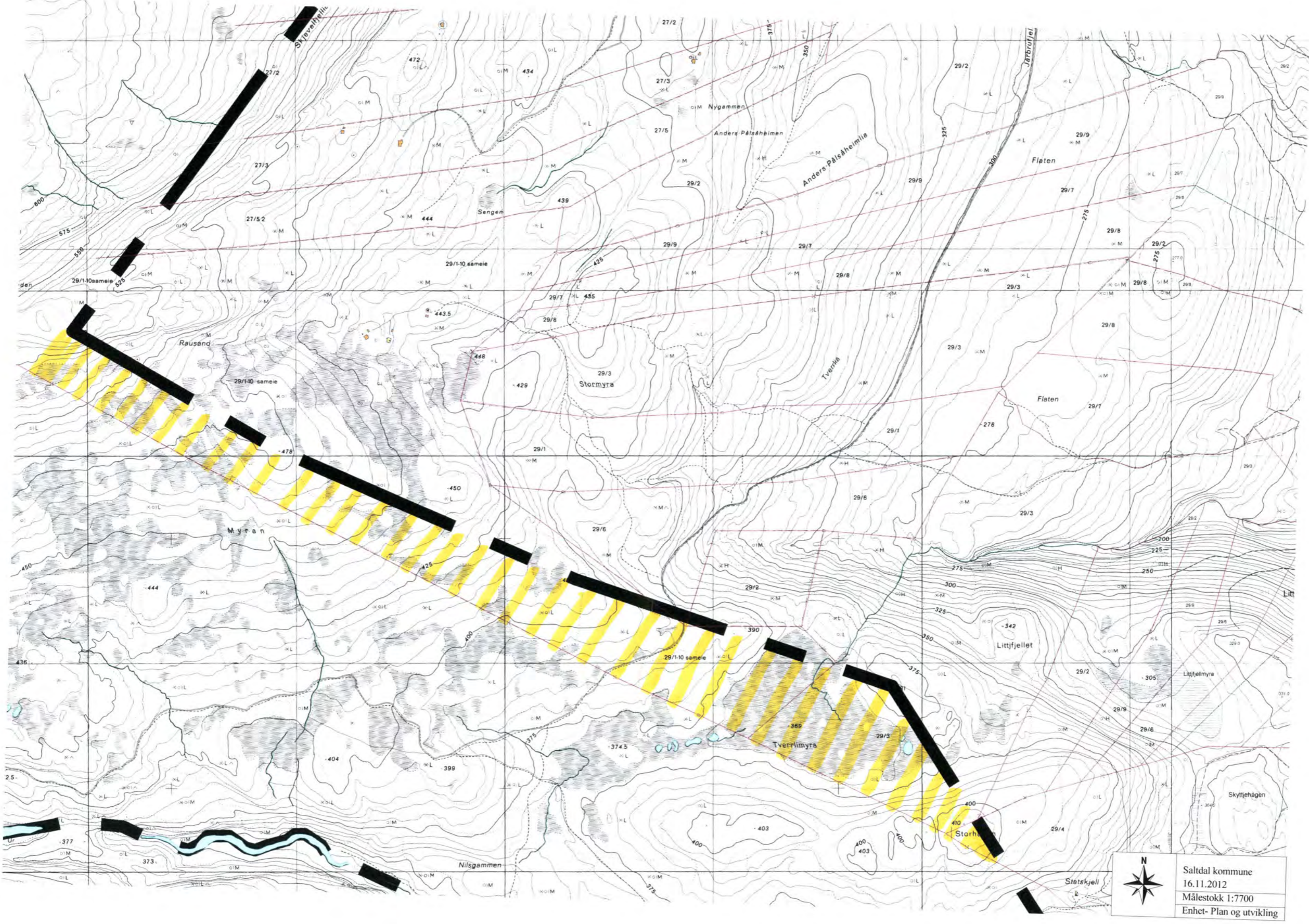
Med hilsen

Arild Moen
Leder

Steinar Stolpen

Fra: Viggo Skogmo[viggo.skogmo@sbnnett.no]
Dato: 08.10.2012 14:21:48
Til: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland
Tittel: Innspill.Revisjon forvaltningsplan.

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Jeg har Hytte ved Gåsvaten.Når de gjelder kjøring med skuter til Hytta,at man får kjøre fra 1 januar til 1 mai,og at klokkeslett blir tatt bort.De skal kjøres,korteste vei, og skuter skal parkeres.

hilsen
Viggo Skogmo
Skogmoen 8100 Misvær

Fylkesmannen i Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon og e-post:

Kjell Eivind Madsen, 75531585
fmnokma@fylkesmannen.no

Dato:

17.10.2012

Sak:

2011/9453

Arkiv nr:

432.3

NOTAT

Sak: Revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde, Semska-Stødi naturreservat og Storlia naturreservat

Til : Christian Brun-Jenssen

Fra: Kjell Eivind Madsen

Kopi til:

Ole Petter Rundhaug

Ole Petter Rundhaug

Notater fra åpne møter om planarbeidet på Saltfjellet - oktober 2012

De åpne møtene ble annonsert på hjemmesidene og gjennom annonser i avisene. I tillegg ble kommunene bedt om å annonsere på egen nettsider. Annonsen ligger vedlagt.

Møte Mo i Rana 16. oktober 2012

Antall fremmøtte: 15

Tid: 1800-2100

Sted: Kommunestyresalen, rådhuset. Mo i Rana

Deltakere:

Fra Rana kommune Hilde Sofie Hansen

Fra FM Kjell Eivind Madsen

Fra MNNPS Ole Petter Rundhaug, Johan Petter Røssvoll (Rana kommune)

15 øvrige frammøtte

Dagsorden for møtet:

- Velkommen – målsettingen med møtet - FM
- Ny forvaltningsmodell for de store verneområdene i Midtre Nordland - MNNPS
- Oppstartmeldingen – innhold og framdrift - FM
- Ny forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen – innhold og framdrift - MNNPS
- Utvidelse og ny forskrift – FM
- Åpen dialog

Arealforvaltningsseksjonen

Telefon:

Telefaks:

Innspill/meninger fra de fram møtte

Representasjon i faglig rådgivende utvalg for nasjonalparkstyret

Grunneierinteresser i Rana bør med. Grunneierne må ivaretas i NP-forvaltninga – de har avgitt grunn til nasjonalparken og deres interesser må ivaretas. Viktig med god dialog

NP berører 30% av de produktive jaktområdene i Rana. Stusslig at ikke jeger-og fiskeinteressene er representert i faglig rådgivende utvalg

Motorferdsel

Motorisert ferdsel i nasjonalparken må gjøres noe med. Nasjonalparken er hele befolkningens og barmarkskjøringa slik den foregår i dag gir ørkenlandskap i deler av nasjonalparken. Distriktsplaner må på plass og forvaltninga må sette krav. Ikke akseptabelt at det er frie tilstander.

Landbruk, skogbruk og reindrift må ha en viss næringsutvikling. Også utvikling i forhold til bruk av teknologi. Dersom reindriftsnæringa forsvinner blir nasjonalparken fattigere.

Utvidelsesområdene

Hvordan skal vi få med verneverdiene knyttet til avsmeltingshistorie med morener og karstlandskap i Burfjellet som ligger på “feil side” av Austerdalsvatnet?

Austerdalsvatnet og området fra Svartisvatnet er et stort økologisk klasserom. Viktig å ivareta området i en slik sammenheng, kan brukes av barn og unge og i pedagogisk sammenheng.

Viktig at Blakkådalen vernes.

Elvestrengene i Tespa og Bjøllådalen viktig del av helheten i vernet av de to dalene

Kartsområdene i Burfjellet burde innlemmes i nasjonalparken.

Jakt og fiske

Jakt og fiske viktig verdi i nasjonalparken. Jakta på rypa holder på å utrydde bestanden. Tidligere var Blakkådalen og Stormdalen områder uten jakt og det var mye rype. Nå er det nesten ingenting. Nasjonalparken forringes. Områder burde vært satt av som områder uten jakt. Mener det ikke er et høstningsoverskudd slik naturmangfoldloven § 19 krever.

Informasjon

Polarsirkelsenteret – nasjonalparkstyret må ta tak i dette og tydeliggjøre hva senteret skal være. Sett ned foten, opprett dialog og bidra økonomisk.

Burde være et ordentlig informasjonspunkt på Røssvoll med “brunskilt” og ordnede forhold.

Næringsutvikling

Randsonenæringslivet må tas tak i. Opprett dialog med aktørene og presiser hva rammene er og hva som er mulighetene.

Må på plass bedre infrastruktur, dvs enkel overnattingsmuligheter, sikringshytter. Vestlige områder bør være uten tilrettelegging.

Samarbeid med svenskene om Lapponia-området

- NP-styret burde arbeide for at nasjonalparkene i Midtre Nordland fikk status som «verdensarv» og innlede et samarbeid med svenskene om Lapponiaområdet. Vi snakker om naturverdier i verdensklasse og en endret status ville åpne for nye muligheter og tilgang til større ressurser.
- Mulighetene for samarbeid rundt forvaltningen av verneområdene i Midtre Nordland og Västerbotten kan være aktuelt å vurdere i forhold til Interreg-perioden etter 2014 .

Inngrep i randsonen av nasjonalparken

- Inngrepssaker utenfor parken, men av betydning og med konsekvenser for nasjonalparken, er styrets anliggende selv om de ikke har forvaltningsansvaret for disse arealene.
- Grunneierne må ha en klart definert vernegrense å forholde seg til.
- Utbygging av Tverråga er uten betydning for nasjonalparken og fylkesmannens innsigelse er uforståelig.
- Samlet belastning skal vurderes i utbyggingstilfeller som Tverråga.
- Grunneierne har avgitt areal til nasjonalparken med en positiv holdning. Feil å ha fokus på randsonen når en ikke har fokus på vilt- og rovviltforvaltningen inne i parken. Det må vises et visst måtehold i «vernekåtskapen».
- I hht. nml. §48 skal det tas hensyn til verneformålet når en vurderer tiltak i randsonen.
- Flere eksempler også fra Norge der bønder ønsker gårdene sine innlemmet i verneområder da det gir status og nye muligheter.

Naturmangfoldloven

- Åpner ikke nml. for en sterkere styring innenfor verneområdene sammenlignet med tidligere naturvernlov? Vilt- og rovviltforvaltning?
Vilt- og rovviltforvaltninga ligger utenfor nasjonalparkstyrets myndighetsområde – det tilligger DN, FM og Statskog som grunneier.
- Loven gjelder også utenfor verneområdene selv om kommunen er planmyndighet og slår inn i forhold til den private eiendomsretten. Krav til konsekvensutredning i forbindelse med planer om oppdyrking langs f.eks. Blakkåga.
- Kommunene mangler strategi for å handtere naturmangfoldloven utenfor verneområdene
- Det må defineres grenser og vises kotyme fra vernemyndighetene.
- Vann- og vassdragsforvaltninga ligger utenfor kommunens myndighetsområde.

Ny forvaltningsplan

- Forvaltningsplanen bør vie innfallsporene utenfor verneområdene stor oppmerksomhet selv om styret ikke har forvaltningsansvar for disse områdene. Viktig med god merking fra hovedveg til turmål.

Møte Beiarn 22. oktober 2012

Antall fremmøtte: 11

Tid: 1800-2100

Sted: Beiarn Sjukeheim

Deltakere:

Fra FM Kjell Eivind Madsen og Christian Brun-Jenssen
Fra MNNPS Ole Petter Rundhaug, Gudbjørg Navjord (Beiarn kommune)
Fra Beiarn kommune Monika Sande, Gudbjørg Navjord, Bror Hemminghytt
(varamedlem til MNNPS), Tone Helbostad
Øvrige: Geir Asle Haraldsen, Halvdan Johannessen, Knut Sivertsen, Rudolf
Ingvaldsen

Dagsorden for møtet:

- Velkommen – målsettingen med møtet - FM
- Ny forvaltningsmodell for de store verneområdene i Midtre Nordland - MNNPS
- Oppstartmeldingen – innhold og framdrift - FM
- Ny forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen – innhold og framdrift - MNNPS
- Utvidelse og ny forskrift – FM
- Åpen dialog

Saker som ble diskutert

Kjell Eivind Madsen åpnet møtet med å ønske velkommen, og fortalte om innholdet på og formålet med møtet. Ole Petter Rundhaug orienterte om ny forvaltningsmodell og arbeidet med revidering av forvaltningsplanen fra 1990. Kjell Eivind Madsen orienterte om arbeidet med utvidelse av verneområdene i Rana og Rødøy samt revisjon av de eksisterende verneforskriftene. Under og etter presentasjonene kom følgende innspill:

- Det er viktig at folk engasjerer seg i arbeidet nå da dette er muligheten å påvirke prosessen og resultatet.
- Det er gitt tillatelser til kjentmannskjøring for de ulike hjelpekorpsene, og dette er påklaget. Klagen gjelder først og fremst innskjerping av betingelsene i tillatelsene: rapportering og krav om andre tillatelser. Klagen ligger nå til sluttbehandling hos Miljøverndepartementet. Det er for øvrig beklagelig at klageprosessen har tatt så lang tid som den har uten at det er gitt beskjed om at klagen er mottatt, men det er forventet svar før kommende sesong. I sammenheng med dette er det også forventet oppdaterte retningslinjer for hjelpekorpsenes aktivitet i verneområder.
- Hjelpekorpsenes øvingsaktivitet er søknadspliktig, men om politiet gir ordre om at konkrete forhold må sjekkes ut regnes dette som redningstjeneste og er ikke søknadspliktig.
- Oppsynet gjennomføres i dag av Statskog Fjelltjenesten (FT) etter oppdrag fra Statens naturoppsyn (SNO), og dette bestemmes av SNO sentralt. Fra lokalt hold var det et ønske om at lokale aktører kunne utføre oppsynet i stedet for FT. Det ble også spurt om oppsynet er hevet over annen lov, for eksempel om de kan kjøre over privat grunn uten grunneiers tillatelse. Gjennom Lov om naturoppsyn/begrenset politimyndighet har oppsynet anledning til det.
- Oppstartmeldinga har for lite fokus på landbruk, og det oppfattes som negativt skrevet. Det er uforståelig at mangel på beite ikke er negativt. Det ble også stilt spørsmål om hva forvaltningsmyndigheten vil gjøre for å få i gang beite i Øvre Tollådal.
- Er det rett at det må gis tillatelse til utkjøring av saltslikkestein da dette er ei lovlig næring? Motorferdsel i den forbindelse må omsøkes.
- I Ramskjell har det vært enkelte episoder der jegere har tatt seg til rette og jaktet uten jaktkort og argumentert med at dette må være lov siden nasjonalparken er for allmennheten. Jaktretten tilhører fremdeles grunneieren, og det er ønskelig at det settes

opp informasjon som klargjør dette. Ellers har den enkelte jeger et eget ansvar for å sette seg inn i gjeldende regler, ved kjøp av jaktkort på statens grunn er det gode kart tilgjengelig.

- Det ble stilt spørsmål med hvorfor mulighet til å søke om dispensasjon for å kjøre med snøskuter til egen hytte er begrenset til perioden 1. mars-30. april. Dette skyldes begrensinger i verneforskriften. I denne prosessen er det rett tidspunkt for å komme med synspunkter om dette.
- Pitesamisk forening har tidligere fått avslag på søknad om å bruke snøskuter for å registrere kulturminner, og lurer på om Midtre Nordland nasjonalparkstyre vil behandle saken på samme måte. De mener det bør åpnes for dette når alt annet registreres, for eksempel brukes mye tid på registrering av jerv hvert år. Nasjonalparkstyret vil behandle saken etter gjeldende lovverk.
- Knut Sivertsen med flere har levert ved til Nordstua i mange år. Årlig har enkelte av de tildelte turer ikke blitt benyttet, og det spørres da hvorfor dispensasjonene fra nasjonalparkstyret er blitt strammet inn slik at det ikke er mulig å ta med passasjerer. Det ble også kommentert at så lenge snøskuteren er registrert for to personer har det ingen betydning om det er med en ekstra passasjer.
- I utgangspunktet er det ikke rom for å justere grensene i denne prosessen, men mye har skjedd med kart og kunnskap siden verneområdene ble opprettet. Mindre justeringer kan være aktuelle der det er opplagte feil. Det er viktig at folk kommer med innspill på dette i denne fasen av arbeidet.
- I Gåsvatnan landskapsvernområde finnes det gamle kulturminner som er raserte etter opprettelsen av verneområdene. Det er et ønske om at disse repareres, noe Sametinget er positiv til. Her er det mulig med et samarbeid med Midtre Nordland nasjonalparkstyre, og det kan også være lurt å prøve å engasjere en skoleklasse til å bidra.
- Det er viktig at alle parter drar samme vei i arbeidet med innfallsportene. Tollådalsveien bør få status som «Nasjonalparkveien», og det ønskes at forvaltningsmyndigheten bidrar med midler til drift og vedlikehold av denne.
- Randsone er områder inntil verneområdene som forvaltes av kommunene, der det er ulikt syn på om begrepet er positivt eller negativt. Enkelte mente at randsone var problematiske for næringsutvikling, mens andre mente at her kunne det tilrettelegges og bygges merkevare rundt verneområdene. Randsonen er ikke av en bestemt størrelse, men må vurderes fra sak til sak. Det kom også innspill om at det bør være en randsone på innsiden av nasjonalparkgrensa. Kommunen kan ta stilling til randsonespørsmålet i kommuneplanens arealdel.
- Verneforskriften gjelder kun innenfor vernegrensen, og ikke i randsone. Det er imidlertid viktig å være klar over at når et tiltak utenfor et verneområde kan virke inn på verneverdiene innenfor, skal hensynet til verneverdiene skal tillegges vekt ved behandling etter annet lovverk (naturmangfoldlovens § 49).
- Beiarn kommune ser at verneområdene er kommet for å bli, og ønsker derfor å bruke de aktivt til noe positivt – både som rekreasjonstilbud og næringsutvikling.
- Beiarn kommune mener det tas større hensyn til reindrift enn annen beitenæring. Det er viktig at dette ses i en større sammenheng og at disse næringene likebehandles.
- Det bør fokuseres på en bærekraftig, naturlig og tradisjonell bruk av området, samtidig som en har en langt mer restriktiv holdning til bruk som gir varige spor.
- Lokalbefolkningen føler at dette er et vern mot lokalbefolkningen og deres bruk av området. Slitasjen etter besøkende er mye større i dag enn den var som følge av lokalbefolkningens bruk før verneområdene ble opprettet.
- Reindriften skal utarbeide distriktsplaner, og fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre er det gjort et styrevedtak om at forvaltningen skal bidra under veis for å få barmarkskjøring inn i lovlige former. Hovedansvaret er reindriftsforvaltningens. Distriktsplanene skal være et grunnlag for offentlig forvaltning, og det er derfor viktig at de er gode nok til dette.
- Beiarn kommune skal nå rullere arealplanen sin, og synes det er naturlig at både Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Fylkesmannen brukes aktivt underveis i

forbindelse med randsonene, noe begge var positive til. Kommunen vil samtidig også bli laget en reiselivsplan.

- Avslutningsvis ble det pekt på at det var viktig med god kunnskap om de ulike delområdene, og at saker ble godt begrunnet for å skape forståelse for eventuelle avslag.

Møte Halsa 24. oktober 2012

Antall fremmøtte: 0

Tid: 1900

Sted: Halsa skole

Deltakere:

Fra FM Christian Brun-Jenssen

Fra MNNPS Ole Petter Rundhaug, Mari Ann Bjørkli (Meløy kommune)

Ingen innspill

Møte Storjord i Saltdal 16. oktober 2012

Antall fremmøtte: 15

Tid: 1800-2100

Sted: Nordland Nasjonalparksenter

Deltakere:

Fra Saltdal kommune: Rune Berg, Finn-Obert Bentsen, Bjørnar Brændmo
 Fra FM: Kjell Eivind Madsen og Christian Brun-Jenssen
 Fra MNPS: Siv Mosslett (Saltdal kommune), Ole Petter Rundhaug, Ronny Skansen
 Øvrige fremmøtte: Arild Moen, Arne Arnesen, Arvid Norbergsen, Astrid Nilsen,
 Gunnar Rofstad, Kåre Alm, Marit J. Haugen, Ove Nilsen, Roger Johansen, Rune
 Pettersen, Sissel Pettersen, Steinar Stolpen, Tove Engan, Trond Andreassen, Wanja
 Rakvaag

Saker som ble diskutert

Siv Mosslett åpnet møtet med å ønske velkommen, og fortalte om ny forvaltningsmodell. Kjell Eivind Madsen fortalte deretter litt om innholdet på og formålet med møtet, før han presenterte arbeidet med utvidelse av verneområdene i Rana og Rødøy, og arbeidet med revidering av verneforskriftene. Ole Petter Rundhaug orienterte om arbeidet med revidering av forvaltningsplanen fra 1990. Under og etter presentasjonene kom følgende innspill og kommentarer:

- Det er viktig at folk engasjerer seg i arbeidet nå da dette er muligheten å påvirke prosessen og resultatet. Det er greit at det sendes et felles innspill til alle tre prosessene, så sorterer Fylkesmannen (FM) og Midtre Nordland nasjonalparkstyre (Midnor) innspillene til de ulike prosessene.
- Fristen for å komme med innspill er utsatt til 15. desember. Om innspill sendes etter den tid vil det bli tatt med så langt det er mulig.
- Informasjon vil ligge på heimesidene til Midnor (<http://www.nasjonalparkstyre.no/no/Midtre-Nordland/>) og FM (www.fmno.no).
- Dette er ikke en omkamp om vernet, og grensene står i utgangspunktet fast med unntak av områdene hvor det er konkrete utvidelsesoppdrag. Om det skulle dukke opp åpenbare mindre feil på grunn av nytt og bedre kartverk og kunnskap, vil dette bli vurdert. Det er viktig at det kommer innspill på områder folk mener er feil da dette er muligheten for å få rettet det opp.
- Et av forvaltningsplanens mål er å utarbeide gode «bevaringsmål», det vil si målsettinger og strategier for å ta vare på verneverdiene. Kapitlet om brukerinteresser vil også bli sentralt, og det er viktig med gode innspill for å greie dette.
- I Tømmerdal er det et felleseie som grenser mot statens areal. Totalarealet er 931 daa, og 40 % av dette er inne i nasjonalparken. På felleseiet var det planlagt to hytter pr. grunneier, men totalt ti hytter kunne ikke realiseres på grunn av landskapsvernområdet. Det er et ønske om at verneområdegrensen justeres her, så den følger grensa til statsgrunn. Det ble levert inn kart med et konkret innspill til grensejustering under møtet.
- Innspillene som har kommet tidligere følger saken videre. Disse er også oppsummert og lagt med som et vedlegg i oppstartsmeldingen.
- Verneforskriften regulerer hva som er tillatt og hva som er forbudt i verneområdene. Slik den er utformet i dag er det kun åpning for å gi tillatelse til kjøring til private hytter i mars og april. Verneområdene på Saltfjellet er de eneste verneområdene i Nordland hvor dette er begrenset til mars og april, selv om total kjøring (antall turer pr hytte) er den samme i alle områdene.
- Hjelpekorpsenes søknader ble underlagt en omfattende behandling i 2008, og mye ble videreført ved nasjonalparkstyrets behandling i 2012. Det kom inn flere klager,

- både fra hjelpekorpsene og reindrifta, og saken ligger nå til sluttbehandling hos Miljøverndepartementet. Nordlands praksis er ikke spesielt streng på landsbasis.
- Folk har store forventninger til Midnor når det gjelder å bli hørt. I forrige runde ble svært lite av innspillene tatt hensyn til, og det er et håp om at det blir bedre denne gangen. Konkrete ønsker er:
 - o Det må legges bedre til rette for friluftsliv, herunder oppkjøring av skispor.
 - o Det må være en mer liberal holdning til motorferdsel på eksisterende veier.
 - o Rovdyr er ikke et tema i dette arbeidet.
 - Det foreligger helt klare føringer for arbeidet med både forskrifter og forvaltningsplan, og arbeidet vil være godt forankret i både nasjonalparkstyre, Fylkesmannen og Arbeidsutvalg og derfor lite avhengig av saksbehandler. Alle innspill som kommer følger saken til endelig vedtak.
 - Det er mange "dobbelthytter" i disse områdene, og disse har begrensede muligheter for utvidelse på grunn av de totalarealbegrensinger som gjelder. Dette er likt uansett om det er ei festetomt (et feste vanlig for dobbelthyttene) eller selveid tomt. Fra nasjonalparkstyret ble det pekt på at også de er bundet opp av regelverket, og har begrenset handlingsrom i forhold til antall turer, tidspunkt utvidelse osv. En endring av dette kan ikke komme over natta, men må eventuelt skje i løpet av denne prosessen.
 - Verneplan og forvaltningsplan kan som hovedregel ikke ankes. De er bygd på innspill fra berørte, lovverk og føringer og alle dokumenter/vurderinger følger saken gjennom hele prosessen og fram til de som vedtar det.
 - Det kom påstand om at verneområdeforvaltningen er tungrodd og vanskelig, og at det må være mulig å tenke så positivt som mulig i stedet for å prøve å tilfredsstille DN. Det er viktig med positivt fokus da dette er flott natur som gir unike muligheter. Det må ikke legges for mange restriksjoner slik at folk vender seg mot forvaltningen. Uforståelige restriksjoner må begrunnes slik at de blir forståelige.
 - Det oppfattes som at verneområdene ble opprettet uten å ta noe hensyn til lokale interesser, og det forventes større velvilje nå.
 - Oppsyn/tilsyn med verneområdene skal være en del av forvaltningsplanen.
 - I 2012 ble det gitt dispensasjon til bruk av helikopter for leiting etter/sanking av sau, og det var satt som et vilkår at reindrifta skulle kontaktes før flygingen startet. Dette føles som et usaklig vilkår og forskjellsbehandling. Fra nasjonalparkstyrets side ble det vist til at dette var forankret i styret, spesielt de samiske representantene, og var en anbefaling for å unngå å forstyrre reinen.
 - Om grunneierlag og enkeltpersoner vil sende uttalelse til sin aktuelle kommune for å få de til å komme med en felles uttalelse, er det greit. Dette var noe Tømmerdal grunneierlag anbefalte alle å gjøre. Saltdal kommune pekte på at om folk velger å sende direkte til Fylkesmannen, er det viktig at også kommunen gjøres oppmerksom på innspillene.
 - Nasjonalparkstyret består av 13 personer der fire er fra Sametinget. Alle disse har tilknytning til reindrifta. Kommunerepresentantene ivaretar de andre næringsinteressene.
 - Folk synes det virker som alt er tilpasset reindrifta i og med at de kan kjøre fritt mens andre må søke om alt. Reindrifta kan også ta med hjelpere, men disse skal da ha dokumentasjon fra distriktsleder om hva oppdraget går ut på, hvor de skal kjøre og hvor lenge.
 - Det administrative kontaktutvalget til nasjonalparkstyret vil bli dratt aktivt inn i prosessen.
 - Det kan gis dispensasjoner for flere år, spesielt etter at den nye forvaltningsplanen og verneforskriftene er på plass. Før den tid vil det bli gitt dispensasjoner av kortere varighet.

- Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til forvaltere/sekretariat har ikke kommet på plass enda, men det jobbes med saken. Dette vil kunne gi raskere behandling av enkle saker hvor det allerede eksisterer en prosess.
- Midnor prøver å involvere kommuner m.fl. i spleiselag for å finne gode tiltak og løsninger. Et eksempel på dette er Saltfjellets mange kulturminner som bør tas vare på.
- I den nye forvaltningsmodellen har Fylkesmannen klagerett for å sikre at forvaltningen skjer etter lover og forskrifter. Klageretten har så langt blitt benyttet en gang.

Vedlegg Annonse

Avisa Nordland
Rana Blad
Saltenposten

tirsdag 16. oktober
mandag 15. oktober
tirsdag 16. oktober

**Fylkesmannen i
Nordland**

MIDTRE NORDLAND
NASJONALPARKSTYRE

Åpne møter oppstarts- melding Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Fylkesmannen i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre har startet arbeidet med følgende verneplan- og forvaltningsplanarbeid:

- Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
- Revisjon av forvaltningsplan for verneområdene på Saltfjellet
- Revisjon av verneforskriften for verneområdene på Saltfjellet

I den anledning holdes åpne møter for å motta innspill:

- **Mo i Rana – rådhuset**
– tirsdag 16. oktober kl 18.00
- **Beiarn – kjellerstua sykehjemmet**
– mandag 22. oktober kl 18.00
- **Halsa – Halsa skole**
– onsdag 24. oktober kl 19.00
- **Saltdal – nasjonalparksenteret**
– mandag 29. oktober kl 18.00

**Høringsfristen er utvidet fra
1. november til 15. desember 2012.**

For mer informasjon, se
www.fylkesmannen.no/nordland
eller [www.nasjonalparkstyre.no/no/
Midtre-Nordland](http://www.nasjonalparkstyre.no/no/Midtre-Nordland)